

@ebsoorgtr

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

AĞUSTOS 2018

**YERLİ ÜRETİME
SAHİP ÇIKMA
ZAMANI**

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

YILDIZ YANGIN

34. Yıl

7/24
TEKNİK SERVİS

- * Mühendislik
- * Projelendirme
- * Taahhüt
- * Montaj

- * Yangın Söndürme Cihazları
- * Yangın Dolapları
- * Yangın Kapıları
- * Yangın Pompaları

- * FM 200 Söndürme Sistemleri
- * Co2 Söndürme Sistemleri
- * Köpüklü Söndürme Sistemleri
- * Sprinkler Söndürme Sistemleri

- * Davlumbaz Söndürme Sistemleri
- * Yangın Algılama ve İhbar Sistemleri
- * Yangın Ekipmanları
- * Yangın İzolasyonu

YILDIZ YANGIN SÖNDÜRME SİSTEMLERİ SAN. TİC. A.Ş.

Temsil Plaza İş Merk. 1201/2 Sk. No:4 Z-12 Yenişehir / İZMİR
Tel : (0232) 458 32 41 - 458 32 04 - 457 95 86 Fax : 457 48 82

www.yildizyangin.com.tr

AĞUSTOS GÜNDEMİ

AĞUSTOS 2018

Yıl : 35
Sayı : 411

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 27 Ağustos 2018

- 6 Hedef: Ekonomide tam bağımsızlık**
4	Ne yapmalıyız?	44	EBSO Meclis Üyesi sanayicilerden sektörel öneriler
6	Hedef: Ekonomide tam bağımsızlık	48	Kentsel dönüşümde ilk hedef 40 bin konut
12	Spekülasyona karşı her cephede mücadele	56	Küresel ekonomi ticaret savaşlarının gölgesinde...
15	Yorgancılar: Üretim yoksa kalkınmak hayal	62	İhracatta Temmuz rekoru
16	İzmir'den ekonomiye tam destek	69	İzmir'de kapasite kullanımı ikinci çeyrekte yüzde 68
18	Tıkır tıkır işleyen bir Türkiye sözü	70	İşsizlik tek haneye doğru...
22	İşte yeni ekonomi yaklaşımı	72	Enflasyon Temmuz'da beklentinin altında
28	Elektrik ve gaz kur zammı	79	Temel ekonomik göstergeler
30	İklimlendirme sanayicilerinden uluslararası fuar için ilk adım		
32	Kağıt ve basım sanayicilerinin kardeş oda dayanışması		
38	Esen'den Meclis temennileri		
40	Yorgancılar'dan 'treni kaçırmayalım' uyarısı		

Kapak

Türkiye ekonomisinin güçlenmesi, piyasalardaki spekülatif hareketlerden etkilenmemesi, ancak yerli üretime sahip çıkılmasıyla mümkün olabilir.

sylvac

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

PHYNIX

BOYA VE KAPLAMA KALINLIĞI
ÖLÇÜM CİHAZLARI

KB PRÜFTECHNIK

SERTLİK TEST CİHAZLARI

NewSonic

PORTATİF ULTRASONİK
ÖLÇÜM CİHAZLARI

TSCHORN
Mess- und Spannmittel

3D TESTER VE PROBLAR

Status Pro
maschinenmesstechnik

LASERLİ POZİSYON ÖLÇÜM CİHAZLARI

ACCRETECH

FORM ÖLÇÜM CİHAZLARI

Schwenk

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

TECLOCK

KOMPARATÖR SAATLERİ

OS
alfa-sys

TAKIM BOY ÖLÇME CİHAZLARI

ÖLÇÜ ALETLERİ

İzmir'den tüm Türkiye'ye stoktan teslimat...

Tel: +90 232 342 06 93 • Fax: +90 232 342 06 95
info@yamerend.com.tr • www.yamerend.com.tr

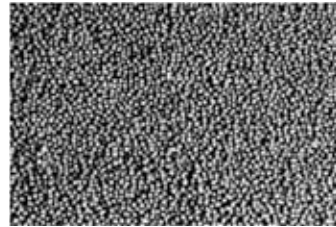
DÖKÜM MALZEMELERİ

Demir Dökümhane Malzemeleri

- Aşılmalı ve Küreselleştiriciler
- Karbon ve Grafit
- Ferro Alyajlar
- Refrakter Malzemeler
- Filtreler

Demirdışı Dökümhane Malzemeleri

- Metaller ve Metal Alaşimleri
- Döküm Potaları
- Tablet Alaşimleri
- Döküm Katkı Malzemeleri
- Seramik Ürünler
- Çelik ve Paslanmaz Bilya ve Gritler

SQ Group

KERAMTECH

skamol

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

@EYorgancilar

NE YAPMALIYIZ?

2016 yılı Temmuz ayının ardından, 2018 yılı Ağustos ayı da, Türkiye için sancılı yeni bir süreci işaret etmektedir. Sanayinin temelini ekonomi oluştururken, hazırlıklı olmak zorunda olduğumuz zorlu bir kış bizi bekliyor.

ABD ile yaşadığımız politik ve ekonomik kriz, süreci tetiklemeye devam etmektedir. İzmir iş dünyası olarak, ABD'nin Adalet Bakanı Abdülhamit Gül ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya yaptırım uygulanmasına karşı ortak bir tepki gösterdik. Alınan kararın, hukuk devleti anlayışı ile çelişen, devletlerarası ilişkilerin dayandığı geleneklere ve etik ilkelere aykırı olduğunu, bu süreçte devletimizin ve hükümetimizin yanında olduğumuzu kamuoyuna açıkladık.

Ne yazık ki, bu yaptırımın ardından ABD, Türkiye'ye yönelik alüminyum için %20, çelik için %50 gümrük tarifesi ile yeni bir yaptırım kararı aldı. Son olarak da, F-35 teslimatı kararını geçici olarak beklediği gibi durdurdu. Libya, Lübnan, K.Kore, Çin, İran, Rusya, Kanada, Meksika ve şimdi de Türkiye. Böyle de kalmayacaktır. Peki, bu işin sonu nereye varacak.

En iyi ekonomistler, konunun uzmanları dahi geleceğe ilişkin net bir açıklama yapamıyorlar. Çünkü, Trump gibi öngörülemez bir lider dünyayı yenden şekillendirmeye, ticarete yön vermeye çalışmaktadır.

1990'larda başlayan hızlı küreselleşme süreci, Trump'ın Başkanlığı ile başka bir platforma taşınırken, Türkiye gibi dış kaynak bağımlısı ülkeler için de soğuk rüzgarlar estiriyor.

Jeopolitik risklerimiz devam ederken, ekonomik kırılganlığımızın uluslararası politika ile birlikte ilk sıraya yerleşmiş olması bu süreçte risklerimizi de artırmıştır. Ürettiğimizden çok tükettiğimiz için cari açığı, cari açık verdiğimiz için dış borçları artan ülkemizin küresel gelişmelerden etkilenmesi kaçınılmazdı. Kazancımızdan fazla harcamamız, ihracatımızdan fazla ithalatımız, gelirimizden fazla borcumuz var.

Açıççası, bu noktaya gelmiş olmaktan içimiz acıyor. Çünkü, ülkemiz bunu hak etmemektedir. Kazanımlarımız, avantajlarımız erime riski ile karşı karşıyadır. Maruz kaldığımız durum bizleri tedirgin etse de, kuşkusuz pes etmemiz beklenemez. İş dünyası olarak, krizlere karşı her zaman yelkenimizi açmayı bildik. Ancak, bu kriz ödevlerimizi yerine getiremediğimiz için dışardan yapılan ataklarla ve içerdeki panikle bugün bu noktaya ulaşmıştır.

Tüm kesimler, iyi niyetle ülkemize olan sorumluluk bilinciyle yapılması gerekenleri sıralıyor. Aynı bilinçle biz de kısa vadede, öncelikli yapılması gerekenlerin altını çizmek istiyoruz. Çünkü, bu davranış şekli, ekonomiye nefes aldırca, zaman kazandıracaktır.

Ne yapmalıyız?

- 1- Uluslararası politikada köprüleri atan tutum sergilemekten kaçınmak.
- 2- ABD ile yaşanan krizin diplomatik yollardan diyalog ile çözümüne devam edilmesi.
- 3- Vatandaşından, iş dünyasına kadar tüm kesimlerin piyasalara ilişkin tedirginliklerini gidermek.
- 4- Küresel yatırımcıların ilk sırada önemseydiği hukukun üstünlüğünü temel almak.
- 5- Merkez Bankası'nın bağımsızlığına gölge düşürmemek.
- 6- Kamuda tasarrufu teşvik eden davranışları somut olarak göstermek.
- 7- Kırılgan noktalarda; kalıcı, çözüm odaklı, somut eylemleri hayata geçirmek.
- 8- Tüketimi değil, üretimi cazip kılmaya yönelik politikalar uygulamak.
- 9- Vergide yaratılan adaletsizliği, borç silerek devam ettirmek.
- 10- Dükkan kirası, alım-satım gibi yurtiçinde dövizle yapılan tüm işlemleri yasaklamak.
- 11- Atıl durumdaki gençlerimizi kazanmak.

Bunları önümüzdeki dönemde yapmaya başlarsak, dinamik özel sektörü ile Jeopolitik avantajları ve potansiyeli ile yatırımcısına kazandırmaya devam eden yapısı ile Türkiye, vazgeçilmezliğini bir kez daha çok güçlü bir şekilde Trump'a rağmen, tüm dünyaya kanıtlayacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımızın da dediği gibi "Ekonomimiz güçlüdür bu savaşı biz kazanacağız." Cumhuriyetimiz kurulurken gösterilen irade ve sağlanan birlik, bugün yeniden hayat bulmalıdır. Bu süreci en az hasarla atlatabilmemiz için bu birlikteliğe ihtiyacımız olduğu unutulmamalıdır.

30 Ağustos'ta Zafer Bayramını, 9 Eylül'de İzmir'in kurtuluşunu canları pahasına bu millete armağan eden başta Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere, vatan uğruna mücadele eden silah arkadaşlarını minnetle ve rahmetle anıyoruz. Ruhları şad olsun.

Gelecek Biziz!

*Başarılı bir kariyer ve umut dolu
bir gelecek vadeden
üniversitemize güveniyoruz.*

**İZMİR
EKONOMİ
ÜNİVERSİTESİ**

Hedef: Ekonomide tam bağımsızlık

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın, Türkiye ve dünya ekonomisinde yaşanan son gelişmeleri değerlendirdiği toplantıda, hedefin ekonomide tam bağımsızlık olduğu vurgulandı. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 'Üretim yoksa kalkınmak hayaldir' anlayışını savunduklarını vurgulayarak, Sanayi 4.0 sürecinde yüksek katma değerli yerli üretimin ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiğine dikkat çekti. Ekonomist Mahfi Eğilmez de, "Yabancı yatırımcı için güven önemli. Ekonomide birçok reform yapılmalı" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Hazine Geçmiş Dönem Müsteşarı, Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi Ekonomist

Mahfi Eğilmez'in katılımıyla ekonomideki son gelişmeleri tartıştı. EBSO üyeleri, EBSO Yüksek İstişare Kurulu Üyeleri ile İzmir Başkanlar Kurulu üyelerinin de katıldığı toplantıda, ekonomide çok ciddi politika değişikliğine ihtiyaç duyulduğu belirtildi.

Yorgancılar: Zorlukları birlikte aşarız

Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yaşar Uysal'ın moderatörlüğünde yapılan toplantının açılışında, Ağustos başından itibaren gerçek olmasını istemeyecekleri bir döviz hareketliliği yaşadıklarını belirten Yorgancılar, benzin pompasındaki

numaratörde artan hızdaki rakamlar gibi kur hareketliliğine tanıklık ettiklerini söyledi. Yorgancılar, “100 birim ihracatımızın 60 birimi ithalattan kaynaklanıyor. Üretmek için önce ithalat yapıp, işlemden geçirdikten sonra da satıyoruz. Yüksek katma değerli ürünler üretmeye geçilmesi gerektiğini söylüyoruz. Çok ciddi bir politika değişikliğine ihtiyacımız olduğunu biliyoruz, farkındayız” dedi.

Ender Yorgancılar, Türkiye'nin bir türbülans yaşadığını, sanayi ve üretimin yara almadan eski günlerine dönmesine yönelik bir çalışma gerçekleştirildiğini anlatırken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu türbülans ortamı düzelecek. Ülkenin birlik ve beraberliği en önemli konu. Birlik ve beraberlik içinde olup karamsarlığa girmememiz gerekiyor. Çünkü karamsarlığa giderseniz gerçekten yapmanız gereken işi ikinci plana atarsınız. Birlik ve beraberlik içinde olduğumuz sürece bu krizin üstesinden gelebiliriz. Bunu yapacak gücümüz de var, başaracak kapasitemiz de var.”

Yüksek katma değerli yerli üretim

EBSO olarak sloganlaştırdıkları “Üretim yoksa kalkınmak hayal” sözünü hatırlatan Yorgancılar, “Sanayi 4.0 sürecinde yüksek katma değerli yerli üretimi tüm sektörlerimizde ivedilikle hayata geçirmek zorundayız. Bunu da rakiplerimizle eşit şartlarda üretim şartlarına sahip olabilirsek yapabiliriz. Rekabetçi olmadığımız sürece, üretmenin de bir anlamı olmayacak. Bugün öngörülemez bir liderin yaptırımlarından Türkiye de nasibini alıyor. Ancak, dışa bağımlı yapımız ve ürettiğimizden fazla tüketme alışkanlığımız, dünyaya mal olmuş bir markamızın olmaması ne yazık ki bu tür girişimlere fırsat veriyor” diye konuştu.

Yüksek katma değerli üretim için Eğitim 4.0

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli ürün üretimi için Sanayi 4.0'a geçilmesi gerektiğini vurgularken, bunun da ancak Eğitim 4.0 ile başarılacağını tekrarladı. Yorgancılar, “Eğitim 4.0'ı gerçekleştiremediğimiz sürece yüksek teknoloji ürünler geçilememiz maalesef zor” dedi.

Almanya'nın 1. Dünya Savaşı ve 2. Dünya Savaşı'nda ağır yenilgi almasına rağmen bugün dünyanın en büyük ekonomilerinden biri haline gelmesini örnek gösteren Yorgancılar, “Bu mucizeyi mesleki ve teknik eğitimle başardık. Yaz aylarında yapılan 1 aylık stajın kimseye bir faydası yok. 4 yıllık eğitim süresince 4 ay çalışmış oluyor. Ama meslek liselerindeki öğretimde teorikle pratiği buluşturuyorsunuz. O nedenle mesleki ve teknik eğitimde Almanya ile Avusturya modeli çok önemli, o yüzden Eğitim 4.0 çok önemli” diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ekonomik özgürlük, kalkınma ve dünya ile rekabetin anahtarı olarak da eğitim vurgusu yaparken, şöyle konuştu:

“Kalkınmak istiyorsak, iyi bir noktaya gelmek istiyorsak, dünya ile rekabet etmek istiyorsak, ekonomik özgürlüğümüzü sağlamak istiyorsak yapabileceğimiz tek şey var: Eğitimi devreye sokmak. Bunu yaptığımızda bile ülkedeki dönüşümü 15 sene sonra görebilme imkanımız var.”

Tren kaçmasın

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün “Tam bağımsızlık ancak ekonomik bağımsızlıkla mümkündür” sözünü hatırlatan Ender Yorgancılar, şöyle konuştu:

“Bizim bundan sonraki

tek hedefimiz ekonomik tam bağımsızlığa ulaşmak olmalıdır. Tek çıkış noktamız budur. Bireyden iş dünyasına ve kamuya kadar ürün tercihinde daha hassas olabiliriz. Ancak, tam bağımsız, güçlü ve sözü geçen bir Türkiye hayalimiz için ivedilikle tarımdan, sanayiye

“
Ege Bölgesi
Sanayi Odası
Yönetim Kurulu
Başkanı Ender
Yorgancılar,
Ekonomist
Mahfi Eğilmez'in
katılımıyla
gerçekleştirilen
ekonomiyi
değerlendirme
toplantısında
yaptığı konuş-
mada, “Bizim
bundan sonraki
tek hedefimiz,
ekonomik tam
bağımsızlı-
ğa ulaşmak
olmalıdır. Tek
çıkış noktamız
budur” dedi.

tüm ürün gruplarında yerli ve milli üretimi eyleme geçiren adımlar atmalıyız. Dünya yıkıcı bir dönüşüm içerisinde iken, biz geleneksel hale gelmiş enflasyon, cari açık, kur artışları gibi sorunlarla boğuşuyoruz. Ve treni kaçırmak üzereyiz. Bir sanayici olarak, ülkemizin maddi ve manevi kazanımlarının erime riski ile karşı karşıya olmasından ve hala aynı meseleleri konuşuyor olmaktan büyük üzüntü duymaktayım.”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, dünya düzeni yeniden şekillenirken, yeni ticaret partnerleri oluşurken, bu yapılanmada Türkiye'nin yerini hızlıca alması gerektiğinin altını çizdi ve “Türkiye yıllardır küresel ekonomide milli gelir sıralamasında 17'nci sırada yer alıyor. 2017 yılı itibarıyla 18'nci sıradaki Hollanda ile aramızdaki fark 23 milyar dolara geriledi, 16'ncı sıradaki Endonezya ile 68 milyar

dolardan 164 milyar dolara çıktı. OECD'nin bir analizinde, güçlü bir üretim altyapısı olan, ancak üretimin geleceğini şekillendirmede düşük performans gösteren Türkiye, takip eden ülkeler arasında gösterilmektedir. Ürettiğimizden fazla tüketmeye devam ettiğimiz sürece, takip eden ülke olmaktan da kurtulamayacağımız malum” ifadesini kullandı.

Ticaret savaşından kazanan olmaz

Hazine geçmiş dönem Müsteşarı, Altınbaş Üniversitesi Öğretim Üyesi Mahfi Eğilmez, EBSO üyelerine sanayicilerin riskli süreci yönetmelerine katkı sağlayabilmek amacıyla bir sunum yaptı. 2008 yılında başlayan küresel krizden ABD'nin çıktığını, büyüme potansiyeli olan yüzde 2.5 rakamını yakaladığını ve işsizliği de yüzde 4'lere kadar geriletliğini

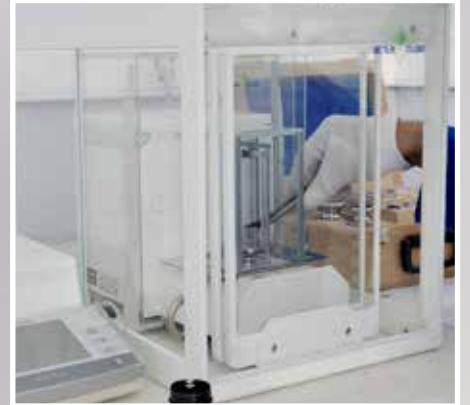

Kalibrasyon
TS EN ISO/IEC 17025
AB-0005-K

egemet[®]

KALİBRASYON-ÖLÇÜM MERKEZİ

- **Boyut** • **Sıcaklık** • **Nem** • **Basınç** • **Terazi** • **Kütle**
- **Sertlik** • **Kuvvet** • **Elektrik** • **Fiziko-Kimya**
- **Hacim** • **Vizkozite Cihazları** • **Yoğunluk Ölçer**
- **Zaman-Devir** • **Optik** • **Özel Kalibrasyonlar**

söyleyen Mahfiz Eğilmez, Donald Trump'ın bu süreci olumsuz yönde etkilediğini ileri sürdü.

Euro Bölgesi'nin de güçlü bir büyüme potansiyeline yaklaştığını anlatan Eğilmez, bu durumun ihracatının yüzde 50'sini Euro Bölgesi'ne yapan Türkiye gibi ülkeler için olumlu olduğunu dile getirdi. Çin'de yaşanan sorunlara da dikkat çeken Eğilmez, "Çin'in büyümesi yüzde 11'lerden yüzde 6'lara düştü. Bu sıkıntı bir krize dönüşürse biz ikinci kez krize gireriz. Çünkü Çin büyük bir ekonomi. Böyle bir ortamda ABD, Trump ile birlikte korumacılık faaliyetinin içine girmeye başladı. Halbuki kapitalist sistemin temelinde serbest ticaret vardır. Bu işin şampiyonluğunu yapan ABD ticaretin önüne engeller koymaya başladı. Dünya ilginç bir yere geldi. Çin serbest ticareti savunurken ABD korumacılığı savunur oldu. Ticaret savaşından kazanan hiç kimse olmaz. Karşılıklı gümrük duvarlarını yükselttiğinizde herkes kaybediyor" dedi.

Son iki yılda hem Türkiye'de hem de dünyada büyük şoklar yaşandığını anlatan Eğilmez, tüm ekonomistlerin tahminler yaptığını ancak bugünkü sürecin çok belirsiz olduğunu, piyasaların da rasyonel beklentilere girdiğini savundu. Eğilmez, Merkez Bankası'nın ne yapacağını da tahmin edemediklerini dile getirdi.

Türkiye'de iki farklı hükümet varmış gibi, 2002 ile 2009 ve 2010 ile 2017 arasında iki farklı dönem yaşandığını söyleyen Eğilmez, şunları anlattı:

"İlk dönem gayri safi milli hasılasında inanılmaz bir artış yaşanmıştı. Kişi başına gelir, özelleştirme gelirleri aynı şekilde seyir gösterdi. 2010 ile 2017 arasında dış borçlanma arttı. Türkiye'nin ortalama potansiyel büyüme oranı yüzde 5'tir. Büyümede yüzde 7'lere çıktığımız zaman borçlanma artıyor,

yüzde 5'in altına düştüğümüzde işsizlik artıyor. Yüzde 8 büyüme istediğimizde de bunu sürdürülebilir hale getiremiyoruz. İnşili çıkışlı büyümeler yatırımcının kararlarını çok etkiliyor. Yatırıma karar veren bir sanayici kısa süre sonra vazgeçiyor. Ama Türk sanayicisi bu değişime açık."

Önlemleri sıraladı

Türkiye'de Tüketici Fiyatları Enflasyonu (TÜFE) ile Üretici Fiyatları Enflasyonu (ÜFE) arasında 10 puanlık fark bulunduğunu söyleyen Dr. Mahfi Eğilmez, üreticinin fiyat artışlarını tüketiciye yansıtamadığını belirtti. Bu durumun üreticiyi olumsuz etkilediğini dile getiren Eğilmez,

"Bütçe açığını düşürmeyi geçmişte başardık. Tahminim bütçe açığında bu yıl yüzde 2.6'ya doğru hızla gidiyoruz. Seçimden önce verilen sözler bütçeye yük olacak. Cari açık 2011'de yüzde 10'lara yaklaştı. Türkiye tasarruf ile yatırım arasındaki dengeyi kuramadı. Türkiye ya bütçe açığı vererek ya cari açık vererek büyüyor. Bu ilginç bir durum. Açık vermemek mümkün olmasa da yüzde 2'ler civarında açıkla yüzde 5'lik büyümeyi yakalamalıyız. Teşvik sistemiyle bu mümkün" dedi.

Yabancı yatırımcı için güven önemli

Eğilmez, Türkiye'nin dış borçlarının toplamının 466 milyar

dolar olduğunu, gayrisafi milli hasılanın ise 850 milyar dolara ulaştığını kaydetti. Döviz kurları doğru yönetilemediği için borcun artmış gibi görüldüğünü söyleyen Eğilmez, “2000’li yıllarda 40 milyar dolar borcu olan özel sektör bunu 330 milyar dolara çıkardı. Bizim 1 yıl içinde vadesi gelecek borçlarımızın toplamı 180 milyar dolar. Cari açığımız 50 milyar dolar. 230 milyar dolarlık bir sorunumuz var ve her yıl artıyor. Bu ciddi bir rakam. Ödenir mi, ödenir. Daha önce de çevirdik. Ancak bunun için risk yaratmamamız gerekiyor. Risk yaratmamak ne demek? Sürekli kavgaya girmemek gerekiyor. Ekonomiyi yönetirken de riskli konuşmamamız gerekiyor. Risklerin kontrol edilerek kavgaların azaltılması durumunda krizler aşılabilir” ifadelerini kullandı.

Yabancı yatırımcı açısından yargı bağımsızlığına da dikkat çeken Eğilmez, “Türkiye her konuda sesini yükselten bir ülke konuma geldi. Ama bu doğru değil. Çok konuştuğunuz zaman kendinizle çelişebiliyorsunuz. Yabancı yatırımcı için güven önemli. Ekonomide birçok reform yapılmalı. Kurdaki büyük sıçramalara karşı kapıyı açık bırakmamalıyız. Kendi önlemlerimizi almamız lazım. Dolar ne olur tahmin etmek çok zor. Rahibi bıraksak bambaşka olur, Trump yeni bir tweet atarsa bambaşka olur. Normal koşullarda tahminlerim tutar, ama normal koşullarda değiliz” diye konuştu.

Önlemlerimizi alalım

Mahfi Eğilmez, yapısal reformların önemli olduğunun da altını çizerek, “Dolar kurunda büyük bir sıçrama var. Oturup düşünmemiz, mutlaka kendim önlemlerimizi almamız gerekiyor. Kredi risk primlerinden (CDS) kaynaklı olarak bizim de fiyatlarımız yükseliyor. Gösterge faizi şu anda yüzde 28, Merkez Bankası’nın faizi 17.75. Burada bir tuhafılık var.

Bu kaotik süreci el birliği ile aşalım

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, döviz kurlarındaki sert dalgalanmaları değerlendirdi. Yorgancılar, “En çok ihtiyacımız olan; döviz kurlarında makul bir düzeyde istikrarın sağlanmasıdır. Kurlarda yüksek düzeydeki oynaklık adeta yoğun bir sis bulutu gibi önümüze çöktü. Zira, dövizle bağlantılı girdi kullanan, ticaretini dövizle yapmak durumunda olan aktörler alırken de satarken de fiyat veremez durumda. Bu düzeyde bir kur belirsizliği ortamında iş yapmak imkansız hale geldi. Bu kaotik süreci el birliğiyle aşmak zorundayız. Bununla birlikte tanıtımı yapılan Yeni Ekonomik Model’de, dünya gerçekleri ve ülke gerçekleri ile örtüşen, ayakları yere basan, tüketimi değil yüksek katma değerli üretimi somut adımlarla destekleyen, enflasyonu, işsizliği somut adımlarla indirecek eylemlere acilen ihtiyacımız var. Zamanında yapmadığımız ev ödevlerimizin, yapısal reformlarımızın bedelini bugün kur artışı olarak ödüyoruz. Yarın daha fazla bedel ödemek adına tercihlerimizi üretim ekonomisi yönünde kullanmak zorundayız” dedi.

Ancak mevcut durumda politik konjonktürün son yıllarda sürekli yüksek olmasının bütçe dengelerinde yarattığı tahribata işaret eden Ender Yorgancılar, “Altın dahil net döviz rezervi 30 milyar dolar düzeyinde olan, kısa vadeli borçları ihracatının iki katını aşmış, şirketlerinin çoğu döviz pozisyonlarındaki açıklar nedeniyle büyük tutarlarda kur zararı yazmış bir ekonomi ile karşı karşıyayız” diye konuştu.

Merkez Bankası faiz artırmayınca, kar eden firmalar oluyor. Yüzde 35 faizle kredi alınıyor, kur 7.20’den 5.80’e gelince mutlu olunuyor. Ama buraya da 3.80’den geldik. Bunun enflasyona yansması da inanılmaz boyutta. Döviz kurları 4.45 iken Merkez Bankası faizleri yüzde 22’ye çıkarsaydı bunları yaşamıyor

olurduk. Her 100 dolarlık üretimin 65 doları ithal girdi ile oluyor. Esnek kur politikası varsa bunu uygula... Önlemleri ve ekonomi politikasını gündeme almamız lazım.

1970’lerdeki ekonomi politikasıyla 2018’i yönetmemiz mümkün değil” dedi.

Spekülasyonu karşı her cephede mücadele

Türkiye’de döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmalar ve piyasalarda yaşanan spekülasyon hareketleriyle ABD Başkanı Donald Trump’ın söylemleriyle başlayan hamlelere karşı tüm kurumlar taarruza geçti. 12 Ağustos Pazar akşamı düşük hacimli işlemlerle 7.21 lirayı gören dolara karşı önce Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın açıklamaları devreye girdi. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Merkez Bankası, Hazine ve Sermaye Piyasaları Kurumu’nun aldıkları önlemlerle gevşeyen döviz kurları gerilemeye başladı. İş dünyası temsilcileri de ard arda yaptıkları açıklamalarla hükümetin ekonomideki önlemlerine destek verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Türkiye’nin bir ekonomik savaş verdiği, Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak’ın ‘mali kural’ konulabileceğini ve tüm kurumların gerekli önlemleri alaca-

ğını söylemesinin ardından 13 Ağustos Pazartesi sabahı piyasaların açılmasından önce Merkez Bankası devreye girerek bankaların ihtiyacı olan parayı hem daha bol hem de daha avantajlı elde etmesine imkan sağlayan hamleler yaptı. Bankaların Merkez Bankası’nda tutmak zorunda oldukları döviz miktarı azaltıldı. Merkez’den bankaların gerektiğinde daha fazla likidite talep etmelerinin ve bu taleplerin karşılanmasının da önü açıldı. Piyasalara 10 milyar TL ve 6 milyar dolarlık kaynak sağlayan Merkez Bankası’nın finansal istikrarın desteklenmesi ile piyasaların etkin işleyişinin sürdürülmesi için TL ve döviz likidite yönetimine ilişkin kararlar aldığı açıklamada, Türk Lirası için 6, döviz likiditesi için de 4 önlem sıralandı.

BDDK da swap işlemlerini sınırlandırarak kurdaki spekülasyon hareketleri engellemeyi hedefledi. Yabancı oyuncular TL borçlanıp bununla dolar satın alıyor, böylece kur ar-

tışından kar elde ediyordu. Hazine de tahvil ihalesinin yanında 91 gün vadeli bono ihalesi açarak piyasayı çeşitlendirdi. SPK ise manipülasyonlara karşı harekete geçti, yalan haberler için yasal işlem başlattı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Daha çok çalışacağız

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Dünya siyasi özgürlüğümüzü, birbirimize kenetlenip çıplak ellerimizle darbecilerin silahlarına galebe çalarak korumuştuk. Bugün de ekonomik özgürlüğümüzü, yine birbirimize kenetlenip imkânlarımızı seferber ederek koruyacağız. Ekonomik tetikçilere vereceğimiz en güzel cevap, işimize dört elle sarılmak olacaktır. Daha çok üreteceğiz. Daha çok ihraç edeceğiz. Daha çok istihdam oluşturacağız” dedi.

Türkiye’ye yönelik açık bir ekonomik saldırı olduğunu söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, bunun gerektirdiği teknik tedbirleri aldıklarını vurguladı.

Maruz kalınan saldırının ekonominin gerçek durumuyla bir olmadığını, Türkiye'nin de kendini buna göre konumlandırması gerektiğini savunan Erdoğan, bunları söylerken ekonomi alanında cari açık, faizler, enflasyon başta olmak üzere çözülmesi gereken bazı sorunlar bulunduğu gerçeğini gözden irak tutmadıklarını, aynı zamanda ülkemizin uzun süredir uluslararası alanda gerçek ekonomik gücüyle ve potansiyeliyle mütenasip olmayan bir konuma yerleştirilmeye çalışıldığını da bildiklerini ifade etti.

“Son saldırı, bu haksızlığın üzerine adeta dikenle gelinerek cilalı sözleri, fiyakalı raporları, cafcıflı grafikleri anlamsız hâle getirmiştir” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerine şöyle devam etti:

“Türkiye ismini kapatıp ülkemizin ekonomik verilerini yerli-yabancı, dost-düşman kime gösterirseniz gösterin, ortada bir gariplik olduğunu fark edecektir. Mesela son döviz kuru olayına bir bakalım. Dolar, ülkemizin parası karşısında bir anda 4.8 seviyesinden nasıl oldu da 7'lere fırladı? 15 Temmuz sabahı 2.8 seviyesinde olan kurun, 2 yılda 4.8 seviyesine çıkmış olması dahi anlamsızken bu durumu nasıl izah edeceğiz?”

Soğukkanlı ve dikkatli adımlar atıyor

Ortada buna sebep olacak bir fevkaladelik, anormallik olmadığını söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin 1994 ve 2001 krizinde olduğu gibi veya 10 yıl önceki Mortgage krizinde Avrupa'da ve Asya'da olduğu gibi bankalarının batmadığının altını çizdi.

Bugün ülkemizin her bakımdan dünyadaki en sağlam bankacılık sistemlerinden birine sahip olduğuna dikkat çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

“Borçlarımızı tıkr tıkr ödemiş gibi, kamu borç stokunun millî gelire oranında Avrupa'nın en iyi ülkesiyiz. Türkiye çok büyük

bir felaket yaşayıp üretmez, ticaret yapamaz duruma mı düştü? Hayır. Hamdolsun ekonomimiz tıkr tıkr çalışıyor, ihracatta, turizmde, istihdamda rekorlar kırdığımız bir dönemden geçiyoruz. Dünyada örnek gösterilen turizmde adeta patlama yaşayan bir ülke konumundayız. Bir savaşa mı girdik, işgale mi uğradık, siyasi veya sosyal bir kaos mu yaşıyoruz? Hayır. Tam tersine kendi topraklarımızda da, bölgemizde de huzurun, güvenin, istikrarın teminatı bir ülke durumundayız. Öyleyse bu soruna her zamanki klasik yaklaşımın dışında bir bakış açısıyla bakmak, ona göre bir hareket tarzı belirlemek zorundayız. Ekonomiyle ilgili kararlarımızı bu derece soğukkanlı almamızın, adımlarımızı bu derece dikkatli atmamızın sebebi budur.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan yaşanan sürecin ülkemize bir maliyeti olduğunu, ama operasyonu gerçekleştirenlere de bir maliyeti olduğunu sözlerine ekledi.

Kararlıyız...

Millete ve iş dünyasına seslenen Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Ekonomik tetikçilere vereceğimiz en güzel cevap, işimizde dört elle sarılmak olacaktır. Daha çok üreteceğiz, daha çok ihraç edeceğiz, depoları kilitlemenin anlamı yok. İhraç, ihraç, ihraç...’Üretimi askıya alalım.’ Çok ciddi yanlış yaparsınız. Üretim, üretim, üretim... Yola devam. Daha çok istihdam oluşturacağız, daha çok ter dökeceğiz, daha çok emek vereceğiz. Dışarıdan dövizle aldığımız her ürünün daha iyisini, daha

kalitesini burada üretilip, biz dışarıya satacağız. Amerika'nın elektronik ürünlerine biz boykot uygulayacağız. Onların Iphone'u varsa, öbür tarafta Samsung var. Kendi ülkemizde Venüs var, Vestel var. Biz bunları uygulayacağız. Ne yaptığımızı, ne yapacağımızı anlasınlar. Dolayısıyla biz, kendimize yeteceğiz. Olmayanı da üreteceğiz. Dışarıya para verip yaptırdığımız her işin daha güzelini yapıp biz dışarıya servis edeceğiz. Bu millet bunları yapmaya muktedir” diye konuştu.

Yabancılar yatırım çağrısı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hammadeden yarı mamule, yarı mamulden mamule, mamulden yüksek teknolojiye, yüksek teknolojiden tasarıma doğru gelişimin sürdürüleceğini, fabrikaların daha çok çalıştırılacağını, yatırımlara ara verilmeyeceğini ve ihracat pazarlarını genişletmek için dünyayı daha çok dolaşacaklarını belirtirken, Türkiye'ye yatırım yapmayı düşünenleri de daha çok teşvik edeceklerini söyledi.

Kaynakları içeriden dışarıya doğru değil, dışarıdan içeriye doğru akıtacaklarını belirten Erdoğan,

“Bekle-gör anlayışıyla üretimi durdurursak, ihtiyat diyerek ticareti aksatırsak, önümüzü görelim diyerek yatırımları ertelersek, hele hele paramızı evvah tehlike var, dövize yönlendirirsek inanın asıl o zaman düşmana teslim olmuş duruma düşeriz. Sen Türk’sün, sen Türk Lirasıyla beraber yoluna yürüyeceksin. Vatan toprağından vazgeçmekle üretimden, yatırımdan, ticaretten, velhasıl ekonomiden vazgeçmek arasında bir fark yoktur. Her ikisinin de sonucu aynı kapıya çıkar. İnşallah buna meydan vermeyeceğiz. Milletimizle, iş dünyamızla, üreticilerimizle, ihracatçılarımızla, çalışanlarımızla birlikte gönül gönüle, el ele, omuz omuza verip bu meselenin üstesinden geleceğiz” ifadelerini kullandı.

Yarınki Türkiye bugünden daha ileride olacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan, siyasi hayatlarının hiçbir döneminde küçük düşünmedikleri gibi bu hadise karşısında da asla küçük düşmediklerini ifade ederek, “Bizim asıl hedefimiz, bu konjonktürel krizi aşmak değil 2023 hedeflerimize ulaşmaktır. Çünkü bu hedeflere ulaşamazsak daha çok krizle karşı karşıya geleceğimizi biliyoruz” diye konuştu.

“2023 hedeflerimizle sembolleştirdiğimiz yarınki Türkiye de inşallah bugünden daha ileride olacaktır” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Milletimizle birlikte devletimizin de zenginliği, gücü, imkânı artacak. Böyle bir Türkiye’yi hiç kimse döviz kuru oyunları, enflasyon ve faiz baskısıyla köşeye sıkıştırmayı düşünemeyecek. Üretimimizle, ihracatımızla, pazarlarımızla, markalarımızla dünyada hak ettiğimiz yeri aldığımızda cari açık, enflasyon, faiz diye bir sorunumuz olmayacak. Her alanda kendi ihtiyacımızı karşıladığımız gibi dünyaya yüksek teknolojiye, tasarıma, markaya dayalı ürünler satıyor olacağız” diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, savunma sanayinde kimseye muhtaç

olmadan kendi ihtiyaçlarını karşılamamanın yanı sıra Türkiye’ye dost olanlara da el uzatacak duruma gelineceğini söyledi.

TOBB ve TÜSİAD’dan krizden çıkış önerileri

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Türkiye Sanayiciler ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) ortak açıklamada bulunarak, ekonomide yaşanan sorunlara karşı bir dizi önerilerde bulundu.

TOBB ve TÜSİAD, artan döviz kurlarına bağlı olarak başlayan ekonomik çalkantının aşılması için önerilerini ortak açıklamayla duyururken hükümetin açıkladığı ekonomi programı ve krizi aşmak için alacağı önlemlere tam destek vereceklerini duyurdu.

Ortak toplantıların ardından yapılan yazılı açıklamada, hükümetin yeni ekonomik programını desteklediklerini belirten iki kurum, “İş dünyası olarak, gerekli önlemlerin uygulanmasıyla, ekonomimizin yeniden dengelenerek sürdürülebilir büyüme sürecine süratle döneceğine inancımız tamdır. Son dönemde karşılaştığımız finansal zorlukları milletimizle dayanışma içinde aşacağız” dedi.

Açıklamada, Türkiye ekonomisi-

nin temelleri sağlam olarak nitelendirilirken, döviz kurunda yaşanan dalgalanmaların reel ekonomiye zarar vermemesi için önerilen önlemler şöyle:

- Türkiye ekonomisinin temelleri sağlamdır ve bu süreçte reel sektörümüzün üretim ve istihdam kapasitesinin korunması son derece büyük önem arz etmekte,
- Hassas bir dönemdeyiz, bu durumun reel ekonomi üzerinde kalıcı bir etkiye neden olmaması için gerekli tedbirler alınmalı,
- Merkez Bankası’nın likidite yönetimi için attığı olumlu adımların yanı sıra, kurun istikrara kavuşması için daha sıkı bir para politikasına geçilmeli,
- Sıkı para politikasını destekleyecek tasarruf tedbirlerini içeren maliye politikası en kısa sürede açıklanmalı,
- Enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesi için güven verici somut bir yol haritası bir an önce hazırlanmalı,
- En önemli ekonomik partnerimiz Avrupa Birliği ile ilişkiler yeniden olumlu çerçeveye kavuşturulmalı,
- ABD ve Türkiye’nin sorunlarının stratejik ortaklık çerçevesinde diplomasi yoluyla ve ivedilikle çözülmesi için çaba göstermeye devam edilmeli.

Yorgancılar: Üretim yoksa kalkınmak hayal

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Hükümetimizin açıkladığı ekonomik kararların yanında ve destekçisiyiz. Üretim yoksa kalkınmak hayal” açıklamasını yaptı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, son günlerde yaşanan döviz kuru dalgalanması ve hükümetin aldığı yeni ekonomik kararlar için açıklamalarda bulundu.

Sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlarda, yeni yol haritasına ilişkin destek mesajı yayınlayan Yorgancılar, üretim vurgusu yaptı. Ender Yorgancılar, “Hükümetimizin açıkladığı ekonomik kararların yanında ve destekçisiyiz. Üretim yoksa kalkınmak hayal” dedi.

Dövizin ateşinin yükseldiği günlerde de sosyal medya hesabından yine üretim ve istihdamı ön plana çıkaran paylaşımlar yapan Ender Yorgancılar, “Artan enflasyon, döviz kurları, faiz oranları nedeniyle dünya ile rekabet etmemiz imkansızlaşıyor. Bize güven, unut ve güç veren en kıymetli sermayemiz gençlerimize istihdam yaratacak gücümüz zayıflıyor. Genç nüfus avantajımıza rağmen ülke olarak zenginleşmeden yaşıyoruz” ifadelerini

kullandı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yeni ekonomi yaklaşımı toplantısından önce de, “Bugüne kadar bulduğumuz kaynakları tüketim ekonomisine ve inşaata yönlendirdik, ürettiğinden çok tüketen toplum olduk. Bu açıdan hep yıllarca üretim yoksa kalkınmak hayaldir dedim. Açıklanacak ekonomik program çok önemli. Umarım üretim ağırlıklı bir model olacaktır ve döviz kurlarında istikrar sağlanır” mesajını verdi.

- Ender YORGANCILAR** @EYorga... · 4sa ✓
Yarın açıklanacak ekonomik program çok önemli umarım üretim ağırlıklı bir model ve döviz kurlarında istikrarın sağlanması olacaktır
- Ender YORGANCILAR** @EYorga... · 4sa ✓
Bu açıdan hep yıllarca üretim yoksa kalkınmak hayaldir dedim
- Ender YORGANCILAR** @EYorga... · 4sa ✓
Bugüne kadar bulduğumuz kaynakları tüketim ekonomisine ve inşaata yönlendirdik ürettiğinden çok tüketen toplum olduk

İzmir'den ekonomiye tam destek

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) koordinatörlüğünde; üniversiteler, oda, borsa, birlik, ajans ve STK'ların da bulunduğu İzmir'in ekonomik unsurlarını oluşturan kurumlar, hazırladıkları ortak bir bildiri ile döviz kurları üzerinden yapılan algı operasyonlarına tepki gösterdi.

Dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olarak gösterilen Türkiye'nin, döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmalarla zor durumda bırakılmak istenmesine ve uluslararası sermaye olarak gözüken bazı çevrelerin de kriz eksenli manipülasyonlarına, İzmir'deki akademi ve iş dünyası ile STK'lardan tepki geldi.

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Koordinatörlüğü'nde; aralarında İzmir'deki üniversite, oda, borsa,

ajans, birlik ve STK'ların da bulunduğu İzmir'in ekonomik unsurlarını oluşturan kurumlar, hazırladıkları ortak bir bildiri ile döviz kurları üzerinden yapılan algı operasyonlarının başarıya ulaşamayacağını açıkladı.

Alsancak'taki Rektörlük binasında düzenlenen ve Ege Bölgesi Sanaayi Odası'nı Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu'nun temsil ettiği 'Türkiye Ekonomisinin Sorunları, Çözümleri ve Hedefleri' konulu toplantıda; mevcut durum değerlendirilirken, yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri de sıralandı.

İlgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla hazırlanan bildiride, döviz fiyatlarındaki aşırı yükselişin ABD merkezli siyasi söylemlerle des-

teklendiğine dikkat çekilirken; bu girişimin, Türkiye'ye yönelik meşru olmayan siyasi söylem ve piyasalarda panik havası yaratma çabasının yansımaları olduğu kaydedildi.

Toplantının ev sahibi DEÜ Rektörü Prof. Dr. Nükhet Hotar, ekonomide geline nokta değerlendirirken, "Dövizde yaşanan dalgalanmalar, ABD merkezli spekülasyon hareketleri, Türkiye ekonomisini krize sokma gayretleri ve durumdan kendine pay çıkarmak isteyen içerideki karanlık güçler; bu olumsuz sürecin halkalarını oluşturuyor. Buradaki temel amaç, refah ekseninde büyüyen Türkiye ekonomisini engellemeye; halkımızı ve onun seçilmiş meşru hükümetini dar boğaza sokmaya dayanıyor" diye konuştu.

Görmezden gelemeziz

Türkiye'nin mağdurların ve mazlumların hamisi olan; barışın ve huzurun tesisi için çalışan bir ülke olduğunu kaydeden Rektör Hotar, "Bu noktada hayatı ve mutluluğu her daim paylaşan aziz milletimiz, hiçte hak etmediği davranışlarla, oyunlarla muhatap olmak zorunda kalıyor. Halkımızın birlik ve beraberliğini; devletimizin bütünlüğünü doğrudan hedef alan bu durum, bizleri de son derece rahatsız etmektedir. Dolayısıyla halkımıza, çaresizlik ve yitirilmişlik duygusu üzerinden yapılan algı operasyonlarını; ekonomik yaptırımlar adı altında özgürlüklerine müdahale edilmesini, görmezden gelmemiz mümkün değildir" dedi.

Satır aralarını doğru okumalıyız

Yaşanmakta olan son gelişmeleri ve yatırım yapılabilir stabil bir ortamda döviz kurlarına bağlı yaşanan hızlı değişimleri dikkatli değerlendirmek gerektiğini aktaran Rektör Hotar, "Satır aralarını, doğru şekilde okumamızı gerekmektedir. Türkiye ekonomisi, 20 yıl önceki zayıflıklarını ya da zaafalarını ortadan kaldırmış durumdadır. Küreselleşen piyasalara başarıyla entegre olan ekonomimiz, daha güçlü, daha esnek ve derinliği olan bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla dövizde yaşanan dalgalanmaları öncelikle siyasi ve spekülâtif girişimlerle değerlendirmek gerekmektedir. Bunu ekonomik bir savaş olarak söylemek de mümkündür" ifadesinde bulundu.

Ülkemizin tarafındayız

Türkiye'nin çekilmeye çalışıldığı olumsuz ortamı dikkat çeken Rektör Hotar, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Geldiğimiz nokta, sadece adli kararları bahane ederek ekonomik yaptırım tehditlerinden oluşmamaktadır. Bu sürecin arka planında, ABD Başkanı Donald Trump'ın ve yönetiminin algı yönetimi yaparak halkımızı sindirmek ve muhtaç duruma getirmek gayretleri bulunmaktadır. Bu süreci yönetenlerin şunu bilmesi gerekir ki; devletimiz, faiz çetesi olarak tanımlanabilecek küresel yapılara da FETÖ elebaşını koruyup kollayanlara da asla izin veremeyecektir. Milli ve yerli üretim hamlesini başlatan bir ülkede bu saldırıların çaresizce kabul edilmesi mümkün değildir. Türkiye büyük ve güçlü bir ülkedir. Gerekli tedbirlerin bu noktada alındığından ve alınacağından da eminiz. Bizler de bu noktada tarafız. Tarafımız da Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin çıkarlarından yanadır. Çünkü hepimiz aynı gemideyiz."

Ege'li iktisatçılardan ekonomi reçetesi

Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Öğretim Üyeleri, son günlerde döviz kurlarında olağanüstü yükselişle birlikte yaşanan krizin yeni bir ekonomik kalkınma modeli için fırsat olarak değerlendirilmesi gerektiğini bildirdi. Akademisyenler, "Türkiye'nin, 1994, 1998-99, 2001, 2008-09 krizlerinden elde edilen deneyimleri vardır. Ülkemiz, iş dünyasının potansiyeli ve deneyimleri, insan kaynağı, bilimsel birikimi, köklü ve geleneği olan kurumlara bu krizden de başarıyla çıkacak güce sahiptir" görüşünü bildirdi.

Ege Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyelerinin Rektör Prof. Dr. Necdet Budak'ın katılımıyla krizi mercek altına aldıkları toplantıda, alınabilecek önlemleri ve yapılacak çalışmaları şöyle özetledi:

- Kısa vadede, kısa vadeli borç servisi ve cari açığın finansmanının oluşturacağı ekonomik baskının ortadan kaldırılmasına yönelik önlemler önem taşımaktadır. Bunlar arasında;
- Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığından hareketle, esnek kur rejimine sahip ekonomilerde para politikasının etkin biçimde uygulanabilirliğinin avantajlarının kullanılması,
- Gerekirse, piyasalar dışından devletler üzerinden ucuz maliyetli kredi bulunması yoluyla, özel sektör borçlarının devlet tarafından ödenmesi, özel sektörün devlete TL cinsinden borçlandırılması,
- Kamu yatırımlarına ilişkin maliyet ve fiyatlamaların gözden geçirilmesi,
- Ekonomi yönetiminin uluslararası piyasalara güven veren söylemleri sürdürmesi gibi önlemler sayılabilir.
- Orta ve uzun vadede, ekonominin yapısal reformuna odaklanan ve neoliberal ekonomi politikalarına alternatif politikalar değerlendirilmelidir. Bunlar arasında;
- Kısmi ithal ikamesi (seçilmiş alanlarda) modeli uygulanması, ithalatı caydırıcı ve korumacı önlemler alınması,
- Özellikle yüksek teknoloji alanında yatırım, üretim, Ar-Ge için etkin önlemler alınması, gerekirse bu alanda kamu yatırımlarının yapılması,
- KOBİ'lerin teknoloji odaklı gelişiminin desteklenmesi,
- Tarımda teknoloji uygulamalarına ve kooperatifçiliğe özel önem verilmesi,
- Sürdürülebilir ve yerli enerji kaynaklarının geliştirilmesi,
- Ulaştırma sektörünün demiryolu ve denizyolu ağırlıklı olarak geliştirilmesi,
- Ekonomik planlamaya ve spekülâtif sermaye akımlarının kontrolüne dayalı bir modele geçilmesi gerekir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ilk 100 günlük icraat programını Beştepe'de törenle açıkladı. Ekonomi, eğitim, yargı, terörle mücadele gibi konularda neler yapılacağını anlatan Erdoğan, "Yönetimlerin birbirine enkaz değil, her şeyiyle tıkr tıkr işleyen ülke devrettikleri bir Türkiye milletimizin hakkıdır" dedi.

Tıkr tıkr işleyen bir Türkiye sözü

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yeni sistemle kurulan Cumhurbaşkanlığı Kabinesi'nin 400 projesi içeren ilk 100 günlük icraat programını Beştepe Millet ve Kongre Merkezi'nde açıkladı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ile Bakanların da yer aldığı programda, 46 milyar liralık bütçe ile tamamlanacak projelerin yeni dönemin ateşleyici gücü olduğunu belirten Erdoğan, "Amacımız ecdadımızdan aldığımız emaneti daha da yükseğe çıkartarak gelecek nesillere aktarmaktır" dedi.

Erdoğan'ın açıkladığı 100 günlük eylem planında; ulaşımdan enerjiye, ekonomiden sanayiye, dış ticaretten şehirciliğe, dış politikadan savunmaya, eğitimden sağlığa, tarımdan teknolojiye, turizmden gençlik ve spora birçok başlıkta gerçekleştirilecek hedefler yer alıyor. Programda bütçe ve kamu maliyesiyle ilgili atılacak

adımlar da bulunuyor.

Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlıklara bağlı kurumların hayata geçireceği proje sayısının gerçekte binin üzerinde olduğunu dile getiren Erdoğan, açıklanan projeleri hazırlarken ilave kaynak ihtiyacı doğmamasına, mevcut bütçe imkanlarıyla yürütülebilmesine özellikle dikkat ettiklerini vurguladı.

Kamuda tasarruf

Kamu idarelerinin harcamalarında tasarrufu azami düzeye çıkaracak tedbirleri aldıklarını vurgulayan Erdoğan, kamu kurumlarının mali kaynaklarını tek hesapta izleyerek nakit yönetiminde verimliliği sağladıklarını belirtti. Erdoğan, kamunun borçlanma maliyetini düşürmeyi de hedeflediklerini ifade ederken, "Yaklaşık 40 milyar liralık kamu kaynağını tek hesapta yöneterek, yılda 3 ila 4 milyar lira arasında

ilave gelir elde etmeyi planlıyoruz” diye konuştu.

Yerli ve milli direniş çağrısı

Erdoğan, bütçe disiplini konusunda gösterdikleri hassasiyete dikkat çekerken, kaynakların çeşitlendirilmesinin bu noktada önem taşıdığına işaret etti. Türkiye büyüyüp geliştikçe her alanda olduğu gibi makroekonomideki ölçülerin de değiştiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Dolayısıyla bugün Türkiye’nin artık daha iddialı hedefleri vardır, dolayısıyla buna uygun ekonomi politikalarına ihtiyacımız bulunuyor. Son yıllarda ardi ardına yaşadığımız gelişmelerin ekonomi alanındaki programlarımızı yavaşlattığı bir gerçektir. 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrasındaki hadiselerin hedefinde ekonomimizin de bulunduğunu görüyoruz. Bir ekonomik savaşla karşı karşıyayız. Hiç endişe etmeyin, bu savaştan da galip çıkacağız. Bu tuzakları bize çok kurdular. Hepsini aştık, bunu da aşacağız” dedi.

Büyük ve güçlü Türkiye

Küresel krizin yaşandığı 2008-2009 yıllarında vatandaşlara yaptığı yastık altındaki döviz ve altını bozdurup ekonomiye kazandırma çağrısını tekrarlayan Cumhurbaşkanı, “Yerli, milli direnişinizi tüm dünyaya karşı ortaya koyun. Ben milletime inanıyorum, güveniyorum. Ekonomiyle ilgili söylenenlere, kendilerine göre karalama programlarıyla sağa sola koşanlara bakmayın. Biz bu işlerin hepsini aştık, aşıyoruz ve aşacağız. Ülkemizin içinde de herkes geleceğine umutla bakıyor. İnsanlarımız ticaretten siyasete her alanda planını, programını, hesabını geleceğin büyük ve güçlü Türkiye’si üzerine yapıyor” dedi.

Zaman kaybına tahammül yok

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye’nin her alanda tehdide ve baskıya maruz kaldığı dönemde

kendi göbeğini kendinin kesmesine katkı sağlayacak her çalışmanın değerli olduğunu da vurguladı. Türkiye’nin vakit kaybına tahammülü olmadığını vurgulayan Erdoğan, şöyle konuştu:

“Önümüzde 2023 hedefleri başlığı altında topladığımız bir yol haritamız var. Son 5 yılda ardi ardına yaşadığımız hadiseler, bazı alanlarda bu yol haritasının gerisinde kalmamıza yol açtı. Yeni nesillere 2053 ve 2071 vizyonlarını hayata geçirebilecekleri bir Türkiye bırakmak istiyoruz. Yönetimlerin birbirine enkaz değil, her şeyiyle tıkr tıkr işleyen ülke devrettikleri bir Türkiye’ye kavuşmak milletimizin hakkıdır. Türkiye’yi sadece ekonomisiyle, altyapısıyla, üst yapısıyla, insan gücüyle büyütmeyle kalmadık. Ülkemize ve milletimize asıl hizmetimiz, asırlardır yaşadığımız bozgun, gerileme, kayıp ve moralsizlik iklimini tersine çevirmiş olmamızdır. Bugün ister ticaret ister ziyaret için yurt dışına giden bütün vatandaşlarımız, dünyanın her yerinde başı dik, özgüveni yerinde, bayrağına sahip çıkan, pasaportuyla gurur duyan bir şekilde dolaşabiliyor. Milletimize geçtiğimiz 16 yılda mahcup olmadık. İnşallah önümüzdeki 5 yılda da mahcup olmayacağız.”

100 gün 400 proje

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın koordinasyonunda 46 milyar liralık bütçeyle 100 günde hayata geçirilecek 400 projeden 48’i savunma sanayi ile ilgili. 100 günlük eylem planına göre ayrıca dış borçlanmada Çin piyasasına yönelinecek, bu doğrultuda ilk kez Çin Yuanı cinsinden tahvil ihracı da yapılacak.

Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan her bir bakanlık ve başkanlığa ait programın dikkat çekici ve ağırlıklı olarak iş ortamıyla ilgili olanlarından bazıları şöyle:

Cumhurbaşkanlığı

- İlga edilen kanunların Cumhurbaş-

kanlığı Kararnameleri ile düzenlenmesi tamamlanacak

- Yeni Kurulan Başkanlıklar, ofisler ve politika kurullar işler hale getirilecek
- Bakanlıklar ve kurumların 2019-2023 dönemine ilişkin Stratejik Plan çalışmalarının kasım ayı sonunda tamamlanacak şekilde başlatılması
- Hükümet icraatlarının stratejik planlar çerçevesinde 81 il bazında ayrı ayrı takip ve izlenmesi için atlayıp kurulacak

Adalet Bakanlığı

- Yargıda hedef süre uygulamasına geçilecek, her bir davanın ne kadar sürede bitirileceğine yönelik hedefler verilecek
- Asılsız mesnetsiz ihbarlarla insanların mağdur edilmesi önlenecek, Lekeleneme Hakkı korunacak
- Anayasa Mahkemesi bünyesinde bulunan İnsan Hakları Tazminat Komisyonuna devredilmesi
- Arabuluculuk ve uzlaşma uygulamalarının etkinleştirilmesi 45 bin hukuk uyuşmazlığı, 40 bin ceza uyuşmazlığının mahkemeye gitmeden çözülmesi
- Çocuklara karşı cinsel istismar suçuyla mücadelede cezaların caydırıcılığı artırılacak
- Hayvanlara karşı işlenen öldürme ve eziyet fiillerine karşı caydırıcılık artırılacak
- Nafaka ödeme sisteminin adil bir hale getirilmesi sağlanacak

Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı

- Emekli aylıkları en az 1000 TL’ye tamamlanacak
- Nitelikli işgücü yetiştirilmesi için eğitim programına dahil olan kişi sayısının 375 bine yükseltilecek
- Hak kazanma şartlarının esnetilerek 12 bin 500 kişinin daha işsizlik ödeneğinden faydalanması sağlanacak.
- Sosyal çalışma programlarına 100 bin genç alınacak
- Bağ-Kur sigortalıların prim öde-

mesi kolaylaştırılacak

- Bilişim sektöründe Mesleki Eğitimde Kupon Sistemi hayata geçirilecek
- İstihdamın artırılması için işverenlere 5,25 milyar liralık teşvik ödemesi yapılacak
- Kadın, genç ve engellilerin daha fazla istihdama katılması için 1.8 milyar lira ilave destek verilecek
- Genel sendikalaşma oranı yüzde 20,8'den yüzde 21,3'e yükseltilecek

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Kanal İstanbul projesi kapsamında taşınmaz devri ve planlama çalışmaları tamamlanacak
- Kentsel dönüşüm kapsamında 16 bin adetlik paketin temeli atılacak, 18 bin 750 konut için dönüşüm projesi başlayacak
- 20 ilde kamu kurumlarına tahsisli atıl durumdaki Hazine taşınmazı ekonomiye kazandırılacak
- Emlak Bankasının tekrar faaliyete geçirilmesine yönelik teknik ve idari altyapı tamamlanacak
- Hazine'ye ait taşınmazlar ekonomiye kazandırılmak için uygulayıcı kuruluşlara alınacak
- 6 bin kilometre bisiklet yolu yapılacak
- Çiftçiler tarafından kullanılan tarım arazilerinin sahiplerine doğru ve uygun bedellerle kiralınması

sağlanacak

- İmar rejimi değiştirilecek
- Planlı sanayi yatırımı alanları oluşturulacak

Dışişleri Bakanlığı

- Terör örgütlerinin yurt dışı finansman kaynakları kesilecek
- Suriye'de siyasi çözüm çabaları yoğunlaştırılacak
- ABD ve NATO ile siyasi, güvenlik ve ekonomik menfaatler temelinde gündem maddeleri hazırlanacak

Enerji Bakanlığı

- Doğalgaza erişen kişi sayısı 66 milyon olacak
- Akdeniz'de 1 derin, 1 sığ deniz sondajına başlanacak
- Üretim yapılmayan kömür sahaları özel sektöre devredilecek
- İkinci bir derin deniz sondaj gemisi alınacak
- Eskişehir Alpu'da 1000 MW kurulu gücünde termik santral kurulması için ihaleye çıkılacak
- Kaya ve kömür gazı potansiyeli belirlenecek
- EPIAŞ bünyesinde testleri yapılan doğal gaz ticaret platformu uygulamaya girecek

Gençlik ve Spor Bakanlığı

- Öğrenci yurtları için 75 bin ilave yatak sağlanacak
- 9 yeni stat yapımı için ihale işlem-

lerine başlanacak

Hazine ve Maliye Bakanlığı

- Kamu idarelerinin harcamalarını gözden geçirmesini ve bu şekilde tasarruf artırılmasını sağlayacak yöntem belirlenecek
- Kamu kurumlarının mali kaynaklarının yönetimi tek elde toplanarak uzun vadede yıllık 3-4 milyar TL gelir elde edilecek
- Dış borçlanmada Çin piyasasına açılım yapılacak, Panda Piyasasından borçlanma işlemi gerçekleştirilecek
- Kalkınma Bankası yeniden yapılandırılacak
- Faizsiz finans altyapısı güçlendirilecek
- E-ihale yaygınlaştırılarak ihale süreçlerinde bürokrasi azaltılacak, iş ve işlem maliyetleri düşürülecek
- Sağlık hizmetlerine ilişkin alımlar DMO tarafından elektronik ortamda yapılacak
- İnternet Vergi Dairesindeki işlemler 45'e yükseltilecek

İçişleri Bakanlığı

- Suriyeli misafirlerin kayıt altına alınması sürdürülecek ve bilgileri alınan kişi sayısı 2 milyon 133 bine yükseltilecek
- Türkiye'deki eğitimli ve mesleki niteliği yüksek yabancı yatırımcılar vatandaşlığa alınacak
- 47 bin 773 güvenlik personeli alınacak

Kültür ve Turizm Bakanlığı

- İstanbul AKM yapım ihalesi sonuçlandırılacak
- Turizm yatırımları için yatırım alanları geliştirilecek
- Kuleli Askeri Lisesi Rölöve Projesi tamamlanacak
- 30 kütüphane, Millet Kiraathanesine dönüştürülecek
- Çin'den turist sayısını artırmak için eylem planı hazırlanacak
- Göbeklitepe ziyarete açılacak
- İstanbul için Tourist ve İstanbul Kart adı verilen sistemler devreye alınacak.

Milli Eğitim Bakanlığı

- Ülkenin stratejik kurumlarında istihdam edilmek üzere yurt dışına 500 öğrenci gönderilecek
- Profesyonel eğitim yöneticiliği sistemine geçilecek
- Yabancı dil eğitim modeli değiştirilecek
- Mesleki eğitim yeniden şekillendirilecek
- Ölçme ve değerlendirme sistemi (sınavlar) öğrencileri daha iyi ölçecek şekilde yapılandırılacak

Milli Savunma Bakanlığı

- E-devlet üzerinden öğrenimi devam eden gençlerin askerlik erteleme işlemi yapılabilir
- 27 Eylül'de 3. ADA sınıfı korvet Burgazada teslim edilecek
- 1,6 milyon metrekaare mayınlı alan temizlenecek
- Somali, Mali ve Lübnan'a askeri yardım yapılacak
- Yurt dışında yaşayan ve 38 yaşına kadar askerliğe müracaat edememiş kişilere dövizle askerlik imkanı verilecek
- İlk HÜRKUŞ eğitim uçağı teslim edilecek
- Harita görüntü sistemi olan HGM-KÜRE ve HGM Atlas uygulamaya girecek

Sağlık Bakanlığı

- Özellikle sağlık hizmetleri ulaşılabilirliği artırılacak
- Sağlık turizminde Türkiye marka haline getirilecek
- Sık tüketilen malzeme alımları kolaylaştırılacak
- Aşıda yerleşme için çalışmalar sürecek

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- KOBİ'lere 1 milyar 225 milyon TL destek sağlanacak
- Yüksek Teknoloji Destek Programı açıklanacak
- Türkiye Uzay Ajansı kurulacak
- Türkiye bilişim alanındaki en büyük tematik teknoparkı olan Bilişim Vadisi 1. ve 2. etapları tamamlanacak

- Ar-Ge merkezlerinin sayısı 1000'e, Tasarım Merkezi sayısı 275'e çıkacak
- Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi master planı tamamlanacak
- Karasu münferit yatırım yerinde savunma sanayii tesislerine yönelik 222 hektar alan üzerinde üretim tesisleri temeli atılacak
- Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinde yer tahsisi yapılacak

Tarım ve Orman Bakanlığı

- Kırsal kalkınmaya 710 milyon destek sağlanacak
- 8 bin 300 hektar alan sulamaya açılacak.
- 39 bin 133 hektar alanda arazi toplulaştırma yapılacak
- Ergene Nehri su kalitesinin artırılması sağlanacak
- Uzun süreli kiralama ile lisanslı depo kapasitesi 500 bin ton ilave kapasiteye ulaştırılacak
- Sudan'da 780 bin 500 hektar tarım arazisi Türk girişimcilerin yatırımına açılacak
- Tarıma Dayalı OSB sayısı 8'e çıkarılacak.

Ticaret Bakanlığı

- Dış Pazara giriş stratejileri hazırlanacak
- Türkiye Ticaret Merkezi sayısı 5'ten 35'e çıkarılması için şehirler belirlenecek
- Piyasa Gözetimi ve Denetimi sisteminin etkisinin artırılması için mevzuat hazırlanacak
- Rekabet Kurumunun işlevselliği artırılacak
- Birleşik Krallık ile ekonomik ilişkiler BREXİT sonrası dikkate alınarak güçlendirilecek
- İstanbul'a büyük bir fuar merkezi kurulması için fizibilite başlanacak.
- Ürün ihtisas borsaları geliştirilecek
- Taşınır rehni etkinliğinin artırılması sağlanacak

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

- İstanbul yeni Havalimanı 1. fazı hizmete açılacak
- Kanal İstanbul Etüt Proje işinin

tamamlanması

- 3 Katlı büyük İstanbul Tüneli Projesi ihaleye çıkılacak
- e-Devlet'te sunulan hizmetler 3500'e çıkacak
- 246 km uzunluğunda 2 otoyol projesi ihalesine çıkılacak

Savunma Sanayii Başkanlığı

- İstanbul Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi büyütülecek
- Uydu fırlatma projesi ikinci fazında sözleşme imzalanacak
- 30 cm altı çözünürlüklü gözlem uydusu projesi başlatılacak
- Çoklu mini uydu geliştirme projesinde fizibilite yapılacak
- Hafif, orta ve ağır olmak üzere 3 farklı sınıfta insansız kara araçları geliştirme projesi başlatılacak
- 250 adet ALTAY tankı üretimi için sözleşme imzalanacak ALTAY motor ve güç aktarım sistemleri üretimi için sözleşme takvimi başlatılacak
- Bayrakta İHA sayısı 58'e çıkarılacak.
- Taarruzi İHA (AKINCI) projesi kapsamında 1.5 ton yük taşıyabilen SİHA ön tasarımı tamamlanacak
- Uzun menzilli bölge hava füze savunma projesinde ilk aşama tamamlanacak
- Yerli baz istasyonu sayısı 489'a çıkarılacak
- Mikro uydu fırlatma için teknoloji geliştirme projesi başlatılacak
- Silahlı HÜRKUŞ üretimi için yüklenici belirlenecek
- Vakıf şirketleri ile MSB bağlı kurumlar ve TÜBİTAK enstitülerinin dahil olacağı bir ekosistem platformu kurulacak
- Savunma Sanayii Zirvesi yapılacak

YÖK

- 11 Araştırma üniversitesi ve 5 Aday araştırma üniversitesi için insan kaynakları oluşturulacak
- Bölgesel kalkınma odaklı belirlenen 5 üniversiteye ilave olarak 5 üniversite daha belirlenecek
- YÖK kariyer projesi ile daha hızlı, şeffaf ve performans odaklı istihdam sağlanacak

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, iş dünyasının önde gelen isimlerinin katıldığı toplantıyla yeni ekonomi yaklaşımını açıkladı. Kararlı, sağlam temelleri olan ve sürdürülebilir bir sistem oturtacaklarını belirten Albayrak, "Cari açık düşürülecek, tasarruf artırılabilecek. Finans için yeni bir üst regülasyon otoritesi kurulacak" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türk iş dünyasına 'Yeni Ekonomi Yaklaşımı'nı açıkladı. Açıklanan modelin ilk sac ayağının enflasyonla mücadele olacağını söyleyen Albayrak, 'Cari açık düşürülecek, tasarruf artırılacak. Finans için yeni bir üst regülasyon otoritesi kurulacak' dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Yeni Ekonomi Yaklaşımı" tanıtım toplantısını, İstanbul'da iş dünyasının da katılımıyla gerçekleştirdi. Burada bir sunum yapan Albayrak, "Bugün bu yeni sistemin genel çerçevesini çizeceğimiz bir toplantı yapıyoruz. Türkiye'nin orta gelir grubundan üst gelir grubuna çıkması için gerekli noktalarda nasıl bir yol haritası çizmesi noktasında birçok toplantılar yaptık" dedi.

Yaptıkları görüşmeler ve istişarelerin Türkiye'nin bu yolculuğunda önemli ışık tutacağını ifade eden Albayrak, "Eylül ayında açıklayacağımız OVP ile birlikte detayları ortaya çıkacak" dedi. Yeni ekonomik yaklaşımının 4 tane sac ayağı olduğunu ama bunu 3+1 diye tanımladığını belirten Albayrak, "Yeni yapı sürdürülebilir ve katılımcı olacak"

diye konuştu.

2 yeni banka geliyor

Finansal sisteme iki yeni önemli model kazandıracaklarını açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, '100 Günlük Eylem Planı'nda da yer alan Emlak Bankasını, tüm işlevine uygun şekilde sisteme kazandıracaklarını dile getirdi.

Albayrak, "Yine kalkınma diyoruz ama bununla ilgili somut adımı da atıyoruz. Kalkınma Bankası'nın yapısal altyapısını bitirdik. O da Ekim'de Meclis'te. Güçlü bir bilançoya hızlı bir şekilde kavuşturulup, çok iyi bir işlev kazanması sağlanacak" dedi.

Sürdürülebilir olacak

Bir tarafta ABD, bir tarafta Çin, sabahtan öğlene ticaret savaşları, bariyerlerin kaldırılması, yeni vergi politikalarının aynı anda yaşandığına dikkat çeken Albayrak, şöyle devam etti: "Kısa, orta ve uzun vadede siz yol haritasını ne kadar sağlam kurarsanız temelleriniz o kadar güçlüdür. Ayrıca sürdürülebilir olacak. Berat Albayrak olsa da olmasa da dizayn ettiğiniz bu sistemin

sürdürülebilir olması gerekiyor. Son günlerde birçok ülkenin yaşadığı sistemsel sorunlar başında sürdürülebilirlik sorunu var. 81 milyonluk Türkiye büyük bir hedefe kitlenmiş şekilde ilerleyecek.”

MB konusunda hassasız

Para politikalarının tam bağımsızlığının sağlanmasının diğer bir prensipleri olduğunu vurgulayan Albayrak, “Farkındaysanız ilk geldiğimiz günden beri para politikasının bağımsızlığı konusunda Merkez Bankası özelinde çok hassasız. Mümkün olduğunca konuşmamaya gayret ettik. Hatta hiç konuşmadık. Özellikle para politikalarının tam bağımsızlığı konusu prensip olarak bundan sonra da devam edecek” dedi.

Albayrak, fiyat istikrarında hedeflere ulaşılması için adımların TCMB tarafından etkin bir şekilde koordine edilmesi gerektiğini söyledi.

Sermaye piyasalarının pasta içindeki payının da büyütüleceğini ifade eden Albayrak, şöyle devam etti: “Bu süreç yeni dönemde daha somut bir mali plan, yazılı bir mali plan dairesinde, çok daha güçlü bir disipline kavuşacak. Özellikle ekonominin tüm paydaşlarıyla, büyüyen ekonominin üreten bir formata dönmesi ile bu süreci ortaya koyacağız. Bütçe disiplini de bu dönemde en temel dinamiklerden biri olacak.”

2018-2019’un ekonomik dengeleme dönemi olacağını kaydeden Albayrak, bu birinci fazda enflasyonla güçlü mücadele edeceklerini belirtti. Albayrak, “İkinci olarak özellikle mali disiplin üzerinde çok daha sıkı bir Hazine ve Maliye Bakanlığı göreceğiz. Üçüncüsü ise cari açığın düşürülmesi. Cari açığın düşürülmesiyle ilgili stratejik temellerin atıldığı çok önemli bir dönem olacak. Sonra güven ortamının iyileştirilmesi

için gerekli tüm adımların atılacağı, iş ve yatırım ortamının cazibesinin artırılacağı, bunlarla birlikte sermaye piyasalarının derinleştirileceği çok önemli 1.5 yıl olacak” dedi.

Yüzde 100’ün altına çekeceğiz

Yeni dönemde yatırım ve harcamanın niteliğine bakacaklarına söyleyen Albayrak, “Yeni dönemin anahtar cümlelerinden bir tanesi, yatırım ve harcamaları belirlenen kriterler açısından çok daha etkin bir şekilde yöneteceğiz. Bunun dışındaki alanlarda buraya kadarki tüketim, yatırım ve harcama kültürünü daha tasarruf mekanizmasını etkin kılacağımız bir sürece girecektir” ifadelerini kullandı. Kamuda yüzde 30 tasarruf sürecini başlattıklarını söyleyen Albayrak, şunları söyledi:

“100 günlük eylem planında atacağımız adımların tamamı, ilan edilen projelerin tamamı 2018 bütçesi içerisinde çözülecek. Özellikle önemli projeler açısından yap-işlet-devret noktasında çok daha etkin ve farklı bir modeli uygulayacağız. Bütçe disiplini yakalama noktasında sadece son 1 ayda çektiğimiz fotoğrafın genel çerçevesinin bir toplantısı. Bu 30 günde, 6 aylık rakamlar noktasında ortaya koyduğumuz mali disiplin sadece bunun en basit örneği. 35 milyar TL’yi yıl sonuna kadar tasarruf ve gelir artışıyla bütçe disiplini altına vuruş yaptık. Bu yıl minimum 5 milyar TL faiz dışı fazlaıyla yıl sonunu tamamlayacağız. Hazine borçlanmasını yılın kalan aylarında da bu oranı yüzde 100’e çekeceğiz.”

Her ürünün yerlisi var

Bakan Albayrak, bütçe dışı harcamalarının da azaltılması gerektiğini vurgulayarak, “Bu konuda da çok güçlü bir irade ortaya koyuyoruz” dedi. Kamuda maliyet dönüşümü açısından

önemli bir süreci başlattıklarını dile getiren Albayrak, “Özellikle kaynak açısından bakıldığında çalışmalar hızlandı. Cari açık üzerindeki baskıyı azaltmak için... Türkiye’de her ürünün yerlisi var. Olmayan bir şey yok. Otomotivin, telefonun, halının, mobilyanın, her şeyin var” yorumunu yaptı.

Vergi sistemi adil olacak

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, 2020-2021 yıllarında “istikrarlı büyüme” başlıklı ikinci faza geçileceğini, 2022-2023 yıllarını kapsayacak “daha adaletli paylaşım” başlıklı üçüncü fazda, toplumun tabanına, 81 milyona daha adaletli bir paylaşım ortaya konulacağını kaydetti. Daha adil bir vergi sisteminin olacağını belirten Bakan Albayrak, dolaylı vergilerin azaltılacağını vurguladı. Albayrak, kayıt dışı ile çok daha etkin mücadele edileceğini, işsizliğin azaltılacağını, gelir dağılımının iyileştirileceğini ifade etti.

Bankacılığın arkasındayız

Berat Albayrak, yeni bir üst finansal regülasyon otoritesinin kurulmasını yeni yasama döneminde Meclis’e getirecekleri belirterek, “En kısa zamanda finansal kuruluşlarımız, sigortacılık sektörü, yeni bir milli reasürans yapısını oluşturacak. Sigortacılık çok önemli bir sektör. Finansal sektör içerisindeki payı layık olduğu yerde değil. Bireysel emeklilik sistemiyle ilgili çok önemli adımlar atacağız” dedi.

Dengelenme sonucu büyümenin yüzde 3-4 olacağını kaydeden Albayrak, “Bütçe disiplini daha sıkı bir şekilde ortaya koyacak, yüzde 1,5 seviyelerinde sınırlandıracağız. Türkiye’nin çok güçlü bir bankacılık sektörü var. Sermaye yapısıyla bütün senaryolara hazırlıklı, sağlıklı bir bilanço yapısı var. Devlet olarak bu bankacılık sektörünün arkasındayız” dedi.

Hazine'de 'tek hesap' dönemi

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleriyle bazı fonlar ve bunların döner sermayelerinin mali kaynakları, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamına alınacak.

"Tek Hazine Kurumlar Hesabı Kapsamına Alınacak Kamu İdareleri ve Hesapların Belirlenmesi Hakkındaki Cumhurbaşkanlığı Kararı" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Karar, İşsizlik Sigortası Fonu hariç kamu idarelerinin mali kaynaklarının, bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeden, karşılığı Hazine'den alacak kaydedilmek üzere toplandığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen "Tek Hazine Kurumlar Hesabı" kapsamına alınacak kamu idareleriyle hesapların belirlenmesi amacıyla yayımlandı.

Uygulama kapsamında, kamu bankaları, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. ve Türkiye Varlık Fonu ile bunların finansman temini amacıyla kuracakları fon ve şirketler, mazbut

vakıflar, özel kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarıyla kefalet ve yardımlaşma sandıkları yer almayacak.

Karar, genel bütçe kapsamındaki idareler, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları, özel kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlarla döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri, bu kurumların bağlı ortaklıklarını, müessese, işletme ve birlikleri kapsıyor.

Mevcut hesaplar kapatılacak

Kararda, Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamında değerlendirilecek mali kaynaklar da yer aldı.

Buna göre, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin "Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" kapsamında açılmış hesapları

dışında kalan hesaplarda tutulan mali kaynakları, özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, sosyal güvenlik kurumları, İşsizlik Sigortası Fonu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu haricindeki fonlar ve bunların döner sermayelerinin kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynakları tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek.

Kamu idarelerine ait bu kaynaklar bakanlıkça belirlenecek ve ilgili kamu idarelerine bildirilecek takvim doğrultusunda Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamına alınacak.

Kaynakları Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamına alınan kamu idareleri, bakanlıkça belirlenen takvime uyacak şekilde mevcut hesaplarını kapatma ve Tek Hazine Kurumlar Hesabı ile ilişkili yeni hesap açma işlemlerini yine bakanlık tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde tamamlayacak.

Tek Hazine Kurumlar Hesabı'na alınan kaynaklar Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümlerinden muaf tutulacak.

Düşük enflasyon için taksite sınır

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK), kredi kartıyla yapılan işlemlerde taksit sayılarını sınırlandırması, kredilerin yeniden yapılandırılması ve tüketici kredilerini yeniden 36 aya çekilmesine ilişkin farklı alanlarda 5 adet yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlandı. BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben, "Enflasyonun düşürülmesi ile cari açık, ithalat ve hane halkı borçluluğunun azaltılmasına destek verilmesi amaçlanıyor" dedi.

BDDK, yönetmelik düzenlemeleri için hazırladığı bilgi notunda, hane halkının bilinçli tüketimi ve basiretli borçlanmasının teşvik edilmesi amacıyla bu değişikliklere ihtiyaç duyulduğu vurgulandı.

Getirilen değişiklikler kredi kartı taksitlerini de içeriyor. Buna göre kuyumculukla ilgili harcamalarda 4 olan taksit sayısı sifıra çekilecek. Elektronik eşya alımlarında 3, bilgisayar alımlarında, kulüp ve derneklere yapılan ödemelerde, havayolları, seyahat acenteleri, taşımacılık ve konaklama ile ilgili harcamalarda 6 ay, sağlık ve sosyal

hizmetler ile ilgili harcamalarda ve sağlık ürünü alımlarında, vergi ödemelerinde 9 ay taksit uygulanacak. Kurumsal kredi kartlarında ise, taksitlendirme süresi 9 ayı geçemeyecek.

Otoda 120 bin limiti

Tasaklarla tüketici kredileri tekrar 36 aya indirilirken, cep telefonu, tablet ve bilgisayar alımı için kullanılan kredilerin vadesi

ise 12 ayla sınırlandırılacak. Taşıt teminatlı kredilerde veya finansal kiralama işlemlerinde, artık taşıtın fatura değeri 120 bin lira veya altında ise, kullanılan kredi oranı yüzde 70'i geçemeyecek.

Fatura değeri 120 bin lirayı aşan binek araçlarda ise, bedelin 120 bin liraya kadar olan kısmı için yüzde 70, 120 bin liranın üstünde olan kısım için yüzde 50 kredi sınırlaması olacak.

TAKSİTLER NASIL DEĞİŞECEK?

ÜRÜN VEYAZ HİZMET GRUBU	ESKİ	YENİ
GENEL TAKSİT SINIRI	12 AY	12 AY
BİLGİSAYAR ALIMLARI	6 AY	6 AY
ELEKTRONİK EŞYA ALIMLARI (TELEZYON, VİDEO KAMERA, SES SİSTEMLERİ VB.)	6 AY	3 AY
HAVAYOLLARI İLE İLGİLİ HARCAMALAR	9 AY	6 AY
SEYAHAT ACENTELERİ HARCAMALARI	9 AY	6 AY
TAŞIMACILIK İLE İLGİLİ HARCAMALAR	9 AY	6 AY
KONAKLAMA İLE İLGİLİ HARCAMALAR	9 AY	6 AY
KULÜP VE DERNEKLERE YAPILAN ÖDEMELER	9 AY	6 AY
VERGİ ÖDEMELERİ	9 AY	9 AY
SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER	9 AY	9 AY
SAĞLIK ÜRÜNÜ ALIMLARI	9 AY	9 AY
ELEKTRİK EŞYA (BUZDOLABI, ÇAMAŞIR MAK., BULAŞIK MAK., ELEKTRİK KÜÇÜK EV ALETLERİ VB.)	12 AY	12 AY
EĞİTİMLE İLGİLİ HARCAMALAR	12 AY	12 AY
KUYUMLA İLGİLİ HARCAMLAR	4 AY	0
KURUMSAL KREDİ KARTLARI (TÜM ÜRÜN VE HİZMET GRUPLARI DAHİL)	12 AY	9 AY

Türk Eximbank'ın finanse ettiği “Dakar Arena” törenle açıldı

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü
(2014-2015 Ekonomi
Bakan Yardımcısı)

Geçtiğimiz haftalarda (9 Ağustos) müteahhitlerimizin yurt dışındaki projelerinden bir yenisini daha hizmete girdi. Bankamız tarafından finanse edilen, Senegal'in sportif ve kültürel faaliyetlerine ev sahipliği yapacak “Dakar Arena'yı” Senegal Cumhurbaşkanı Sayın Macky Sall ve Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun katılımıyla açtık.

Dakar Arena, Senegal'de değil Afrika'nın tamamında ses getiren örnek bir proje oldu. Arena, ülkenin ve bölgenin kültürel ve sportif faaliyetlerin gelişimine önemli katkıda bulunacak. Ayrıca bu ve benzeri projelerin Senegal ve Türkiye arasındaki bağları kuvvetlendireceğine, dost iki ülke arasındaki mevcut ekonomik işbirliğini artıracığına inanıyorum.

Yurt dışı projelerde kullanılan Türk menşeli mal ve hizmetleri finanse ediyoruz

Bankamız uluslararası krediler kapsamında müteahhitlerimizin yurt dışında gerçekleştirdiği bu projeleri destekliyor, Türk mal ve hizmetlerini satın almak isteyen yabancı alıcıları finanse ediyor. Türkiye'den gidecek olan mal ve hizmetlerin önünü açmış oluyor, ihracatın artırılmasına yardımcı oluyor. Böylelikle

ihracatımızı yurt içinden iterken, yurt dışından da çekmiş oluyoruz.

Bu desteğin Türkiye'nin döviz geliri elde etmesine önemli katkıları oluyor. Hem yüklenici firmalarımız üstlendikleri projeler ile dünyada ön sıralarda yer aldığımız bu sektörde ülkemizin tanıtımı yapıyor, hem de bu kapsamda kullanılan mal ve hizmetlerin Türkiye'den ihraç edilmesine vesile oluyor. Türk Eximbank da ülkemizin yurt dışında öncü sektörü olan müteahhitlerimize destek vererek güvence sağlıyor, firmalarımızın gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde daha rekabetçi olmalarına yardımcı oluyor; aynı zamanda alacaklarını da teminat altına alıyor.

Afrika'da 14.7 milyar dolarlık proje gündemimizde

Bankamız bugüne kadar yurt dışı müteahhitlik sektörüne (2.9 milyar dolar proje tutarı) 1 milyar doların üzerinde destek sağladı. Bu desteklerimiz Gana, Kongo, Senegal, Kamerun, Etiyopya, Belarus gibi ülkelerdeki projelere yönelik gerçekleşti.

Devam eden veya tamamlanan bu projelere yenileri ekleniyor. Gündemimize gelen işlemlerin yüzde 90'ının Sahra Altı Afrika, Kuzey Afrika ve Ortadoğu

Yurt dışı projeler bir projeden çok daha fazlasını ifade ediyor. Biz bunun farkındayız. Türkiye'nin tanıtımı ve ihracatına katkı sağlayan her konuda Türk Eximbank ihracatçısını ve müteahhitlerini desteklemeye devam edecektir.

ve Avrasya bölgesinde olduğunu görüyoruz. Enerji, ulaştırma, inşaat, sosyal altyapı hizmetleri, su hijyeni, makine ve diğer mal ihracatı gibi sektörlerde olan bu işlemlerin toplam değeri 14.7 milyar doları buluyor. Bu projelerde müteahhitlerimiz Türk Eximbank'ı yanlarında görmek istiyor. Biz de istiyoruz. Afrika ülkelerinin ticari koşullarda borçlanmalarının önündeki engeller (IMF-DB borç kıstasları, OECD Sürdürülebilir Borç Verme Tavsiyesi) aşılabildiği sürece Türk Eximbank dünyanın neresi olursa olsun destek vermeye hazır. Çünkü biliyoruz ki müteahhitlerimiz hızlı ve kaliteli hizmet sunuyor, işverenlerin memnuniyeti çok üst düzeyde. Ülkemiz nereye dokunsa orası güzelleşiyor.

Bu proje ve işlemlerin ülkemizin tanıtımına sağladığı katkıyı ayrıca önemli buluyoruz. O ülkede sadece bir yapı, bir bina kurulmuyor; aslında

Eximbank'tan döviz kredilerine kur ayarı

Türk Eximbank, son dönemde döviz kurlarında yaşanan ani değişimler nedeniyle döviz kredileri için tahsis ettiği TL limitlerini, ihracatçıların kredi kullanımlarında sıkıntı yaşanmaması için kredi tahsis tarihindeki güncel kurları dikkate alarak artırdı.

Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım, ihracatın ve döviz kazandırıcı hizmetlerin finansmanı amacıyla verilen kredilerin ihracatçıların tercih ettikleri para birimlerinden kullanıldığını vurgulayarak, firmaların döviz cinsinden kredi ihtiyaçlarının karşılanması konusunda kurlardaki ani değişimler nedeniyle kredi limitleri konusunda sıkıntı yaşanmaması için bundan sonra yapılacak kredi tahsislerinin de ihracatçı firmalarca tercih edilen döviz cinsinden yapılmaya devam edileceğini belirtti.

iki ülke arasında bir köprü kuruyor. Bunlar Türkiye'nin o ülkeye uzanan bir eli oluyor. Bir birim iş, çarpan etkisiyle bir birimden daha fazla ticarete sebep oluyor. O yüzden yurt dışı projeler bir projeden çok daha

fazlasını ifade ediyor. Biz bunun farkındayız. Türkiye'nin tanıtımı ve ihracatına katkı sağlayan her konuda Türk Eximbank ihracatçısını ve müteahhitlerini desteklemeye devam edecektir.

Elektrik ve gaz zamı

Doğalgaza 4 yıldır zam yapmayan hatta indirim uygulayan BOTAŞ, 2016'dan bu yana petrolde yüzde 100'ü, döviz kurlarında ise yüzde 63'ü bulan artış nedeniyle fiyat ayarlamasına gitti. 1 Ağustos'tan itibaren doğalgaz satış fiyatı; konut abonelerine yüzde 9, serbest tüketicilere de yüzde 14 artırıldı. Elektrik üretim amaçlı serbest tüketicilere gaz satış fiyatı bin metreküp için 270 dolar olarak uygulanacak, TL üzerinden fiyatlanacak.

BOTAŞ'ın elektrik üretim amaçlı doğalgaz satış fiyatını yüzde 49.5 artırımının ardından, EPDK da elektrik fiyatlarına kilovatsaat başına yüzde 9 ila 14 zam yapıldığını duyurdu.

Elektriğe zam,
Resmi

Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı. Buna göre yine 1 Ağustos'tan itibaren geçerli olmak üzere elektrik fiyatı meskende yüzde 9, sanayi ve ticarethanelerde yüzde 14 artırıldı. Karara göre, konutlarda kullanılan elektriğin kilovatsaati yüzde 9.57 artış ile 29.578 kuruş oldu. Sanayi elektriğinin fiyatı ise yüzde 9.26 arttı, 24.479 kuruşa yükseldi. Ticarethanelerde kullanılan elektriğin fiyatı da yüzde 0.55'lik bir değişimle 30.816 kuruşa yükseldi.

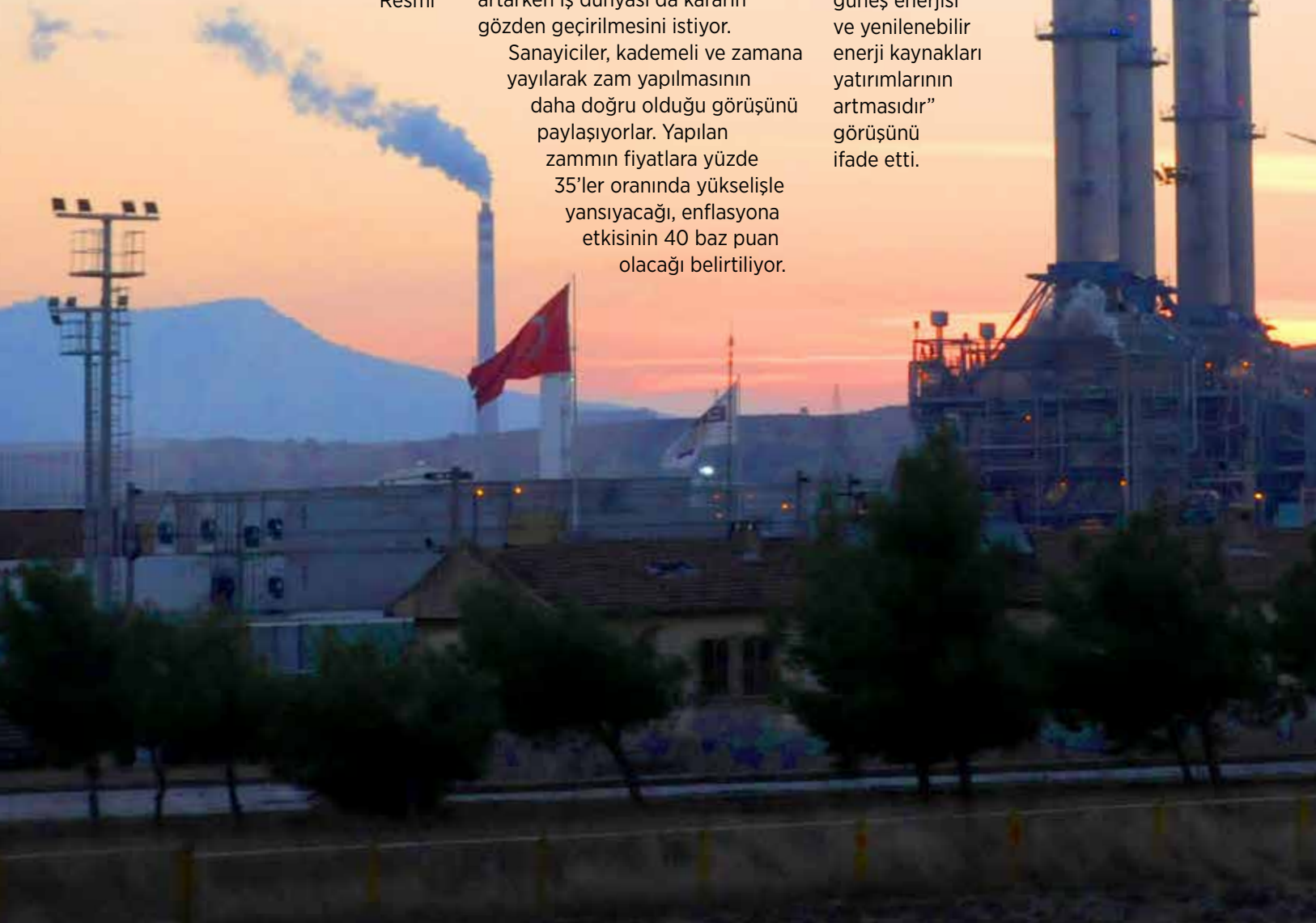
BOTAŞ'tan yapılan açıklamada yerli ve yenilenebilir enerjiye geçiş için yapılan çalışmalara vurgu yapılarak, ithal kaynakların azaltılacağı kaydedildi.

Yorgancılar'dan uyarı

Enerji zamlarına tepkiler artarken iş dünyası da kararın gözden geçirilmesini istiyor.

Sanayiciler, kademeli ve zamana yayılarak zam yapılmasının daha doğru olduğu görüşünü paylaşıyorlar. Yapılan zammın fiyatlara yüzde 35'ler oranında yükselişe yansıtacağı, enflasyona etkisinin 40 baz puan olacağı belirtiliyor.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, dolar kuru arttıkça elektrik fiyatlarının da yükseleceği uyarısında bulundu. Elektrik ve doğalgaz fiyatlarıyla ilgili uygulamanın sanayicilerin üretim maliyetlerini artıracığına dikkat çeken Yorgancılar, "Enerjinin dolara bağlanması ile doların her artışında otomatik olarak elektrik fiyatları da yükselecek. Maliyeti artan sanayici fiyatları artıracak ve o rakamlarla satış yapmak için gayret sarf edecek. Bu BOTAŞ'ın aldığı bir karar ve alternatif de olmadığı için, bütün sanayicilere bu maliyetler yansıtacak. Alternatif, güneş enerjisi ve yenilenebilir enerji kaynakları yatırımlarının artmasıdır" görüşünü ifade etti.

Kurdaki artışın enerjiye faturası ağır

Türk Lirası'ndaki değer kaybı, enerjide önemli ölçüde dışa bağımlı olan Türkiye'nin enerji faturasını kabarttı. Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, dövizde yaşanan sert dalgalanmanın son 45 günde Türkiye'nin enerji faturasına 11.5 milyar liralık ek maliyet getirdiğini açıkladı.

Temmuz başında 4.6 TL seviyesinde olan dolar/ TL'nin 10 Ağustos Cuma günü 6.4 TL seviyelerinden kapandığını vurgulayan Kumbaroğlu, "Son 45 günlük zaman dilimini ele aldığımızda TL yüzde 40 değer kaybedince Türkiye'nin enerji ithalat faturası da TL bazında yüzde 40 arttı" dedi.

Türkiye'nin ayda ortalama 4.6 milyar metreküp

doğalgaz, 2.1 milyon ton ham petrol ve 1.2 milyon ton akaryakıt ithal ettiği bilgisini paylaşan Kumbaroğlu, "Bu veriler bugünkü piyasa fiyatlarından aylık 3 milyar doları aşan bir enerji ithalat faturasına tekabül ediyor" değerlendirmesini yaptı.

Fiyatların artması kaçınılmaz

Türkiye'nin 2017 yılında ham petrol ithalatında İran, akaryakıt ve doğalgaz ithalatında ise Rusya'nın ilk sırada olduğunu anlatan Kumbaroğlu, "Toplam ithalat ödemelerinde ilk 10 sırada yer alan bu ülkeleri ihracatta ilk 10'da göremiyoruz. Rusya ile 16.8 milyar dolar, İran ile de 4.2 milyar dolar ticaret açığımız var. Yani sadece iki ülkeye baktığımızda enerji kaynaklı ithalat nedeniyle 21 milyar dolarlık ticaret açığımız söz konusu. Döviz kurundaki artış bu açığı TL bazında katlamakta. Bunun ülkemizde enerji fiyatlarını artırması kaçınılmaz" diye konuştu.

İklimlendirme sanayicilerinden uluslararası fuar için ilk adım

Ege Bölgesi Sanayi Odası çatısı altında faaliyet gösteren iklimlendirme sanayicileri, sektöre uluslararası ölçekte bir fuar kazandırmak için ilk adımı attı. İzmir Ticaret Odası, Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Ege Soğutma Sanayicileri İşadamları Derneği temsilcilerinin de katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda, bölgede güçlü olan sektörün uluslararası düzeydeki fuarla dünyaya açılacağı ifade edildi.

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Metin Akdaş'ın girişimleriyle EBSO İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi, İzmir Ticaret Odası İklimlendirme, Mekanik ve Doğalgaz Tesisat Grubu ve Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ile Ege Soğutma Sanayicileri İşadamları Derneği temsilcilerini konuk etti. Geniş katılımlı toplantıda; ısıtma, soğutma, enerji, klima, pompa, vana, yalıtım, havalandırma, mekanik ve tesisat sektörlerinde bölgemizde imalat yapan firmaların dünya çapında tanınırlığının ve ihracat imkanlarının artırılması amacıyla İzmir'de uluslararası ölçekte bir fuar düzenlenmesi konusu tüm ayrıntılarıyla tartışıldı.

Fuarlar ve kongreler şehri İzmir'in, yabancı sermayeli şirketlerin de üretim için bölgeyi tercih etmeleri nedeniyle

bölgede çok güçlü olan iklimlendirme sektörüne yönelik uluslararası fuar konusunda da başarılı olacağını altı çizilen toplantıda, İzmir'de gerçekleştirilecek organizasyonun İstanbul'da 40 yıldan bu yana düzenlenen ISK SODEX fuarlarını etkilemeyecek şekilde farklı yıllarda düzenlenmesi gerektiği vurgulandı.

Makina Mühendisleri Odası'nın 2 yılda bir düzenlediği Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi TESKON'a paralel olarak Hannover Messe Fuarçılık tarafından yapılan SODEX fuarının Fuar İzmir'de büyük ölçekli bir fuara çevrilmesi üzerine yoğunlaşıırken, sektörün ve tüm bileşenleri sivil toplum örgütleri, ihracatçı birlikleri ile TOBB İklimlendirme Meclisi'nin de desteğinin sağlanması hedeflendi.

Organizasyon için sağlıklı bir veri tabanı oluşturularak uluslararası fuarın başarıyla gerçekleştirilmesi ve süreklilik kazandırılması açısından firma görüşlerinin toplanıp değerlendirilmesi amacıyla bir alt komisyon da oluşturuldu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu da, İzmir'e mermer ve gelinlikte olduğu gibi başarılı bir uluslararası sektörel fuar kazandırılması çabalarına olumlu yaklaşarak destek verdi.

“
EBSO İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi, sektörü dünyaya açacak uluslararası ölçekte bir ihtisas fuarı için harekete geçti. EBSO Yönetimi de destek veriyor.
”

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Kağıt ve basım sanayicilerinin kardeş oda dayanışması

Ege Bölgesi Sanayi Odası çatısı altında faaliyet gösteren kağıt ve basım sanayicileri ile İzmir Ticaret Odası kağıt ve matbaacılık grupları üyeleri, ortak sorunlara ortak çözüm önerileri üretmek, yeni projeler geliştirmek konusunda güçbirliğine gidiyor. Sektörde esnaf statüsündeki işletmelerin çatı kuruluşlarıyla da görüş alışverişinde yapmayı planlayan iki büyük kurumun temsilcileri, katma değeri yüksek üretim için üniversiteler ve mesleki teknik okullarla işbirliğinde de çitayı yükseltecek.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi'ni temsilen Meclis Üyeleri Fatih Aracı ve Ferit Kora, Komite Üyesi Kadir Kalkan, Basım Yayım Sanayi Meslek Komitesi'ni temsilen Meclis Üyeleri Barış Erel, Doğan Albak, Komite Üyeleri Halil Demircan ve Ali Gevşek, İzmir Ticaret Odası'nda Kağıt Grubu ile Matbaacılık Grubu'nu temsil eden İZTO Meclis Başkan Vekili Yavuz Ateşalp, Meclis Üyesi Gürcan Gümüş, Kağıt Grubu Başkanı Yusuf Adato, üyeler Tarkan Turan ve Arda Tüzün'ün konuğu oldu.

Birlikte hareket

EBSO ve İZTO çatısı altındaki kağıt ve basım sanayicilerinin bir araya geldiği toplantıda, geçen dönemdeki işbirliğinin güçlendirilmesi yolunda önemli bir adım atılırken, bu dönem için özellikle sektörlerin ortak sorunları karşısında Matbaacılar Odası ile de iletişime geçilerek üç kurumun temsilcilerinin katılımıyla çözüm önerilerinin geliştirileceği çalıştaylar yapılması kararlaştırıldı.

Her meslek komitesinin kendi başına benzer konularda organizasyon yapması yerine birbirini ilgilendirecek konularda kardeş odanın meslek komitesi ile birlikte hareket etmesiyle hem katılımların daha üst seviyede ve sayıca yüksek olacağı hem de aynı faaliyetlerin tekrar edilmesi önlenerek zaman kayıplarıyla maliyetlerin yükselmesinin önüne geçileceği belirtildi. Bu anlamda ilk olarak EBSO ve İZTO çatısı altındaki 4 meslek komitesi üyelerini sınıflandıracak. Böylelikle gerçekleştirilecek mesleki faaliyetler için her komitenin kendi konusuna göre etkinlik daveti yapmasıyla daha etkin ve verimli bir çalışma ortamı sağlanmış olacak.

Nitelikli üretim için mesleki eğitim

Sektörde katma değeri yüksek nitelikli üretim için özellikle yetişmiş ara eleman konusu, toplantı gündeminin ağırlıklı maddesini oluşturdu. EBSO Kağıt ve Kağıt Ürünleri Meslek Komitesi'nin Ege Üniversitesi ile gerçekleştirdiği çalışmalar ile sektörel eğitim faaliyetlerinin örnek gösterildiği toplantıda, Ege Meslek Yüksek Okulu'nda açılan Renk Kalite Laboratuvarı'nın tüm sanayicilerin hizmetinde olduğu da vurgulandı.

Ortak toplantıda ayrıca, EBSO üyesi sanayiciler arasındaki mesleki dayanışmanın artırılması amacıyla yapılan fabrika ziyaretlerine İZTO üyelerinin de katılımının beklendiği ifade edildi.

Sanayiciye Ar-Ge ve yüksek teknoloji desteği

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, cari açığı azaltacak, katma değeri yüksek ürün ve teknolojileri geliştiren sanayicileri desteklemek üzere 1.2 milyar TL'lik yeni destek programını devreye soktuklarını açıkladı. Varank, "Yeni destek programının, cari açığın azaltılması başta olmak üzere yüksek katma değerli ürünlerin üretimine önemli katkı sağlayacağını düşünüyoruz" dedi.

Reel sektörün araştırma, teknoloji geliştirme ile üniversite-sanayi iş birliği mekanizmalarını, teknoloji tabanlı girişimciliği ve erken aşama girişimlerini destekleyen TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'nda (TEYDEB) sistem değişikliğine gidildiğini belirten Varank, 10 ayrı destek programının sadeleştirildiğini ve "TEYDEB 2.0" adıyla yeni bir destek programı hazırlandığını aktardı.

Varank, sistem değişikliği ve yeni açılan çağrılar hakkında bilgi verdi, TEYDEB'in kuruluşundan 2017 yılına kadarki 23 yılda yaklaşık 10 bin proje için toplam 8,3 milyar liralık destek sağladığını ve bu desteklerle 15 milyar liralık Ar-Ge hacmi oluşturulduğunu ifade etti. Varank, teknoloji tabanlı girişimcilere yönelik teknogirişim desteği kapsamında ise yaklaşık 16 bin iş fikri başvurusu alındığını, 77 milyon liralık hibe destekle 958 girişimcinin firmalarını kurduğunu bildirdi.

Yeni destek sistemi

TEYDEB'in yıllar içinde destek programlarının sayısını artırdığına işaret eden Varank, esnek ve yalın bir süreç sağlamak amacıyla mevzuatları ayrı ayrı tanımlı 10 farklı destek programının iki başlık altında toplandığını kaydetti.

Varank, Sanayi Destekleri (SADE) ve Arayüz Destekleri (AYDE) olarak sadeleştirilen bu yeni destek sistemine "TEYDEB 2.0" adının verildiğini belirterek, yeni destek programına ilişkin şu bilgileri verdi:

"1 Ağustos'ta açılan ve 31 Aralık 2018'e kadar başvuru yapılabilecek SADE kapsamında açılan çağrıya başvuracak projeler için 200 milyon lira bütçe ayrıldı. Yıl sonuna kadar sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda yeni çağrılar açacağız. Bu sene açılacak tüm TEYDEB çağrıları aracılığıyla hayata geçirilecek projelere üç yılda 1,2 milyar lira kullanacağız. TEYDEB 2.0 kapsamında cari açığı azaltacak veya katma değeri yüksek ürün, süreç ve teknoloji geliştirme projelerini destekleyeceğiz. Ülkemizde yaygın olarak kullanılan ürün ve teknolojilerin yerli olarak geliştirilmesine destek vereceğiz. Buradan bütün sanayicilerimize, girişimcilerimize çağrıda bulunmak istiyorum; yeni fikri olanlar ve yeni ürün geliştirmek isteyenlere her türlü desteği vermeye hazırız."

Varank, kamu-üniversite-sanayi iş birliğini oluşturmaya ve özellikle teknoloji tabanlı girişimci ve KOBİ'lere iş geliştirme ve yenilik alanlarında mentorlük sağlamaya yönelik kolaylaştırıcı destekleri de hayata geçireceklerini açıkladı.

TÜBİTAK'tan teknoloji platformlarına 50 milyon liraya kadar destek

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Başkanı Hasan Mandal, yüksek teknoloji odaklı ürün ve süreçlerinin geliştirilmesine yönelik olarak "Yüksek Teknoloji Platformları Çağrısı"na çıktıklarını belirterek, "28 Eylül'e kadar başvuru yapılabilecek çağrı iki faz olarak tanımlandı. İlk fazda destek miktarı 100 bin lira olacak, başarılı bulunan her bir yüksek teknoloji iş birliği platformuna ikinci fazda 50 milyon liraya kadar hibe destek sağlanacak" dedi.

Mandal, TÜBİTAK'ın Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı kapsamında başlatılan "Yüksek Teknoloji Platformları Çağrısı"na ilişkin açıklamalarda bulundu. TÜBİTAK'ın, Türkiye'de kamu-üniversite-sanayi iş birliğinin öncüsü olduğuna işaret eden Mandal, kurumun ülkenin Ar-Ge ekosistemine yaptığı katkılara bir yenisini daha eklediğini ifade etti. 2023 yılı hedefleri çerçevesinde, yüksek teknoloji odaklı ürün ve süreçlerinin geliştirilmesine yönelik, Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) bünyesinde yeni "Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı"nın başlatıldığını bildiren Mandal, bu kapsamda ilk olarak "Yüksek

Teknoloji Platformları Çağrısı"nın açıldığını dile getirdi.

Mandal, araştırmacıların ve araştırma altyapılarının en büyük destekçisi olan TÜBİTAK'ın, bu çağrıyla Ar-Ge yapan birimler arasında, ülkenin ihtiyaç duyduğu alanlarda üniversite-sanayi iş birliği yöntemiyle teknoloji aktarımını hızlandırmayı amaçladığını söyledi.

İlk fazda 100 bin lira, ikinci fazda 50 milyon lira hibe

Yükseköğretim kurumları araştırma altyapılarının, özel sektör Ar-Ge, tasarım merkezleri ve kamu Ar-Ge birimleriyle iş birliği yaparak geliştirdikleri ürün ve teknolojileri, özel sektöre transfer edebilecekleri yüksek teknoloji platformlarının oluşturulmasını hedeflediklerini anlatan Mandal, "İlgili paydaşlarca uzunca zamandır beklenen çağrı iki faz olarak tanımlandı. İlk fazda oluşturulacak iş birliği ağının stratejik araştırma programını hazırlaması, bu çerçevede geliştirilecek teknolojinin kullanımına yönelik kritik adımları içeren teknoloji kazanım yol haritası ve iş birliği platformunun yönetim modelinin sunulması bekleniyor. Destek miktarı

TÜBİTAK
Başkanı Hasan Mandal, "Yüksek teknoloji odaklı ürün ve süreçlerinin geliştirilmesine yönelik olarak 'Yüksek Teknoloji Platformları Çağrısı'na çıktık" dedi.

100 bin lira olarak belirlen birinci fazın süresi 12 ay olarak planlanıyor" diye konuştu.

Mandal, çağrının ikinci fazına ilişkin olarak da "İkinci fazda, söz konusu teknoloji kazanım yol haritası doğrultusunda yürütülecek Ar-Ge ve yenilik projeleri desteklenecek. Başarılı bulunan her bir yüksek teknoloji iş birliği platformuna, ikinci fazda proje esaslı 50 milyon liraya kadar hibe destek sağlanacak. İkinci fazda projeler 4 yıl süreyle desteklenecek, ancak bu süre sonunda gerektiğinde platformlara ikinci bir 4 yıl daha destek aktarılacak. Çağrı kapsamında en fazla 10 yüksek teknoloji iş birliği platformu desteklenecek" ifadesini kullandı.

Küresel rekabette fırsat oluşturacak projeler öncelikli

Söz konusu çağrı çerçevesinde desteklenecek projelerin, tanımlanmış çıktı odaklı hedefleri ve bunun için geliştirilecek iş birliği modelleri olması gerektiğinin altını çizen Mandal, ülkeye küresel rekabet ortamında fırsat oluşturacak projelerin destekleneceğini vurguladı.

Projelerde yapay zeka, üç boyutlu yazıcılar, insansız hava araçları, robotik, gömülü, akıllı ulaşım ve şebeke sistemleri, uydu, ileri haberleşme, yenilenebilir enerji, ileri ve akıllı imalat, yeni nesil ilaç ve biyomedikal teknolojileri gibi konuların öncelikli olacağını aktaran Mandal, böylece milli savunma ve ekonomiye önemli katkılar sunmayı istediklerini dile getirdi.

Mandal, proje önerilerinin 28 Eylül 2018 tarihine kadar TÜBİTAK ARDEB'e iletilmesi gerektiğini belirterek, "Oluşturulacak yüksek teknoloji platformlarının yöneticiliği, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen araştırma üniversiteleri veya Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen ve yeterlik alan araştırma altyapıları tarafından yapılacak. Yüksek Teknoloji Platformlarında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yetkilendirdiği Ar-Ge, tasarım merkezleri ve diğer üniversitelerdeki araştırma altyapıları da yer alacak" dedi.

6 ayda 60 bin marka başvurusu

TÜRKPATENT'e Haziran ayı itibarıyla 53 bin 436'sı yerli olmak üzere toplam 60 bin 338 marka başvurusu geldi. 2018'in ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yerli marka başvuruları yüzde 3.5, toplam marka başvuruları yüzde 2.2, yerli patent başvuruları ise yüzde 8.4 arttı.

Türk Patent ve Marka Kurumu'na (TÜRKPATENT) 2018'in ilk yarısında 53 bin 436'sı yerli olmak üzere toplam 60 bin 338 marka başvurusu yapıldı. Patent başvurusu ise 2 bin 838'i yerli, 5 bin 22'si yabancı olmak üzere 7 bin 860 oldu.

Sınai mülkiyet verilerinden derlenen bilgilere göre, 6 aylık dönemde TÜRKPATENT'e 53 bin 436'sı yerli, 6 bin 902'si yabancı olmak üzere toplam 60 bin 338 marka başvurusunda bulunulurken, yerli marka başvuru oranı yüzde 88.6 olarak kayıtlara geçti.

Bu yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yerli marka başvuruları yüzde 3.5, toplam marka başvuruları yüzde 2.2 ve yerli patent başvuruları ise yüzde 8.4 artış gösterdi.

Bu dönemde bin 395'i yerli olmak üzere bin 429 faydalı model başvurusu yapıldı. Yerli faydalı model başvuru oranı da yüzde 97.6 olarak belirlendi.

Haziran itibarıyla tescil sayıları markada 39 bin 989'u yerli olmak üzere toplam 42 bin 755, patentte bin 215'i yerli olmak üzere 6 bin 442, faydalı modelde 194'ü yerli olmak üzere 215, tasarımda 19 bin 928'i yerli olmak üzere toplam 23 bin 540 olarak kaydedildi.

Bu yılın ilk yarısında TÜRKPATENT'e 125 yeni coğrafi işaret başvurusu yapıldı.

Haziran'da 18 bin 28'i yerli, 576'sı yabancı, 3 bin 55'i Lahey sistemi üzerinden uluslararası başvuru olmak üzere toplam 21 bin 659 tasarım başvurusu gerçekleşti. Yerli tasarım başvurusu oranı yüzde 83.2 olarak kayıtlara geçti.

Geçersiz sebeple işçinin iş akdinin fesih edilmesinin işveren bakımından sonuçları

Av. Murat ULUSU

Hukuk Danışmanı

4857 sayılı İş Kanunu madde 21 “İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur.

Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizliğine karar verdiğinde, işçinin işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler.

Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödenir.

İşçi işe başlatılırsa, peşin olarak ödenen bildirim süresine ait ücret ile kıdem tazminatı, yukarıdaki fıkra hükümlerine göre yapılacak ödemeden mahsup edilir. İşe başlatılmayan işçiye bildirim süresi verilmemiş veya bildirim süresine ait ücret peşin ödenmemişse, bu süreler için ücret tutarı ayrıca ödenir.” demektedir.

Buna göre İş Kanunu m. 21/1 hükmü uyarınca, işverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya

özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır.

İşveren kendisine başvuran işçiyi bir ay içinde işe başlatmazsa işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur. Mahkemenin veya özel hakemin feshin geçersizliğine karar vermesi halinde, işçinin işe başlatılmaması durumunda ödenecek tazminat miktarının da belirlenmesi (m. 21/2) ve işçiye karar kesinleşinceye kadar çalıştırılmadığı süre için en çok dört aya kadar doğmuş ücret ve diğer haklarının ödenmesi gerekmektedir. (m. 21/3)

Feshin geçersizliği dolayısıyla işe aide talebi halinde işverene seçenек olarak sunulan yaptırımlardan işçinin işe başlatılması tercih edilirse taraflar arasındaki iş akdi yeniden kurulmuş olmaz, bu ilişkinin taraflar arasında herhangi bir kesilme olmaksızın devam ettiği kabul edilir. Her ne kadar işçi işe başlatıldığı tarihe kadar çalıştırılmadığı en çok dört aya kadar ücret ve diğer haklarını talep edebilse de Yargıtay tarafından da kabul edildiği üzere, boşta geçen en çok dört aylık süre için işçinin çalışması devam ediyormuş gibi ücret ve diğer hakların belirlenmesi gerektiğini

kabul etmektedir.

Nitekim feshin geçersizliği nedeniyle mahkemenin kararında hükmettiği boşa geçen süre alacağı (en çok 4 aya ilişkin) ve diğer haklar İş Kanunu m. 21/3 uyarınca mutlak olup, feshin geçersizliğine hükmedilmesi halinde işçi ister işe başlatılmış ister başlatılmamış olsun işbu alacaklar işveren tarafından işçiye ödenmesi gereken kalemlerdir.

Yargıtay, işe başlatmanın kâğıt üzerinde kalmaması ve gerçek anlamda bir işe başlatma sayılabilmesi için, işçinin fesihden önceki işine başlatılması ve bu görevi ile ilgili araç ve malzemenin kendisine verilmesi gerektiği görüşündedir. İşçinin eski işine iadesi mümkün değilse çalıştırılabileceği başka bir işe başlatılması gerekir. İşçinin çalışma koşullarının değiştirilmesi veya ağırlaştırılması için İş Kanunu m. 22 “İşveren, iş sözleşmesiyle veya iş sözleşmesinin eki

niteliğindeki personel yönetmeliği ve benzeri kaynaklar ya da işyeri uygulamasıyla oluşan çalışma koşullarında esaslı bir değişikliği ancak durumu işçiye yazılı olarak bildirmek suretiyle yapabilir. Bu şekilde uygun olarak yapılmayan ve işçi tarafından altı işgünü içinde yazılı olarak kabul edilmeyen değişiklikler işçiyi bağlamaz. İşçi değişiklik önerisini bu süre içinde kabul etmezse, işveren değişikliğin geçerli bir nedene dayandığını veya fesih için başka bir geçerli nedenin bulunduğunu yazılı olarak açıklamak ve bildirim süresine uymak suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir. İşçi bu durumda 17 ila 21 inci madde hükümlerine göre dava açabilir.” hükmündeki şartlara uyulması gerekir. İşçi farklı bir işe başlatılmak istendiğinde işçinin işe başlamaması haklı bir nedene dayanır.

Yargıtay aynı zamanda işe başlatmanın geçerli sayılabilmesi için herhangi bir

şarta bağlanmaması gerektiği görüşündedir. İşçinin işe başlatılması için işverence bir koşul ileri sürülmesi halinde işçi koşula bağlı olarak işe başlamak zorunda değildir. Bu durumda işçinin işverence işe başlatılmamasının sonuçları uygulama bulur.

İşçi başvuru süresi içerisinde işverene başvurmazsa, işveren işe başlatma zorunluluğundan kurtulmuş ve buna ek olarak işveren tarafından yapılmış fesih de geçerli fesih haline gelmiş olur. Başvuruda bulunmama nedeniyle geçersiz fesih geçerli feshe dönüştüğünden işveren sadece geçerli feshin hukuki sonuçları ile bağlıdır. Diğer bir ifadeyle, taraflar arasındaki iş sözleşmesi geçerli fesih hükümlerine göre son bulmuş olacağından işçi koşulları varsa kıdem tazminatı, peşin ödeme yapılmamış ve bildirim sürelerine uyulmamışsa ihbar tazminatı ve diğer haklarını talep edebilir. (m. 21/5)

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında ikinci yıldönümünde 15 Temmuz hain darbe girişiminin bir kez daha anıldığını, birlik ve beraberliğimizin korunması açısından Cumhuriyet tarihimizin en önemli sınavlarından biri olan bu girişimin, ülkemizde son iki yılda çok şeyi değiştirdiğini, bir terör örgütünün devlet kadrolarında kademe kademe derine ne kadar sızabildiğini ve bu tür yapılanmaların ne kadar tehlikeli olduğunu gösterdiğini, demokrasinin önemini çok acı bir şekilde yaşadığımızı, geçmişte olduğu gibi bugün de yegâne kurtuluş anahtarımızın birlik ve beraberliği sağlamak olduğunun altını çizdi.

Kutuplaşmanın ve toplumsal şiddetin her gün farklı bir olayda tezahür etmesinin de oldukça üzücü olduğunu, vatan toprağında huzurlu yaşamının hepimizin hakkı ve en büyük temennisi olduğunu, bu topraklarda huzurlu ve özgür yaşamamız için canlarını feda eden, geçmişten bugüne tüm şehitlerimizi rahmetle, saygıyla anarken, gazilerimize bir kez daha şükranlarını sunduğunu ifade etti.

“
EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, dünyanın her anlamda yeniden şekillendiği ortamda Türkiye'nin bekası için ortak akıl ve işbirliği anlayışının daha önemli hale geldiğini söyledi.
”

Kapsamlı dönüşüm

Seçimlerin tamamlandığını, yeni bir döneme girdiğimizi ve iki yılın ardından OHAL'in kaldırıldığını, bunun yerli ve yabancı iş dünyası açısından oldukça sevindirici bir haber olduğunu, ancak yerine getirilecek uygulamaların ülkemizin bağımsızlığıyla ve itibarını artırmak için uluslararası düzeyde çalışmalara gölge düşürecek nitelikte de olmamasını temenni ettiklerini belirtti.

24 Haziran seçimleri sonrasında yeni sisteme geçilmesi itibarıyla en üst merciden başlanarak devlette ve bürokraside kapsamlı bir dönüşüm sürecine girildiğini, bakanlıkların sayıca azaltılarak yeniden belirlenmesinin sadece değişikliklerden bir tanesi olduğunu, devletin adeta yeniden dizayn edildiğini, bu bağlamda İzmir Milletvekili olan Binali Yıldırım'ı Meclis Başkanı olarak seçilmesinden ötürü de tebrik ettiğini ve bu seçimden dolayı da bir İzmirli olarak gurur duyduğunu belirtti.

Pakdemirli ve Pekcan'a başarı dileği

İzmirli Bekir Pakdemirli'nin Tarım ve Orman Bakanı olarak görevlendirilmesi-

nin, atıl tarım potansiyelinin değerlendirilmesini temenni ettiğimiz kentimiz ve bölgemiz adına sevindirici bir gelişme olarak değerlendirdiklerini, nitekim Pakdemirli'nin ilk resmi ziyaretini İzmir'e gerçekleştirdiğini, kentimizin taşıdığı potansiyelin değerlendirilmesi için çalışmalarına hız kazandırılmasının önemine değinmiş olmasının da kendilerine ayrıca umut verdiğini söyleyen Esen, bununla birlikte TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkan Yardımcısı Ruhsar Pekcan'ın Ticaret Bakanı olarak görevlendirilmesini de diğer olumlu bir gelişme olarak gördüğünü, Pekcan'ın yeni görevinin iş ve devlet dünyasında kadınların gücünün artırılması misyonu adına da önemli bir temsiliyet olduğunu, ki TOBB'un da Ticaret Bakanlığı'na bağlandığını hatırlattı.

Piyasalar sağduyu bekliyor

Salih Esen, ticaret savaşlarından farklı birlikliklere kadar dünyanın her anlamda yeniden şekillenirken, farklı görüşler, farklı bakış açılarıyla ortak akıl doğrultusunda ülkemizin bekası için işbirliği anlayışımızı geliştirmenin her zamankinden daha önemli hale geldiğini, bu anlamda ülkemizi çok yoğun bir mesainin beklediğini, Meclisimizde de sık sık dile getirdikleri üzere artık gündemin siyasetin değil ekonominin olması gerektiğini bir kez daha vurguladı.

İçine çekilmek istenilen her türlü siyasi kavganın derinlik kazandığını ve ekonominin geri planda kalmasına neden olduğunu, özellikle iş dünyasında yaşanan sorunların artık ciddi boyutlara erişmesinin, ekonominin yeni eylem planlarıyla en öncelikli alan olmasını beraberinde getirdiğini, ne yazık ki ekonomik olarak oldukça zor bir dönemden geçtiğimizi, artan döviz kurları başta olmak üzere ciddi makroekonomik sorunlarla karşı karşıya kalındığını, Merkez Bankası'nın son kararının kurları yeniden hareketlendirdiğini ve piyasa tarafından negatif olarak

algılandığını, bununla birlikte dış politikadaki hareketliliğin kurları da anında etkilemeye devam ettiğini, artık yerli veya yabancı yatırımcının yatırım kararını neye göre vereceğini bilemediğini, atılan bir tweet'in, ağızdan çıkan bir cümlenin, alınan bir kararın sanayicilerin kâbusuna dönüşebildiğini, o nedenle özellikle de göstergelerin bu kadar kırılğan, piyasaların tedirgin olduğu bir süreçte çok daha dengeli ilişkiler ve sağduyulu açıklamaların yapılmasını beklediklerini, aksi takdirde ülkemizin bekleme modundaki bir sanayile ne kadar ilerleyebileceğini söyledi.

EBSO Meclis Başkanı Esen, gerileyen yabancı yatırımların, kurlardaki çok hızlı iniş ve çıkışların karar almalarını güçleştirdiğini, yeniden yapılanma sürecinde olan bir ülke olarak yabancı yatırımcıların tekrar güvenini kazanmamızı sağlayacak politikaların ve Türk Lirasının istikrara kavuşması için stratejik, ticari ve siyasi ortaklarımızla düzgün ve dengeli ilişkiler kurmamız gibi acil eylem planlarının geliştirilmesi gerektiğini belirtti.

Bu acil eylem planı içerisinde vergi reformundan, sosyal güvenlik açıklarını durduracak reformlara, tarımsal desteklerden, ithalatı azaltıcı, sanayi üretimini öne çıkaran bir dizi yapısal reformların, hukukun üstünlüğünü öne çıkaracak adımların ve eğitimde hep dile getirdikleri gerçek, kalıcı, ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda insan yetiştiren modelin oluşturulmasının da yer alması gerektiğini, bu bağlamda Kabinede topluma güven veren bir Milli Eğitim Bakanının atanmasından büyük bir memnuniyet duyduklarını, iş dünyasının temsilcileri olarak nitelikli istihdama duydukları gereksinim itibarıyla özellikle mesleki eğitimin ve daha güçlü bir üniversite-sanayi işbirliğinin yeni dönemde çözüme kavuşturulmasına dair de umutlandıklarını söyledi.

Geçtiğimiz ay içerisinde Çorlu'da meydana gelen tren kazasında 24 vatandaşımızın hayatını kaybet-

tiğini hatırlatarak, kayıplarımız için Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralıları için acil şifalar dileyen Esen, ancak insan kayıplarının bu kadar ucuz olmaması, insan hayatına mal olan kazalarda mutlaka sorumluların da cezasını çekmesi gerektiğini belirtti.

Esen, Yunanistan'da meydana gelen yangın felaketinin de büyük kayıplara neden olduğunu, bir daha böylesi bir acıyı hiçbir ülkenin yaşamamasını diledi.

EBSO Ailesi

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan ikinci 500 Büyük Firma Listesinde yer alan üyelerimizi tebrik eden Esen, kendilerini bir sonraki yıl birinci 500 Büyük Listesinde görmeyi dilediğini ifade etti.

Esen, ne yazık ki bu ay kayıplarımızın oldukça fazla olduğunu, Meclis üyemiz Mehmet Kamil Atik'in babası, 1999-2009 yılları arasında Odamızda Meclis üyeliği yapan Nuri Atik ile 1984-2004 yılları arasında Meclis üyeliği yapmış olan Ümit Kayhan'ın vefat ettiğini, merhumlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı ve sabır dilediklerini belirterek, Meclis'i bir dakikalığına saygı duruşuna davet etti.

Yönetim Kurulu üyemiz Ateş Demirkalkan'ın annesi, Meclis üyemiz Murat Güner'in annesi, geçmiş dönem Meclis üyemiz Coşkun Güner'in eşinin, Meclis üyemiz Ahmet Taşpınar'ın babasının vefat ettiğini, merhum ve merhumelere Allah'tan rahmet, ailesi ve yakınlarına bir kez daha başsağlığı ve sabırlar dilediklerini söyledi. Esen geçmiş olduğu kalp krizi nedeniyle de Meclis üyemiz Nazım Karaçalı'ya geçmiş olsun dileklerini ilettiler.

Meclis Üyemiz Feyyaz Ünal'ı, Çimento, Cam ve Seramik İhracatçılar Birliği'ni temsilen Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin Sektörler Konseyi üyeliğine ve Elektrik Üreticileri Derneği Yönetim Kurulu'na seçilmesi nedeniyle tebrik ederek, yeni görevlerinde başarılar diledi.

YORGANCILAR'DAN 'treni kaçırmayalım' uyarısı

“
EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, özellikle son 10 yıldır hem dünya hem de Türkiye ekonomisinde farklı bir boyutta ve derinlikte yoğun bir dönüşüm yaşandığını vurguladı.
”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, kentsel dönüşümde İzmir olarak önemli bir noktaya geldiğimizi gerek Büyükşehir Belediye Başkanımız gerekse Daire Başkanımızın yapmış olduğu açıklamalardan büyük bir memnuniyetle öğrendiklerini, hakikaten bu kadar detaylı, bu kadar çok yol alınan ve özellikle uzlaşmacı bir tavırla, daha sonraki süreçlerde mahkeme süreçleriyle karşı karşıya kalmadan bu işin çözümleniyor olmasından büyük mutluluk duyduklarını belirtti.

Yorgancılar, 24 Haziran seçimleriyle birlikte yeni bir yönetim sistemine geçtiğimizi, bunu Cumhurbaşkanlığı teşkilat şemasıyla da net olarak görüldüğünü, henüz tam olarak tamamlanmasa da, yeni sistemin ülkemiz için hayırlı olmasını temenni etti. Türkiye

Büyük Millet Meclisi Başkanı seçilen İzmir milletvekilimiz Binali Yıldırım'a da yeni dönemde Meclis çalışmalarında başarılar dilediğini belirtti.

Bakanlıkların sayısının 26'dan 16'ya indirildiğini, birçok kurumun da farklı bakanlıklara bağlandığını, o nedenle sistemin oturmasının biraz zaman alacağını, ümitlerinin bürokratik engellerin yeni düzenlemeler ile aşılması, hep dile getirdikleri ekonomi yönetiminin tek elden yönetilerek acil, hızlı ve etkin kararları alan bir sistemin hayata geçmesi olduğunu dile getirdi.

Kabinede İzmirli Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Bünyesinde kurulmuş olan Kadın Girişimciler İkinci Başkanı Ruhsar Pekcan'ın Odalarımızın bağlı olduğu Ticaret Bakanı olmasından da büyük memnuniyet duyduğunu belirtti.

Dünyanın ve bizim gündemlerimiz farklı

Tarihsel olarak bakıldığında her dönemin kendi içinde farklı vakalara, farklı süreçlere ve sonuçlara tanıklık ettiğinin görüldüğünü, ancak özellikle son 10 yıldır hem dünyada hem de Türkiye’de ekonomi tarihinde farklı bir boyutta ve derinlikte çok yoğun bir dönüşüm yaşandığını, dünyanın hızla bilgi ve hatta uzay çağına doğru ilerlerken son olarak Mars’ta su bulunmasının da ayrı bir gerçek olduğunu söyledi. Yeni teknoloji ve ürünlerin adeta baş döndürdüğü, üretimin en önemli girdisinin bilgi ve hayal gücü olduğunu, Ar-Ge ve teknoloji üretim merkezlerinin hayal gücü geniş özel yetenekli insanların peşinde olduğu, başka bir dünyanın şekillendiğini belirten Yorgancılar, dünyanın yeniden bir yaratım süreci içinde yaşarken ülkemizin, geleneksel hale gelmiş enflasyon, cari açık gibi sorunlarla boğuştuğunu, ülke olarak yeni çağa giden treni kaçırmamak için hızla istasyona koşmamız gerekirken, ne yazık ki daha evimizden dahi çıkmadığımızı, evimizin içini düzeltme telaşında olduğumuzu, ülkemizin 21. yüzyılı da geriden takip etmek lüksünün bulunmadığını, başarmak için potansiyelimizin bulunduğunu ifade etti.

Yorgancılar, dünyaya bakıldığında; Amerika Birleşik Devletleri’nin Çin’den ithalatının yaklaşık yarısına vergi koyarak dünya ticaret savaşlarını başlattığını, Çin’in karşı hamle yaparak Amerika’dan ithal edilen tüm ürünlere vergi uygulaması koyduğunu, Amerika Birleşik Devletleri’nin Rus çelik alüminyum ithalatına ek gümrük vergisi koymasının karşısında, Rusya’da Amerika’dan ithal edilen ürünlere yüzde 25-40 arasında vergi uygulamasını başlattığını, Avrupa Birliği’nin Rusya’ya uyguladığı yaptırımları Ocak 2019’un sonuna

Yorgancılar’a sürpriz görev

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, TOBB Yönetim Kurulu Başkanlığına atandı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin Genel Kurulu’nda TOBB yönetiminde İzmir’in temsili için nöbet değişimi yaşanmış, EBSO Yönetim Kurulu Ender Yorgancılar’ın yerine İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener girmişti.

TOBB Yönetiminde 9 yıl boyunca yer alan ve Genel Kurul’un ardından TOBB’daki bütün görevlerinden çekilen Ender Yorgancılar’ı kaybetmek istemeyen TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkanlığına getirdi. EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, “Yönetim Kurulu Başkanımız Ender Yorgancılar TOBB’daki bütün görevlerinden istifa etmişti. Ancak TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu tarafından bu istifalar kabul edilmedi. Onun ötesinde de TOBB Yönetim Kurulu’nda yer almamasına rağmen Ender Yorgancılar’a başkanlık ihdas edildi. Sayın Yorgancılar TOBB Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilmiş oldu. Ankara’da, TOBB’da rüzgarımız EBSO olarak Yönetim Kurulu Başkanımız Yorgancılar sayesinde esmeye devam ediyor” dedi.

kadar uzattığını, Rusya’da benzer bir karşı uzatım için hazırlıklara başladığını, Avrupa Birliği’nin Japonya ile dünya ticaretinin 3’te 1’ni kapsayan bir ticari anlaşması imzaladığını, Amerika Birleşik Devletleri’yle Avrupa Birliği’nin ticaret bariyerlerini sıfırlama konusunda anlaşmaya vardığını,

Avusturya’nın Avrupa Birliği’nin Dönem Başkanlığına aldığını, ki ülkemize karşı menfi bir tutum içinde olmayan bu ülkenin AB’yle olan bu görüşmelerimize etkisinin de bu yıl için son derece düşündürücü olduğunu, Avrupa Merkez Bankası’nın “para politikası teşviklerine daha

Temmuz ayında hayata veda eden EBSO geçmiş dönem meclis üyeleri Nuri Atik ile Ümit Kayhan için saygı duruşunda bulunuldu.

fazla ihtiyaç var” gerekçesiyle faizleri değiştirmediyini, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’ın vatandaşlarına “iç savaş bitti ülkenize geri dönün” çağrısı yaptığını, kısacası bütün dünyanın adeta yangın yeri olduğunu, her tarafta farklı bir hareketin, farklı bir uygulamanın olduğunu, ticaret savaşları ile dünya ticaret hacminin 1 trilyon dolardan fazla azalacağını hesaplandığını, hatta Paul Krugman’a göre Gümrük Vergisi oranlarının yüzde 60’a kadar çıkması durumunda dünya mal ticaretinin yüzde 70 oranında daralmaya sebebiyet verebileceğinin beklentisinin olduğunu, bu gelişmelerden ülke olarak kısmen daha az etkilenebilecek gibi görülsük de bütününden olumsuz olarak etkilenmeme gibi bir şeyin söz konusu olamayacağını, daha çok ihracat yapmak zorunda olduğumuz bir süreçte olduğumuzu, daha dikkatli ve stratejik planlar içinde olmamız gerektiğini söyledi.

Üretim ve ihracata odaklanalım

Ender Yorgancılar, 2017 milli gelir verileri itibariyle Dünya Bankası sıralamalarına göre yıllardır 17’nci sırada yer aldığımızı, 18’nci sıradaki Hollanda’yla aramızdaki farkın giderek azaldığını, 17 milyon nüfuslu tarım odaklı Hollanda’yla milli gelirimiz arasındaki farkın 86 milyar dolardan ne yazık ki 2017 itibariyle 23 milyar dolara

gerilediğini, benzer bir şekilde elektronik ekipmanları üretimini odak alan 16’ncı sıradaki Endonezya’yla olan farkımızın da 68 milyar dolardan 164 milyar dolara çıktığını, dolayısı ile bu iki mesajı çok iyi bir şekilde algılamamız gerektiğini, tarımsal sanayi ve gıda sektöründe ülkemizin stratejik bir üstünlüğünün olduğunu ama ne yazık ki bunu katma değere dönüştüremediğimiz süreçte ithalat bağımlısı haline geleceğimizi, bugün marketlere baktığımızda birçok yabancı tarım ürününün satıldığını görüldüğünü, artık tarımsal ürünlerde de yerli üretimi, ihracatı odağımıza almak zorunda olduğumuzu, ihracatın artırılması için stratejik, hızlı kararlar almamız gerektiğini, doğru algılamamız gereken diğer bir mesajın da gelişmekte olan ülkeler için doğrudan yabancı sermayeli yatırımların çok önemli olduğu, son yıllarda üretim yapmak için ülkemizi tercih eden yabancı sermayede net bir şekilde azalışın yaşandığını belirtti.

Sanayi 4.0 için Eğitim 4.0

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ülkemizin zenginleşmesini isteyen, bunun da mümkün olduğunu bilen biri olarak başaracağımıza olan inancının çok fazla olduğunu, ancak hızlı karar almak, doğru analiz yapmak ve eğitime ağırlık veren bir politikanın içinde bulunmak mecburiyetinde olduğumuzu, her zaman dile getirdiği sanayi 4.0’ın

“*Ender Yorgancılar, yaptığı sunumda dünyada yaşanan değişim ile Türkiye’nin gündeminin farklı olduğunu söyledi. Yeni teknolojilerin baş döndürdüğüünü belirten Yorgancılar, “Dünya teknoloji ve bilimde bir değişim süreci yaşarken, ülkemiz ise enflasyon, cari açık gibi sorunlarla boğuşuyor. Biz ülke olarak yeni çağa giden treni kaçırmamak için hızla istasyona doğru koşmak zorundayız. Ancak daha evimizden dışarı bile çıkamadık, evimizin içini düzeltmeye çalışıyoruz” dedi.***”**

eğitim 4.0'a eşit olduğunu, bugün eğitim 4.0'la ilgili almış olduğumuz bir kararın ülkemize geri dönüşünün 15 sene sonra olacağını, bu nedenle eğitim sistemimizin yeni baştan gözden geçirilmesi yeni Milli Eğitim Bakanımız Ziya Selçuk'un da en öncelikli projelerinden bir tanesinin olacağını düşündüğünü, Atatürk OSB, Manisa OSB örneğinde olduğu gibi tüm organizelerde meslek lisesi yapılma mecburiyetinin acilen uygulamaya geçirilmesinin ve sektör bazlı hizmet vermesinin geleceğimiz açısından son derece önemli olduğunu ifade etti.

Doğru analiz doğru hedef

2017 yılında etkili çözümlerle sorunları bir nebze aştıklarını, ancak şimdi uzun vadeli ve kalıcı çözümlere ihtiyaçlarının olduğunu hatırlatan Yorgancılar, finansmana erişimin hem zorlandığı hem de pahalandığı bir dönemde işlerinin hiç de kolay olmadığını, 43 yıllık ticaret hayatının içinde olan biri olarak 7-8 tane önemli kriz gördüğünü, şayet bu krizlerin başka ülkelerde olmuş olsaydı, o ülkelerin sanayicilerinin hiçbir zaman tekrar ayağa kalkıp kendini toparlayacağına inanmadığını, burada önemli olanın doğru algılamak, doğru analiz etmek, doğru hedef koymak ve sonuca ulaşmak olduğunu belirtti.

Piyasada göstergelere hızlıca baktığımızda otomotiv satışlarının Haziran ayında yüzde 39 düştüğünü, 6 ayda ortalama yüzde 12 gerilediğini, 2018 yılı itibarıyla konut satışlarının faiz desteğine etkisiyle Haziran ayında yüzde 23 arttığını, ancak ilk 6 ayda 1.2 gerilediğini söyleyen Yorgancılar, yine yapılan bir çalışmada Türkiye'de şu anda yaklaşık 2.5 milyon adet bitmiş konut stokunun olduğunu belirlediğini, yıllık yeni konut satış miktarının da 500 bin adet civarında olduğunu, dolayısı ile Türkiye'de şu anda 4

yıllık konut stokunun olduğunu, bunların mutlaka paraya çevrilmesi ve sistemin içine girmesinin gerektiğini belirtti.

Doların yüzde 30 devalüe olmasının en önemli sıkıntılarını yaşayanların sanayiciler olduğunu da vurgulayan Yorgancılar, tarım, tekstil sektörlerinin dışında yaptıkları üretimin yüzde 65 ile 75 arasındaki kısmının ithal olduğunu, bu nedenle fiyatların buna paralel arttığını söyledi.

Ender Yorgancılar, hem dünyada hem ülkemizde yaşanan ekonomiyle ilgili birçok konudan satır başlarını paylaştığını, tam bunlar çözülecek derken karşımıza bir de Rahip Andrew Brunson olayının çıktığını, yargıya saygı duymak gerektiğini, suçluysa cezasını çekeceğini, değilse elbette serbest kalacağını, ancak bir devlet başkanının, yardımcısının Türkiye'de tutuklu, gözaltında olan bir kişi için "eğer bırakılmazsa biz her türlü ekonomik yaptırımını uygulayacağız, Türkiye'ye yatırım yapmayı engelleyeceğiz" şeklinde beyanat vermesinin doğru bir yaklaşım olmadığını, bunların konuşularak

diyalogla çözülmesi gereken konular olduğunu ifade etti.

Reform ve istikrar talebi

Her 6 aylık dönemde yapılan ekonomik değerlendirme anketinden çıkan değerlendirmeleri paylaşan Yorgancılar, Cumhurbaşkanımızın başkanlığındaki yeni kabineden öncelikli beklentilerini; ekonomide istikrar, vergi yüklerinde indirim, yerli üreticinin korunması, dış politikada istikrar, yargı bağımsızlığı, adalet, teşviklerin devam ettirilmesi, iç talebin canlandırılması, vergi adaleti, eğitim sisteminin yeni baştan değerlendirilmesi, istihdamı artırıcı tedbirler olarak sıralayabildiklerini ifade etti.

Ender Yorgancılar, Ağustos ayında hep birlikte idrak edeceğimiz Kurban Bayramı'nın sağlık, mutluluk, huzur içinde geçmesini temenni etti.

30 Ağustos'ta Zafer Bayramı'nı, 9 Eylül'de İzmir'in kurtuluşunu canları pahasına bu millete armağan eden Mustafa Kemal Atatürk ile vatan uğruna mücadele eden silah arkadaşlarını minnetle ve rahmetle andı.

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerden **sektörel öneriler**

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, Türkiye gündeminin iç politik gelişmelere odaklandığı ortamda sektörel önerilerle dikkatleri ekonomiye çekti. İmar Barışı uygulamasında konuk ölçeğine göre yapılan programların sanayi yapılarında sorunlara neden olduğunu hatırlatan EBSO Meclis Üyeleri, Yapı Kayıt Belgesi için ödenecek tutarların afaki rakamlara çıkması nedeniyle konunun yeniden değerlendirilmesinde fayda gördüklerini ilettiler. Son Kaynak Tedarik Tarifesi fiyatlamaları nedeniyle enerjide aşırı maliyetlerle karşı karşıya kaldıklarına dikkat çeken sanayiciler, organize sanayi

bölgelerinin tek kullanıcı kabul edilmesi nedeniyle OSB dışındaki sanayicilerden yüzde 15 daha pahalı enerji kullanmalarının haksız rekabete neden olacağı uyarısında bulundu. İzmir'in yenilenebilir enerji açısından büyük potansiyel barındırdığını dile getiren sanayiciler, yerel yönetimlerden çatılarda güneş enerjisi üretimini teşvik edecek nitelikte projelerle öncü rol üstlenmesini ve yapıların buna uygun inşa edilmesini desteklemelerini gündeme getirdi. EBSO Meclis Üyesi sanayiciler ayrıca yerel yönetimlerin görevlerinin kentteki her yaşamsal soruna yerinde müdahale etmek anlamına geldiğini de ifade etti.

Hakkı Attaroğlu İmar Barışı'nda sıkıntılar giderilsin

EBSO Meclis Başkan Yardımcısı Hakkı Attaroğlu, hukuken imar barışını savunmanın mümkün olmadığını, toplum olarak ne yazık ki zaman zaman bazen ihtiyaçtan, bazen yoksulluktan bazen de aç gözlülüğünden kaçak yapılaşmaya gidiğini, bu fiili duruma, günü kurtarma adına bedeli karşılığı bir çözüm bulunmuş ve adına da İmar Barışı denildiğini, bundan da herkesin memnun

gözüktüğünü, işin duygusal kısmına gelindiğinde yasanın uygulanmasında bazı sıkıntıların yaşandığını, öncelikle bu yasanın bir af olmadığını, her türlü sorumluluğun sahibinin üzerinde kalmak üzere yapılan bir ateşkes olduğunu dile getirdi.

11.05.2018 tarih, 7143 sayılı Torba Yasa'nın 16'ncı maddesi olarak İmar Barışı Kanunu ve 06.06.2018 tarihli Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği ile 31.12.2017 tarihinden önce yapılmış yapıların imar barışından

yararlanabileceği, son başvurunun da 31.10.2018 tarihi olduğunu belirten Attaroğlu, her yapının durumunun ayrı bir özellik teşkil ettiğini, bu nedenle çok basite indirgenmiş başvuru programının detay ve karmaşık durumları kapsayamadığını, şimdiye kadar yapılan girişlerde büyük ölçüde hatalardan bahsedildiğini, bilgisayar programı ve tebliğin yetersiz kaldığını, her şeyin tamamen yoruma açık olduğunu, gerek e-devlet üzerinden girilen bilgisayar programının gerekse tebliğin acilen detaylandırılması gerektiğini söyledi.

Sanayicilerin durumu değerlendiriliyor

Hakkı Attaroğlu, özellikle organize sanayi bölgesindeki kaçak yapıların kayıt altına alınmasının gerek sanayiciler, gerekse OSB yöneticileri yönünden elzem olduğunu düşündüğünü, ancak İmar Barışı Yasası'nın konut ölçeği düşünülerek çıkartıldığı için sanayi parsellerinin konut ölçeğine kıyasla büyük olmasından dolayı ödenecek yapı kayıt belgesi bedellerinin afaki rakamlara çıktığını, bu anlamda OSBÜK olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri ile görüşmeler olduğunu ve konunun değerlendirilmeye alındığını, bu anlamda sanayicilerin bir miktar beklemede fayda olduğunu, ayrıca OSB yöneticilerini de OSB içindeki ruhsatsız yapıları İmar Barışına sokulması yönünde bölgelerini talimatlandırmalarının ileride doğabilecek sorumluluklardan kurtulmak adına faydalı olacağını belirtti.

Enerji fiyatları haksız rekabet yaratacak

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu Yönetim Kurulu olarak 25.08.2018 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'i ziyaret ettiklerini haber veren Attaroğlu, görüşmelerinde son

kaynak tedarik tarifesinin yürürlüğe girdiği 1 Nisan 2018 tarihinden itibaren yıllık 50 milyon kw/h üzerinde elektrik kullanan tüketicilerin ya serbest piyasadaki elektriği temin etmek ya da en pahalı tarife olan son kaynak tedarik tarifesinden fiyatlandırılmak zorunda olduğunu ve OSB'lerin tek kullanıcı kabul edilmesinden dolayı otomatikman perakende satış tarifesinden son kaynak tedarik tarifesine düştüklerini, OSB içindeki sanayicilerin tamamına yakınının tek tek ele alındığında düşük tüketimli tüketici grubuna dahil oldukları halde OSB dışındaki bir sanayiciden yüzde 15 daha pahalı elektrik enerjisini tükettiklerini, elektrik enerjisindeki maliyet artışının üretim maliyetine yansıtılacağını ve haksız rekabetin oluşmasına sebep olacağını, üretim maliyeti içinde önemli bir paya sahip olan elektrik enerjisi maliyetlerinin her ay değişecek olmasının, sanayiciyi zor durumda bırakacağını, ayrıca doğalgazda da OSB'lerin tek kullanıcı kabul edildiğinden dolayı buna benzer tarife sorunu yaşadıklarını ifade ettiklerini, Bakanın ise elbette OSB'leri desteklemekten yana olduklarını, şayet OSB içindeki bir sanayici, OSB dışındaki bir sanayiye göre daha yüksek fiyattan elektrik alıyorsa, haksız rekabete yol açan bir durum varsa bunu düzeltmeleri gerektiğini ifade ettiğini söyledi.

Attaroğlu, yine görüşmeleri sırasında Bakanın; Türkiye'deki elektrik üretiminin 110 milyar kw/h'nin devlet, 300 milyar kw/h'nin ise özel sektör tarafından

üretildiğini, koydukları kurallar sayesinde bir piyasa derinliği yaratılarak, tedarik şirketlerinin son kaynak tedarik tarifesinden daha uygun fiyatlar vermesini amaçladıklarını, ayrıca şu an itibarıyla Çin de dahil olmak üzere en ucuz elektriğin ülkemizde olduğunu ifade ettiğini belirtti.

Barış Erel

Medya dijitalleşiyor yereller güçleniyor

EBSO Meclis Üyesi Barış Erel, 24 Temmuz Basın Bayramı'nı geride bıraktığımızı, bu vesile ile kürsüden gazeteci arkadaşlarını selamlamak istediğini, bayramlarını kutladığını, ancak ülkemizde ve dünyada özellikle dijitalleşme nedeniyle yazılı basın geldiği noktada çeşitli sorunlar olsa da internet ve dijitalleşme nedeniyle çok kısa sürede yazılı medyanın artık ömrünü tamamlayacağı yönündeki öngörülerin boşa çıktığını, dünyanın doğusunda, Çin'de, Hindistan'da, Pakistan'da yazılı gazete tirajlarının gittikçe arttığını, Türkiye'de de medya gruplarının en çok para kazandığı iş dalının basılı medya olduğunu, ancak ülkedeki ekonomik koşullardan, kağıttan mürekkebe tüm girdilerinin dövize endekslili olmasından ve tiraj düşüklüğü nedeniyle bir medya grubunun artık bundan sonra dijital dünyada olacağını belirterek geçtiğimiz

ay yazılı basıma veda ettiğini, İzmir'dekiyle birlikte Türkiye'deki 5 matbaasını kapattığını, bu üzücü durumun sonucunda geriye matbaa emekçisi, yazı işleri emekçisi, muhabir emekçisi arkadaşlarının işsiz kaldığını belirtti.

Erel, dünyada durumun bizden biraz daha farklı olduğunu, örneğin Amerika'da ulusal gazetelerin, yerel gazetelerin tirajlarına ulaşamadığını, her kasabanın hemen hemen bir ya da birkaç yerel gazetesi, radyosu, televizyonu olduğunu ve kendi kasabalarından beslendiğini belirtti. Zaman zaman kürsüden birçok sektör ve iş dalıyla ilgili sektörel teşvikler konusunda konuşmalar yaptıklarını, yazılı ve yerel basın, matbaaların, baskı tesislerinin de en az diğer sektörler kadar teşvik edilmesi gereken, önemsenmesi gereken bir sektör olduğunu ifade ile sektör temsilcilerinden basın yayın sanayicilerinin, matbaacıların bir sanayi bölgesinde bir araya gelmesi yönünde taleplerin olduğunu, bu konuda gerekli çalışmaları yapacaklarını ve Meclis'in önerisine sunacaklarını, bu konuda Meclis'in ilgi ve desteğini beklediğini söyledi.

Özkan
Mucuk

Belediyecilik, soruna yerinde müdahaledir

Barış Erel, geçtiğimiz ay İBB Meslek fabrikası yetkililerinin Meclis toplantısına yaptıkları çalışmaları anlattıklarını, öncesinde ve sonrasında birçok sanayici arkadaşının meslek fabrikası ile iş birliğine başladıklarını bundan dolayı teşekkürlerini sunduğunu, tarım ve hayvancılığı teşvik etmek, istihdama yönelik projeler yaratmak belki uzaktan bakınca belediyeciliğin asli görevi gibi görünmediğini, belediyecilik deyince akla çöp toplamanın, yol yapmanın geldiğini, ancak

21. yüzyılda artık belediyeciliğin kentteki her yaşamsal soruna yerinde müdahale etmek anlamına geldiğini ifadeyle bu vesile ile İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı ve yetkililerine bir kez daha teşekkürlerini sunduğunu belirtti.

Özkan Mucuk

Çatılarda güneş enerjisi üretimi desteklensin

EBSO Meclis Üyesi Özkan Mucuk, dünyada yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi konusunda birkaç yöntemin bulunduğunu, bunlardan bir tanesinin lisansız elektrik üretimi olduğunu, inceleyebildiği kadarıyla Almanya'da, Belçika'da ya da bu tür ülkelerde belediyelerin çatılarla ilgili bazı mevzuatlar geliştirdiğini, dolayısı ile ruhsat alınırken çatılarda güneş enerjisine göre bir planlama yapılmasının istenebileceğini, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin otobüs garajı çatısı, yeni yeşil otobüsler gibi birçok konuda öncülük yaptıklarını, belediyenin yeni yapılacak binaların çatısını güneş enerjisine uygun yaptırılması konusunda da öncülük yapabileceğini ifade etti.

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler. Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Kentsel dönüşümde **ilk hedef 40 bin konut**

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis toplantısında “kentsel dönüşümü” anlatan Başkan Aziz Kocaoğlu, halen Uzundere ve Örnekköy’de 1500 civarında daire ve iş yerinin dönüşümünü sürdürdüklerini belirterek, “İlk hedefimiz 35 bin ile 40 bin adet arasında konut üretmek. Bunun için 7 bölgede çalışma yapıyoruz. Birinci prensibimiz ise vatandaşın hakkını maksimum düzeyde korumaktır” diye konuştu.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın (EBSO) Temmuz ayı olağan Meclis Toplantısı’na katıldı.

Toplantı öncesinde, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Daire Başkanı Arzu Özçelik, Büyükşehir’in dönüşüm projelerindeki son durum ve gerçekleştirilecek ihaleler hakkında meclis üyelerine bir sunum yaptı. Özçelik’in ardından kürsüye gelen Başkan Kocaoğlu, “Gerçek anlamda bir kentsel dönüşüm için yola çıktık. Amacımız sadece evleri dönüştürüp onları afete dayanıklı bir hale getirmek değil. Gerek sosyal donatı alanları, gerek çevre düzenlemeleriyle gerçek anlamda bir dönüşümü gerçekleştiriyoruz” dedi.

Önce büyük fotoğrafa bakıyoruz

Uzundere’de yapılan kentsel dönüş projesinin detaylarını anlatan Başkan Aziz Kocaoğlu, “Gecekondu bölgesi nasıl dönüşür, vatandaşların hakkı hukuku nasıl korunur? Arsası kendisinin olan var, başkasının arsası üzerine kat çıkanlar var. Sonradan kaçak yapılmış yapılar var. Tüm bu karmaşık sorunları, ilkelerimizi belirleyerek ve tamamen uzlaşılı ortamı sağlayacak şekilde çözdük ve işe başladık. Uzundere’nin kentsel dönüşümünün ilk ihalesini 1.5 sene önce yapmıştık. İlkinde epey zorlandık. Ama binalar yükselmeye başlayınca, devamındaki projelerde büyük hız kazandık. Şu anda Uzundere ve Örnekköy’de yaklaşık 1500 civarında daire ve iş yeri dönüşümü gerçekleştiriyoruz. İlk hedefimiz 35 bin ile 40 bin adet arasında konut üretmek. Bunun için 7 bölgede çalışma yapıyoruz. Bölgeleri etap etap bitiriyoruz. Bir kentsel dönüşüm bölgesini belirlediğimizde ve makro olarak bölge dönüştüğünde ne ile karşılaşacağız? Büyük fotoğraf ne olacak? Önce buna çalışıyoruz. Sonra kentsel dönüşüm alanını belirliyoruz ve etap etap hareket ediyoruz. Onların içinde de kademe kademe uzlaşılı sağlıyoruz” diye konuştu.

Dönüşüme yeni vizyon getirdik

İzmirli müteahhitlere, Büyükşehir Belediyesi’nin kentsel dönüşüm ihalelerine girme çağrısı yapan Başkan Aziz Kocaoğlu, daha fazla yüklenicinin ihalelere girmesiyle rekabet ortamının güçleneceğini söyledi. Kentsel dönüşüm çalışmalarında kimsenin hakkını yemediklerinin altını çizen İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı, şöyle devam etti:

“Prensiplerimiz belli: Vatandaşın hakkı maksimum düzeyde korunacak. Kentsel dönüşüm

TRAMVAY, STAD, YOL VE SU

Sanayici sordu Kocaoğlu cevapladı

Açıklamasının ardından EBSO Meclis Üyelerinden gelen soruları da yanıtlayan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Kocaoğlu, Karşıyaka Tramvay hattının, Mavişehir İZBAN’a bağlanacağını, çift ring olarak İzmir Atatürk OSB’den, Ata Sanayi’nden ve İzmir Katip Çelebi Üniversitesi’nden de geçeceğini belirterek “Karşıyaka tramvayından işte o zaman gerçek anlamda, maksimum fayda sağlanacak” dedi. Bazı meclis üyelerinin, ‘tarih verebilir misiniz’ demesi üzerine ise Aziz Kocaoğlu, “Devlette, belediyede tarih verilmez. 80 yerden izin alıyorsun. Narlıdere Metrosu’nun izni 2 senede ancak çıktı. Nasıl tarih vereceğiz? Şimdi Buca Metrosu’nu bekliyoruz, uğraşıyoruz. Alt Yapılar Genel Müdürlüğü inceleme yapıyor. Aralık ayında Kalkınma Bakanlığı’na gitti. Üst yazıyla Yüksek Planlama’ya gönderecekler. Bakanlar imzalayacak, gelecek. Böyle bir süreçte tarih verebilmek mümkün mü?” diye konuştu.

Karşıyaka Stadı ile ilgili konuşan Aziz Kocaoğlu, 7-8 bin kişinin ayakta, 7-8 bin kişinin de oturarak maç izleyeceği bir stat yapılacağı bilgisinin geldiğini belirterek, “Aslında Örnekköy’deki stat ‘cuk’ oturacaktı. Bu olmadı. Sonra ‘ESHOT garajı olarak kullandığımız yeri alıp Karşıyaka’ya stat yapın. Bize de otobüslerimizi koymak için Örnekköy’deki yeri verin, taşıyalım’ dedik. Bu da olmadı. Yapılır inşallah” diye konuştu.

Su fiyatları, asfalt yollar ve trafik ışıkları eleştirilerini de cevaplandıran İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Kocaoğlu, üç büyük kent içinde en ucuz suyun İzmir’de olduğunu, Çeşme’de de önceliği su şebekesinin inşasına verdiklerini söyledi. Asfalt konusunda bir zafiyet bulunduğunu, özellikle sonradan büyükşehir sistemine bağlanan yerleşim birimlerinde hiçbir şey olmadığını ifade eden Kocaoğlu, “Yol, arıtma, su, asfalt yok. Ben de kentte dolaşan bir vatandaş olarak arkadaşları asfalt kalitesi konusunda uyarıyorum. Trafik lambaları sisteminin de oturması için çalışıyoruz” dedi.

Mavişehir bölgesinde yaşanan yoğunlukla ilgili gelen bir soruya da cevap veren Başkan Kocaoğlu, “Üçüncü yol çevre yolu merkezi hükümetin planlayacağı bir olaydır. Mavişehir’e geldiğimiz zaman biz TOKİ ile beraber oturduk ve Mavişehir planı yaptık. Bu plan daha sonra Bakanlık tarafından, TOKİ tarafından olmayacak yerlere gitti. Oradaki yoğunluğun sebebi biz değiliz, direndik yargıya gittik. Gök bedava nasılsa, yap inşaatı. Bu doğru değil. Her alanın kaldırdığı bir nüfus yoğunluğu var. Akıllı ve bilimi rehber almadan yapılan planlamalar sıkıntı yaşıyor” diye konuştu.

çalışmalarında kamu, buradan tek bir artı değer bile almayacak. Artı değer çıkarsa, çöp dahil olmak üzere oradaki mal sahiplerine, vatandaşlara kalacak. Biz kentsel dönüşümü bu şekilde uyguluyoruz. Diyelim ki, bir müteahhit alana girecek ve 100 evi yıkacak. O anlaşmanın yürürlüğe girmesi hemen hemen imkansız. Burada bir güvenceye, otoriteye, hak

dağıtan ve hakem olan, hem yüklenicinin hem mal sahibinin hakkını koruyacak, adalet dağıtacak bir mekanizmaya ihtiyaç var. İşte biz bu mekanizmayı kurarak Türkiye’deki kentsel dönüşüme yeni bir vizyon getirdik. Yaptığımız işin özü bu. Müteahhit mal sahibini görmüyor. İhaleye giriyor, inşaatını yapıyor. Tapular bizde. Yüklenici firmayla bir kişi muhatap, o da

Belediye. 5 kişiyle anlaşılıp apartman yaparsanız bile ne kadar zorluk çıktığını biliyorsunuz. Ama biz 100 tane mal sahibini birleştirip size sunuyoruz. Bu yöntemin yaygınlaştırılması gerekiyor. Kentsel dönüşüme hepimizin ihtiyacı var. Hele hele İzmir'in ve İstanbul'un belirli bölgelerinin daha çok ihtiyacı var. Birinci derece deprem bölgesindeyiz. Elimizi hızlı tutmamız lazım. Bunun süresini ise ekonomik kalkınma belirleyecek. İzmir'deki vatandaşlarımız ev alacak duruma gelirse, arz-talep dengelenirse, mutlaka evi olmayanlar da ev almak isteyecek."

En güvenli yöntem bizimkisi

Kentin bütün projeksiyonlara göre, 2050 yılına kadar kentsel dönüşümle konut, iş yeri, ofis ihtiyacını karşılayacak potansiyelin bulunduğunu da kaydeden Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, "Yüklenici firmalar kentsel dönüşüme sıcak bakmalılar. Örnek projeler yapmalılar. İhalelerimize girmeliler. Ege Mahallesi'nde yüzde 40 emsalle size kimse arsa vermez. TARIŞ'ın arazisindeki şartları hepimiz biliyorsunuz. Yine Uzundere, Örnekköy, Aktepe-Emrez ve Ballıkuyu başta olmak üzere birçok alanımızda bu çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Konut sektöründe çalışan müteahhit firmalarımız eğer büyümek istiyorlarsa, kentsel dönüşüm ihalesine girmek zorundalar. Birleşmeleri gerekiyor. Proje bazında ortaklık da olabilir. Mutlaka bir yol bulmaları ve buradan yürümeleri gerekiyor. Kar düşük de olabilir yüksek de. Ama en emniyetli konut üretimi, bizim yaptığımız yöntemdir" dedi.

Yüzde 50 ortaklığı seviyorum

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin projeleri bakımından başka belediyelerden farklı olduğunu hatırlatan Başkan Aziz Kocaoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin en bariz farkı, belediye-kamu ortaklığını gerçekleştirmesidir. İzmir'in en büyük toplu ulaşımı İZBAN'da da, İzmir Jeotermal Anonim Şirketi'nde de yüzde

50 hissemiz bulunmakta. Yüzde 50 ortaklığı seviyorum. Katolik nikahı gibi kimse kimseden ayrılamıyor. Kimse kimseden üstün değil. Bu bir model. İlk defa İzmir'de uygulandı ve başarılı oldu. Tüm bunların yanında tarım ve hayvancılığa verdiğimiz destekler de büyük farkımızı ortaya koyuyor. Türkiye'de kırsala verdiğimiz destekleri oranlarsak, İzmir tarımı Türkiye tarımının 2.5 katı büyüdü. Mutlaka ve mutlaka tarım ve hayvancılığa yatırım yapmalıyız. Biz çiftçiliği göz ardı edemeyiz."

Tasarım kenti İzmir turizmi canlandırarak

Konuşmasında İzmir'in tasarım kenti olması gerektiğini de vurgulayan Aziz Kocaoğlu, "Zenginleşmenin yolu teknoloji kullanmaktan, tasarım ve inovasyondan geçiyor. Yaptığımız arama konferanslarında, İzmir'in tasarım kenti olma konusunda bir süreç başlattık. Dönertaş'ın üstünde tasarım atölyemiz var. EBSO öncülüğündeki sanayicilerimizin, bizim de desteğimizle, İzmir'in tasarım kenti hedefine önemli katkı sağlayacağına inanıyorum. Burada kuracağımız tasarım üniteleri, İzmir'in merkezinde turizmi de hareketlendirecektir. Kemeraltı'ndaki 11 bin binayı ayağa kaldırmadan turizmde, hizmet sektörünün gelişmesinden bahsetmek boş laftır" şeklinde konuştu.

Uzlaşmacı bir model

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ise İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kentsel dönüşüm yatırımları sayesinde yerinde dönüşümde önemli bir noktaya geldiğini belirterek, "Büyükşehir Belediyesi'nin kentsel dönüşümde uyguladığı model, gerçekten diğerlerinden çok farklı. Bu modelin uzlaşmacı olmasından dolayı mutluluk duyuyoruz" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Daire Başkanı Arzu Özçelik de, alanlarda sadece üst yapıyı değil aynı zamanda tüm altyapı ve sosyal donatıyı da yenilediklerini, yüklenicilerin kendi ihale sınırlarında ada içi altyapıları tamamlayıp en yakın ada dışı altyapı noktasına bağladıklarını ifade etti.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, gerçek anlamda kentsel dönüşüm için yola çıktıklarını belirtirken, ilkeleri belirleyerek tüm karmaşık sorunları tamamen uzlaşma ortamı sağlayacak şekilde çözdüklerini söyledi. Vatandaşın ve müteahhidin hakkını koruyan adil bir mekanizma kurarak kentsel dönüşümüne yeni bir vizyon getirdiklerini vurgulayan Kocaoğlu, "İlk hedefimiz 40 bin konut üretmek" dedi.

BİZ BU İŞİN ALFABESİNİ DEĞİŞTİRDİK!

Markanız için pazar daralıyor!

Bilindik ve sıradan reklam tanıtımlarının yerine;
Cesur, yenilikçi tasarımlar ve alternatif mecra çözümleriyle
tanışma vakti geldi de geçiyor...

Kahveye bekleriz...

2017
İLETİSİM YILI

CINAR
AJANS & MEDYA

0(232) 431 0 431 0 554 541 05 60 cinarajans.com.tr
info@cinarajans.com.tr [@cinarajansizmir](https://www.facebook.com/cinarajansizmir)
Manas Blv. Adalet Mah. No. 47 K.28 D.2802
Folkart Towers A Kule Bayraklı - İZMİR / TÜRKİYE

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

Yorgun savaşçı

Kendinizi sürekli yorgun, bitkin mi hissediyorsunuz, bir konuya odaklanmada sorunlar mı yaşıyorsunuz? Hiç merak etmeyin yalnız değilsiniz. Çağımızın en yaygın şikayeti bu. Günümüz insanı evde, işte, araç kullanırken bile yorgunluktan yakınıyor. Hatta trafik kazalarının yüzde 20'si yorgunluk kaynaklı. Haftada 5-6 saat yorgunluğa bağlı işte kayıp zaman olduğu uzmanlarca ifade ediliyor.

2016 yılında Hollanda da Radbaud Üniversitesi'nde 20 bin kişi üzerinde yapılan araştırma, insanların yaklaşık yüzde 30'unda sürekli yorgunluk şikayeti olduğunu ve hekime başvurdıklarını gösterdi.

ABD'de kendilerini normal hayatlarını sürdürmeyecek düzeyde yorgun hissettiklerini bildiren yüzde yirmi oranında "sürekli yorgun" bir nüfus

olduğu bildiriliyor.

Diğer ülkelerde de farklı bir durum yok. Hatta bizim gibi ülkelerde günlük stres, gelecek kaygısı, sürekli ayrımcılığa uğrama ve depresyon, bu oranı tepelere taşıyor ve stres katsayısı arttıkça "sürekli yorgunların" sayısı tavan yapıyor.

Ayrıca sosyal medyada geçirilen uzun süreler, akıllı telefonlar uykuları çalıyor. Birbeck Üniversitesi psikoloğu Tim Simith'in bu konuda yaptığı araştırmaya göre, dokunmatik ekran karşısında geçirilen her bir saat uykulardan 15 dakika çalıyor, uykuya dalma süresi uzuyor.

Aslında genel olarak; günümüzde yaşamın daha stresli ve yorucu olması, hareketsizlik ve aşırı kilolu olma hali, yaşlanma, depresyon, kesintisiz uyuyamama, sinir sistemimizin işlevinde aşırı çalışma sonucu baş gösteren güçsüzlük ve bitkinlik, sirikadyen saat ile ilgili oynamalar, demir ve B grubu vitaminleri eksikliği, az su tüketmek... Bunların hepsi veya bir kaç "sürekli yorgunluk" nedeni. Kısacası çağdaş insan, bu duyuşsal yüke direnmekten yorgun düşüyor, ayak uyduramıyor ve kaygılar içinde kıvrıyor kendini "yorgun savaşçı" gibi hissediyor.

Bu nedenleri tek tek gözden geçirecek olursak; akla ilk olarak sürekli yorgunluğun uykusuzluk sonucu olduğu geliyor. Bunu test etmek mümkün. Gün içinde sessiz bir yerde uzandığınızda birkaç dakikada uykuya dalıyorsanız, yeterince uyuyamadığınız için kendinizi sürekli yorgun hissediyorsunuz anlamına gelir. 15 dakika içinde uykuya dalmazsanız ve yorgun hissetmeye devam ediyorsanız uyku bozukluğu veya uyuma sorunu değil, sorunun bahsettiğimiz sürekli yorgunluktan kaynaklandığını düşünebilirsiniz.

Sirikadyen saat ile ilgili yorgunluğa gelince... Gözün retinasına ulaşan ışık miktarı ile ayarlanan bu saat, ülkemizde inatla değiştirilmeyen kış/yaz saat uygulaması sonucu maalesef alt-üst olmuştur. Sirikadyen saati yeniden ayarlamanın yolu ancak beden

alıştırmaları yapmakla mümkündür.

Hareketsizlik, fazla kilo, yaşlanma, günümüzdeki yaşamın daha zor olması ve depresyon ile ilgili yapılabilecekler ise hepinizin bildiği şeyler veya hayatın gerçekleri.

Bir de; demir, B grubu vitaminler, flavonol ve içilecek su konusundan söz etmek gerekirse: Demir eksikliğinin yorgunluğa yol açtığı bir gerçek.

Erkeklerin yüzde 3, kadınların yüzde 8 ile yüzde 10'unda demir eksikliği anemisi olan ülkemizde, bu konuda kan testi yaptırıp, böylesi bir rahatsızlığınız varsa demir preparatı almalısınız.

B grubu vitaminlere gelince, 8 tür olan B vitamini grubunu ülkemizde sağlıklı beslenen herkes rahatlıkla yeteri kadar alıyordu. Ancak tek yönlü ve sağlıklı besleniyorsanız yine kan tahlili ile B grubu vitaminlere ihtiyacınız olup olmadığını öğrenebilirsiniz. Eksiklik tespit edilirse muhtemelen sürekli

yorgunluğunuzun sebebi B grubu vitaminleri yetersiz almanızdır.

Sürekli yorgunluğun bir başka nedeni de susuzluk olabilir. Bedendeki su yoğunluğunun normalin yüzde 1.5 altına düşmesi, yorgunluğun yanı sıra odaklanma güçlüklerine yol açacaktır. O nedenle yaz aylarında 3-4 litre, kışın 2-2.5 litre su tüketmeniz sizi daha dinç ve zinde tutacaktır.

Ayrıca bitter çikolata, çay vs. gibi ürünlerde bulunan flavanol beyne kan akışını güçlendireceği için yorgunluğunuzun giderilmesinde yararlı olacaktır.

Bu arada egzersiz de bu kan akışını sağlayan bir yöntemdir, böylece artan dopamin ve serotonin sizi daha zinde tutacaktır.

Dopamin ve serotonin düzeyleri düşüklüğü, majör depresyon hastalarında ciddi bir yorgunluktan yakınmaya sebep olur. Yaklaşık her 5 kişiden biri, yaşamının belirli bir döneminde depresyona giriyor. Bu da depresyonun yorgunluğa

yol açan faktörlerin en başında geldiğinin kanıtıdır.

Depresyona eşlik eden zihinsel tükeniş, insanlarda gerçek bir fiziksel yorgunluğa yol açmakta, bu da çeşitli beyin görüntüleme yöntemi ile teşhis edilebilmektedir.

Uzmanlar insanların, kendilerini yorgunluğun yıpratıcı havasına kaptırmayıp, zevk aldıkları şeyleri yapmalarını böylece beyni ödüllendirmelerinin kendilerini dinç hissetmelerine sebep olabileceğini söylerken, çivi çiviye söker misali, stresli uğraşlarla yorgunluğu yenebileceklerini ifade ediyorlar.

Ayrıca fokuslanma zorluğu, dikkat eksikliği, uyuklama hali ve zihinsel motivasyon yetersizliği çekiyorsanız, zihinsel konsantrasyon uyarıcısı olarak doğal yağlardan da istifade edebilirsiniz. Rosmarinus officinalis doğal yağı koklamanız, bu tür şikayetleri giderecek, sizin kendinizi daha dinç hissetmenizi ve konulara kısa sürede odaklanmanızı sağlayacaktır.

Avrupa'ya ulaşma noktası

MACARİSTAN

Ekonomik yapı

1989'da SSCB'den bağımsızlığını kazanan Macaristan, liberalleşme politikalarına ağırlık vermiş ve serbest piyasa ekonomisine geçiş amacıyla kapsamlı bir ekonomik dönüşüm süreci başlatmıştır.

Serbest ekonomiye geçiş odağında özelleştirme, yabancı sermaye ve dış ticaret hareketlerine öncelik verilmiştir. Yabancı yatırımların geliştirilmesi politikasında sadece büyük fabrikalar değil, küçük üretim tesisleri de ele alınmış ve kapsayıcı bir dış açılma süreci uygulanmıştır.

Söz konusu reformlar, ülkedeki kalkınma hamlelerini hızlandırırken, ülkenin uluslararası sistemle uyumunu da güçlendirmiştir. Özellikle 1994'de AB'ye üyelik başvurusunda bulunulması ve 2004'den itibaren tam üyelik statüsü kazanılması, ekonomideki dinamizmi artırmıştır.

Eğitim, sağlık, ulaşım ve benzeri başat kamu hizmetleri gibi alanlara önemli miktarda

devlet kaynağının aktarılması sonucu ortaya çıkan bütçe açığı, 2000'li yıllarda makroekonomik sorunların başında gelmiştir. Söz konusu sorun, Macaristan'ın 2008 global ekonomik krizinden en çok etkilenen ülke olmasına sebep olmuştur. 2008 krizinin aşılmasına yönelik IMF ile gerçekleştirilen anlaşma kapsamında uygulanan ekonomik program, finansal istikrarın sağlanması yönünde önemli bir araç olmuştur.

Macaristan'da maden yataklarının zayıflığına karşın, yeraltı su kaynaklarının oldukça zengin olması jeotermal enerji açısından avantaj yaratmaktadır.

Uygun iklim koşullarına ve bereketli topraklara sahip olması tarım sektörünün kendi kendine yeter kapasitede ve geleneksel önemde olmasını sağlamıştır. Temel tarım ürünleri; arpa, buğday, mısır, ayçiçeği, şeker pancarı ve çeşitli meyveler ile sebzeler şeklindedir.

Bununla birlikte, hayvancılık

ve süt ürünleri üretimine de önem verilmektedir. Sektörün dinamik yapısı, ihracata da yansımış ve pek çok tarım ürününün ticaretinde dış ticaret fazlası kaydedilmiştir. 90'lı yıllarda uygulanan ekonomik reform hareketlerinde öncelikle sanayi sektörüne odaklanılması, tarımda yeni üretim tekniklerinin sınırlı düzeyde kalmasına sebep olmuştur. Ancak, AB'ye tam üyelikten sonra pek çok tarımsal firma modern teknoloji uygulamalarına geçip, verimliliğini artırmıştır.

Sanayi sektörü, liberalleşme döneminde öncelikli sektör olarak ele alınmış ve dikkat çekici bir değişim geçirmiştir. Bu değişim sürecinde elektronik, telekomünikasyon, ulaşım, otomotiv ve inşaat sektörleri özellikle önem kazanmıştır. En büyük ağırlığa sahip olan hizmetler sektöründe ise turizm gelirleri dikkat çekmektedir.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 48/190 sırada yer alan Macaristan'a gelen doğrudan yabancı

sermayenin yaklaşık yüzde 80'i AB kaynaklıdır. Taşıt araçları, elektronik ve optik cihazlar, kimya ve metal sanayi sektörleri, yabancı sermayenin ağırlıklı olarak yatırım gerçekleştirdiği alanlardır.

Dünyanın en büyük 30 otomotiv üreticisinin 15'inin üretimlerini Macaristan'da gerçekleştirmesi özellikle dikkat çekicidir.

Türkiye - Macaristan ilişkileri

Tarihi açıdan ortak bir geçmişe sahip olan iki ülke arasındaki ilişkiler, özellikle Macaristan'ın bağımsızlığını kazanmasının ardından olumlu bir seyir izlemiş ve işbirliğinin artırılmasına yönelik adımlar atılmıştır. Özellikle 2000'li yıllarla birlikte, ilişkilerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar hız kazanmıştır. Bu kapsamda, 2013'te "Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK)" kurulması kararı alınması üst düzey temasları artırmıştır. Bununla birlikte, işbirliği geliştirmeye yönelik çok sayıda anlaşma ve protokol de imzalanmıştır. Macaristan'ın Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemesi, ilişkilerin olumlu seyrinde özellikle etkili olmuştur.

1997'de imzalanarak 2004'e kadar geçerli kalan Serbest Ticaret Anlaşması ve 2004 yılında Macaristan'ın AB'ye tam üye olmasıyla iki ülke arasında tesis edilen Gümrük Birliği, iki ülke ticaret hacmine olumlu katkı sağlamıştır.

Türkiye'nin Macaristan'a ihrac ettiği başlıca ürünler otomobiller, kara taşıtları, giyim eşyası, demir-çelik eşyalar ve bakırdan halatlar iken; Türkiye'nin Macaristan'dan ithal ettiği başlıca ürünler otomobiller, canlı sığır, kara taşıtları aksamaları, kimyasal ürünler ve kontrol alet ve cihazları şeklindedir.

Macaristan'ın lojistik avantajı, AB üyeliği, nitelikli işgücü potansiyeli, yatırım teşvikleri, altyapısının gelişmişliği, istikrarlı

MACARİSTAN ÜLKE PROFİLİ (2017)

Nüfus (milyon kişi)	9.8
Nüfus Artış Hızı (%)	-0.3
GSYİH (milyar dolar)	125
GSYİH (%)	4.0
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	12.695
Enflasyon Oranı (%)	2.7
İşsizlik Oranı (%)	4.2
İhracat (milyar dolar)	114
İhracatta İlk 5 Ülke	Almanya, Romanya, İtalya, Avusturya, Slovakya
Temel İhracat Ürünleri	Elektrikli makine ve cihazlar, Motorlu kara taşıtları, Eczacılık ürünleri, Plastik
İthalat (milyar dolar)	107
İthalatta İlk 5 Ülke	Almanya, Avusturya, Çin, Polonya, Slovakya
Temel İthalat Ürünleri	Elektrikli makine ve cihazlar, Motorlu kara taşıtları, Mineral yakıtlar, Plastik
Cari Denge (%; GSYİH)	4.8
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	24.0
Tarım (%; GSYİH)	4.4
Sanayi (%; GSYİH)	30.5
Hizmetler (%; GSYİH)	65.1

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

MACARİSTAN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2017)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Elektrikli makine ve cihazlar	23.7	Elektrikli makine ve cihazlar	22.1
Nükleer reaktörler	21.1	Nükleer reaktörler	17.6
Motorlu kara taşıtları	16.8	Motorlu kara taşıtları	11.6
Eczacılık ürünleri	5.5	Mineral yakıtlar ve yağlar	8.8
Plastikler ve mamulleri	4.5	Plastikler ve mamulleri	4.9
Optik alet ve cihazlar	4.2	Eczacılık ürünleri	4.5
Mineral yakıtlar ve yağlar	3.5	Demir veya çelikten eşya	2.5
Kauçuk ve kauçuktan eşya	2.6	Demir ve çelik	2.4
Organik kimyasal ürünler	1.9	Optik alet ve cihazlar	2.4
Mobilyalar	1.8	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	2.2

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yönetmektedir.)

TÜRKİYE - MACARİSTAN TİCARET PROFİLİ (2017)

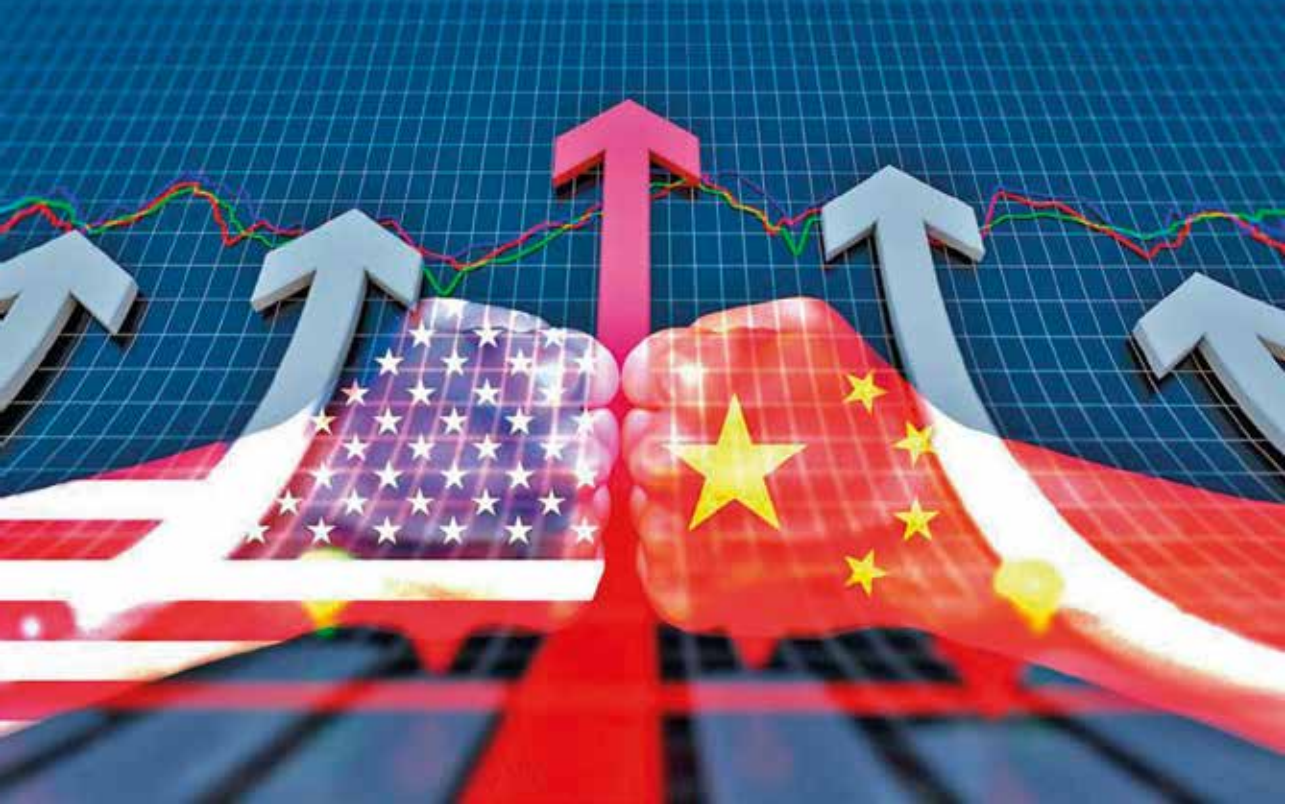
Fasıl adı	Türkiye'nin Macaristan'a İhracatı (Milyon \$)	Fasıl adı	Türkiye'nin Macaristan'dan İthalatı (Milyon \$)
Motorlu kara taşıtları ve motorları	235	Motorlu kara taşıtları ve motorları	198
Giyim eşyası (kürk hariç)	146	Ana kimyasal maddeler	182
Diğer metal eşyalar	105	Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	121
Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	54	Genel amaçlı makineler	120
Plastik ürünleri	53	Hayvancılık	101

Kaynak: TÜİK

siyasi ortamı ve rekabetçi vergi sistemi ile yatırımcılara önemli avantajlar sunmaktadır. İstihdam desteği ve vergi indirimleri, özellikle öne çıkan avantajlardır. Macaristan Yatırım Teşvik Ofisi tarafından

yatırım gerçekleştirilebilecek öncelikli sektörler; "otomotiv, elektronik, lojistik, gıda sanayi, medikal teknoloji, yenilenebilir enerji ve bilgi işlem teknolojileri" olarak belirlenmiştir. (www.hipa.hu)

Küresel ekonomi ticaret savaşlarının gölgesinde...

Görseli
QR tarama
uygulamasında
görüntüleyerek,
EBSO Araştırma
Müdürlüğü
2018 Ağustos ayı
Ekonomik Bültenine
erişebilirsiniz.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel ticaret savaşlarının yaygınlaşmasının giderek tehlikeli bir hal aldığı ve küresel büyümeyi yüzde 0.4 aşağı çekebileceğini belirtti. Ticaret savaşlarından en çok ABD, Kanada ve Meksika'nın zarar göreceği, Çin'in ise görece daha az etkileneceği öngörüsünde bulunan Fitch'in tahminlerine göre, ticaret kısıtlamalarının seyri 2018'den küresel büyümeyi yüzde 3.2'den yüzde 2.8'e indirebilir. Güncel ekonomik gelişmelere dair benzer değerlendirmelerde bulunan Londra Merkezli Oxford Economics, ticaret savaşlarının global etkilerinin olacağını ve küresel ticaret büyümesinin bu yıl yüzde 5 düzeyinde sınırlı kalıp, gelecek yıl yüzde 4'e gerileyeceği öngörüsünde bulundu.

Faiz artırım politikalarının uzun vadeli etkilerine de değinen Fitch; ABD,

AB, Japonya ve İngiltere'den oluşan dünyadaki dört büyük Merkez Bankası'nın varlık alım programlarını azaltmasıyla 2019 itibarıyla küresel düzeyde parasal sıkılaştırmanın başlayacağını belirtti. Bu bağlamda, sıkılaştırmanın öngörülenden bir yıl daha erken başlayacağı ve Merkez Bankaları'nın politikaları doğrultusunda 2021 yılında zirve yapabileceği anlaşılıyor.

Bununla birlikte, ABD'nin İran ve Türkiye başta olmak üzere ekonomik yaptırımlar konusunda sert bir tutum izlemesi, ekonomiyle birlikte jeopolitik risklerin de artmasına sebep oluyor. ABD politikalarına ilişkin AB de dahil olmak üzere pek çok bölge ve ülkeden eleştiri ve uyarı geldi.

OECD yaptığı güncel açıklamada, üye ülkelerde genel olarak büyüme ivmesinde yavaşlama işaretlerinin olduğunu belirtti. Açıklamaya göre özellikle Euro

Bölgesi, İngiltere, Kanada, Rusya ve Brezilya'da büyümede ivme kaybı dikkat çekiyor. Büyümedeki ivme kaybı, küresel büyümeye dair öngörülerin altında kalmasına sebep olabilir.

ABD

ABD Merkez Bankası (FED), gerçekleştirdiği güncel toplantıda faiz oranını beklentilere uygun olarak yüzde 1.75-2.00 aralığında sabit tutmakla birlikte, kademeli faiz artırımlarına devam edeceğinin sinyalini verdi. Bir önceki aya göre daha dikkat çekici bir büyüme eğilimi olduğunu ve işgücü piyasasının güçlenmeye devam ettiğini vurgulayan FED, güçlü veriler doğrultusunda tüketici harcamalarının ve yatırımların gücünü koruduğuna dikkat çekti. Güçlü seyreden ekonomik veriler, Eylül ayında faiz artırımının olacağına dair öngörülerini güçlendiriyor.

ABD'li yatırım bankası Morgan Stanley, kaydedilen son veriler itibariyle 2018 ve 2019'a yönelik FED faiz artışı beklentilerini revize etti. Kurum bir önceki öngörüsünde 2018 ve 2019 için sırasıyla 3'er puanlık faiz artışı öngörürken, revizyonla birlikte 2018 için toplamda 4, gelecek yıl için ise 2 faiz artırımını öngördü.

Ticaret kısıtlamalarına dair endişeler, ABD petrol piyasasını olumsuz etkiliyor. Özellikle ABD ile Çin arasında tırmanan gerginlik, ABD'nin petrol stoklarını azaltıcı yönde etkide bulundu. ABD stoklarının düşmesinin de etkisiyle petrol fiyatlaması 70 Dolar civarında seyretti.

EURO BÖLGESİ - AB

Euro Bölgesi'nde ikinci çeyrek ekonomik büyüme yüzde 0,4 düzeyinde gerçekleşti. Küresel ticaret savaşlarının ve Bölge ekonomisinin geleceğine yönelik endişelerin artmasının, büyüme üzerinde baskı oluşturabileceği

öngörülüyor.

Bir diğer önemli makroekonomik gösterge olan enflasyon, Temmuz'da Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) hedefinin üzerinde gerçekleşerek 2012'den bu yana ilk kez yüzde 2'yi aştı. Aynı dönemde ekonomik güven endeksinin 112.1 değeriyle yılın en düşük düzeyini görmesi, küresel ticaret geriliminin büyüme dışındaki verileri de olumsuz etkilediğine işaret etti.

Genel anlamda bir bozulmaya işaret etmeyen makro ekonomik verilere rağmen, AB'deki yatırımcılar FED politikalarına, ABD'nin yaptırımlarına ve diğer jeopolitik risklere karşı hassasiyet gösteriyor. Söz konusu gelişmeler doğrultusunda Temmuz ve Ağustos'ta pek çok AB ülkesi borsasında düşüşler gözlemlendi.

ALMANYA

Almanya'da 2018'in ilk aylarında oldukça güçlü seyreden sanayi üretimi iş piyasasını olumlu yönde etkiledi. Bu yılın Mayıs ayında iflas eden şirket sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 8.4'lük azalış kaydetti. İflaslar en çok toptan ve perakende ticaret sektörü ile inşaat sektöründe gözlemlendi.

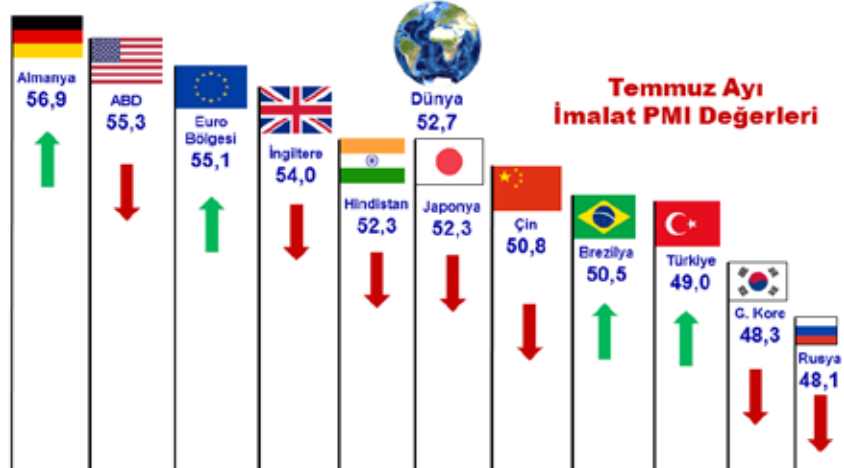
Almanya'nın Haziran'da ihracatı 115.5 milyar Euro ile bir önceki aya göre değişmezken, ithalatı ise yüzde 1,2 artarak 93.7 milyar Euro ile son 68 yılın zirvesine ulaştı. Dış ticaret fazlasının düşmesi

yönünde ABD'den gelen baskının, ithalatın yükselmesinde etkili olduğu düşünülüyor. Yıllık bazda AB ülkelerine yapılan ihracatta yüzde 5.9 artış kaydedilirken, bu ülkelerden yapılan ithalattaki artış ise yüzde 10.1 düzeyinde gerçekleşti.

İNGİLTERE

İngiltere ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde beklentilere uygun olarak yıllık bazda yüzde 1.5 düzeyinde büyüme kaydetti. Büyüme İngiltere Merkez Bankası'nın (BOE) politikalarıyla uyumlu yönde ilerliyor ve faiz artırım politikaları üzerinde de teşvik edici oluyor. Ancak, Haziran ayı büyüme verisinin bir önceki aya göre yüzde 0.1 ile beklentilerin altında kalması, Merkez Bankası'nın faiz artırımında acele etmesinin olumsuz etkileri olduğu yönünde değerlendiriliyor.

Brexit süreci tartışmalara sebep olmaya devam ederken, ekonominin ve yeni ticari ilişkilerin geleceğine ilişkin tartışmalara sebep olmaya devam ediyor. Brexit sürecinde anlaşmaya varılamaması ihtimali, bu süreçteki en ciddi endişe kaynağı oldu. İngiltere Merkez Bankası Başkanı Mark Carney'in, Brexit'te anlaşmaya varılamaması olasılığının rahatsız edici derecede yüksek olduğunu belirtmesi endişelerin artmasına sebep oldu. Söz konusu açıklamanın ardından Sterlin/Dolar paritesi 19 Temmuz'dan bu yana en düşük seviye olan 1.30'a geriledi.

JAPONYA

Japonya'da GSYİH, 2018 ikinci çeyreğinde yıllık bazda yüzde 1.9 büyüyerek beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Olumlu yönde gelen söz konusu veri, ülke ekonomisinin 2018'de ivme kazandığı yönündeki öngörülerini güçlendiriyor. İşsizliğin yüzde 2.4 ile düşük düzeydeki seyri de, ekonomik gücün seyri konusunda önemli bir gösterge.

Çin hisse senetleri piyasası değerinin 6.0 trilyon dolara kadar gerilemesi sonucu, 6.2 trilyon dolar değerindeki Japonya hisse senetleri piyasası Çin'i geride bıraktı ve dünyada ikinci sıraya yükseldi. Söz konusu yükselişte Çin hisse senetleri piyasasında yaşanan ani şok dalgası ve değer kaybı etkili oldu. ABD ile süregelen ticaret gerginliği ve hükümetin finansal kaldıraç azaltıcı politikası, Çin hisse senedi piyasasının gerilemesinde etkili olurken, Japonya'daki istikrarlı göstergeler de Çin'in önüne geçmesine katkı sağladı.

Japonya'da 10 yıllık tahvillerin faizi 3.5 baz puanlık artışla son 1 yıldır ilk kez yüzde 0.1'e yükseldi. Japonya Merkez Bankası'nın aşırı

genişlemeci para politikasında değişiklikler yapmasının olası olduğuna ilişkin beklentiler, söz konusu artışta özellikle etkili oldu.

ÇİN

Çin ve ABD arasındaki ticari savaş odaklı gerilimler şiddetini artırarak devam ediyor. Çin'in, ABD'nin 16 milyar Dolar tutarındaki Çin mallarına getirdiği vergilere karşı misilleme olarak, aynı tutarda ABD menşeli ürünlere yüzde 25 ilave vergi uygulaması 23 Ağustos itibarıyla yürürlüğe girdi. Çin Ticaret Bakanlığı konuya ilişkin yaptığı açıklamada ABD'nin Çin mallarına makul olmayan yeni gümrük vergileri koymasının, ABD'nin kendi iç hukukunu uluslararası hukukun üzerinde tuttuğuna açık bir kanıt olduğu şeklinde yorumladı. Bu bağlamda Çin, çoklu ticaret sisteminin korunmasından yana olsa da kendi yasal çıkarlarını korumak zorunda kalıyor.

Ticaret savaşlarına rağmen Çin'in dış ticaret verileri beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Yuan cinsinden ihracat Temmuz'da yıllık bazda yüzde 6 artarken,

aynı dönemde ithalat yüzde 20,9 artış kaydetti. Böylece, ekonomi söz konusu dönemde 176.9 milyar Yuan dış ticaret fazlası verdi. Çin Merkez Bankası'nın (PBoC) bankaları kredileri artırmaya aktif bir şekilde teşvik etmesi ve kredi sınırlamaları konusundaki gevşetici sinyalleri, dış ticaretin finansmanını olumlu etkiliyor.

Çin'de tüketici fiyatları, Temmuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2.1 ile beklentilerinin bir miktar üzerinde gerçekleşti. Aynı dönemde ÜFE de beklentilerin üzerinde gerçekleşerek yüzde 4.6 değerini aldı. Enflasyondaki yükselişte, özellikle gıda haricindeki ürünlerin fiyatındaki artış etkili oldu.

HİNDİSTAN

Hindistan Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda politika faizini 25 baz puan artırdı. Böylece repo faizi, yüzde 6.25'ten yüzde 6.50'ye çıkarılırken, ters repo faizi ise yüzde 6.00'dan yüzde 6.25'e çıkarıldı. Bununla birlikte, ülkedeki yabancı rezervlerin yüzde 5-8 bandında seyreden

düşüşüne rağmen, hala güçlü olduğu açıklandı.

Hindistan'da enflasyon Haziran'da artan gıda ve petrol fiyatlarının etkisiyle yüzde 5.8 ile son 4 yılın en yüksek düzeyini görmesinden sonra Temmuz'da yüzde 5.1'e geriledi. Sebze ve meyve başta olmak üzere gıda fiyatlarındaki azalış, enflasyonun gerilemesinde etkili oldu.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de büyüme 2018 ikinci çeyreğinde yıllık bazda yavaşlama gösterdi ve beklentilere uygun olarak yüzde 2.9 düzeyinde gerçekleşti. Büyümenin ilk çeyreğe göre yavaşlamasında sermaye yatırımlarının azalması etkili oldu. Diğer taraftan ihracat hacmi de potansiyelinden düşük bir seyir izliyor. Temmuz ayında, başta elektronik çiplerin satışından gelen katkı olmak üzere, ihracatta yüzde 6.2 artış kaydedilse de ticaret savaşlarına ilişkin endişe ve belirsizlikler devam ediyor.

Büyümedeki yavaşlama istihdam piyasasına da olumsuz yansıyor. Son gelişmeler itibarıyla, 2018 sonu itibarıyla 180 bin yeni iş yaratılabileceği öngörülüyor. Bununla birlikte, 2018 sonunda

özel tüketim harcamalarına ilişkin öngörü yüzde 2.8'den yüzde 2.7'ye, enflasyon öngörüsü ise yüzde 1.6'dan yüzde 1.7'ye revize edildi.

BREZİLYA

Brezilya'da Temmuz ayı enflasyonu yüzde 4.5 düzeyinde gerçekleşti. Enflasyon bir ay önceye göre artmış olsa da, hedef oranlarla uyumlu bir şekilde seyretmesi, fiyat istikrarının yakalandığı yönündeki işaretleri güçlendiriyor. Hedefler çerçevesinde 2018 ve 2019 yıllık enflasyonunun sırasıyla yüzde 4.11 ve yüzde 4.10 düzeyinde gerçekleşmesi bekleniyor. Ayrıca, piyasa verilerini izleyen Brezilya Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda beklentilere uygun olarak faizlerde değişikliğe gitmedi ve yüzde 6.50 düzeyinde sabit tuttu.

Brezilya'da perakende satışlar Haziran'da beklenmedik şekilde azaldı. Söz konusu azalış yüzde 0.3 gibi düşük bir düzeyle sınırlı kalsa da ekonomik toparlanmasının uzun vadeye yayılabileceği yönünde sinyal olarak değerlendirildi.

RUSYA

Rusya ekonomisi, 2018 ikinci çeyreğinde yıllık bazda yüzde

1.8 büyüme kaydetti. Büyüme, beklentilerin çok hafif altında kalsa da, jeopolitik gerginliklere rağmen istikrarın korunduğunu gösterdi.

Bir diğer olumlu gelişme olarak, dış ticaret fazlası, 2018'in ilk yarısında yıllık bazda yüzde 46 artarak 98 milyar dolara yükseldi. Söz konusu dönemde ihracatın yüzde 26.5 yükselmesine karşın ithalat artışının yüzde 13.6 düzeyinde sınırlı kalması etkili oldu. Rusya'nın toplam ticaret hacmi ise yılın ilk yarısında 2017'nin ilk yarısına kıyasla yüzde 21.6'lık artışla 330.6 milyar dolara çıktı. Rusya'nın en büyük ticaret ortağı Çin olmaya devam ederken, Türkiye ile dış ticaret hacmindeki artış da dikkat çekiyor.

Rusya Merkez Bankası beklentilere uygun olarak faiz değişikliğine gitmedi ve politika faizini yüzde 7.25 düzeyinde sabit tuttu. Rusya Merkez Bankası yaptığı açıklamada, hükümetin KDV'yi yüzde 20'ye çıkarma kararını, yüksek enflasyon riskini ve diğer öngörülemez jeopolitik gelişmeleri gerekçe göstererek politika faizinin sabit tutulmasına karar verildiği bildirildi. KDV'nin artması, enflasyon üzerinde de baskı oluşturuyor.

Türkiye'nin yeni dönemde ihracatta öncelikli ülkeler olarak belirlendiği Çin, Meksika, Rusya ve Hindistan'ın ithalat pazarının büyüklüğü 2.8 trilyon doları aşıyor. Türkiye, bu pastadan daha çok pay alabilmek için söz konusu ülkelere yönelik özel stratejiler belirleyecek.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yeni pazarlara, yeni iş birliklerine, yeni ittifaklara yönelme stratejilerinin ilk sinyalinin, açıkladığı 100 günlük icraat programında vermiş, Ticaret Bakanlığı'nın hedefleri kapsamında, Çin, Meksika, Rusya ve Hindistan'a ihracatın öncelikli konular arasında yer aldığını bildirmişti. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da ihracat atağına geçeceklerini, özel pazarlara özel stratejiler uygulanacağını ve "ihracatla büyüme vizyonu" çerçevesinde "Made in Turkey" yazısını bu coğrafyalarda yaygınlaştırmak için yoğun çalışma yürüteceklerini belirtmişti.

Dış ticaret verilerinden derlenen bilgilere göre, 2017 itibarıyla Çin, Meksika,

Rusya ve Hindistan'ın ithalat pazarının toplam büyüklüğü 2,8 trilyon doları geçti. Bunun 1,8 trilyon dolarını Çin pazarı oluşturdu. Söz konusu ülkelere toplam ihracatı 7 milyar dolar seviyesinde bulunan Türkiye, bu pastadan daha çok pay alabilmek için söz konusu ülkelere yönelik özel stratejiler ve eylem planları belirleyecek.

Çin'e ihracatta mermer ve metal cevherleri başı çekiyor

Söz konusu ülkeler arasında dış ticaret rakamları en yüksek olan Çin ile Türkiye arasında birçok sektörde önemli fırsatlar bulunuyor.

Geçen yıl sonu itibarıyla Çin'in dış ticaret hacmi 2.3 trilyon doları ihracat, 1.8 trilyon doları ithalat olmak üzere 4.1 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Çin'in dış ticaretinde ABD, Hong Kong, Japonya ve Güney Kore ilk sıralardayken, Türkiye yüzde 0.8'lik payla 28'inci sırada yer aldı.

Türkiye 2017 yılı itibarıyla Çin ile 2.9

milyar dolarlık ihracat, 23.4 milyar dolarlık da ithalat gerçekleştirdi. Bu sene 5 aylık verilere bakıldığında da 1.2 milyar dolarlık ihracat ve 9.9 milyar dolarlık ithalat kaydedildi.

Söz konusu ülkeye ihracat kalemlerine bakıldığında en çok metal cevherler dikkati çekti. Türkiye'nin Çin'e sattığı ürünlerin başında 943 milyon dolarla mermer, traverten, ekosin, su mermeri ve kireçli taşlar geldi. Bu ürünleri 258 milyon dolarla krom cevheri, 128 milyon dolarla tabii boratlar, 125 milyon dolarla kıymetli metal cevherleri, 109 milyon dolarla kurşun cevherleri takip ederken, radyatör, yün ve yapağı da önemli ihraç ürünleri arasında yer aldı.

Türkiye ise Çin'den en çok telefon, otomatik bilgi işlem makineleri, sentetik filament iplikleri, karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar ithal etti.

Çin pazarı, nüfusunun yüksekliği de göz önüne alındığında özellikle gıda sektörü açısından başta sert kabuklu meyveler, balık, dondurulmuş yengeç ve diğer su ürünleri, bebek mamaları, sade makarna, sosisler, işlenmiş meyve sebzeler, mineral sular, ilaçlar, kozmetik ürünler gibi çok önemli fırsatlar sunuyor ancak Çin'in çoğu gıda ithalatında belgeleme işlemleri son derece sıkı ve karmaşık kuralları bulunuyor. Gıdanın sevkiyatı öncesi ürünün kalite kontrol belgeleri, gıda sağlık sertifikası, karantina belgesi, menşei şahadetnamesi talep ediliyor.

Hindistan ilaç ham maddesi ve inşaat sektörü için büyük pazar

Hindistan'ın dış ticaret verilerine bakıldığında da 337.4 milyar dolarlık ithalat, 217 milyar dolarlık ihracat rakamı dikkati çekiyor. Net ithalatçı olan ve 2025 yılında nüfusunun 1.4 milyara ulaşacağı tahmin edilen bu ülkeye ihracat da bugün olduğu gibi gelecekte de büyük önem taşıyor.

Türkiye geçen yıl itibarıyla Hindistan ile 758.6 milyon doları ihracat, 6.2 milyar doları ithalat gerçekleştirdi. Söz konusu ülkeye en çok mermer ve traverten, demir ve çelik hurdaları, sığır veya at cinsi hayvanların derileri, altın, çamaşır ve kurutma makineleri ihraç edildi. Hindistan'dan ise petrol yağları, sentetik filament iplikleri, karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar ithal edildi.

İlaç sanayi çok gelişmiş olan Hindistan ilaç sanayisi ham maddelerinde, nüfus özellikleri nedeniyle zeytinyağı, sert kabuklu meyveler, kuru meyveler başta olmak üzere gıda ürünlerinde büyük ihracat potansiyeli taşıyor.

Öte yandan inşaat, müteahhitlik iki ülke arasında en fazla potansiyel arz eden sektör olarak öne çıkarken, kıymetli maden ve tekstil ham maddeleri ile makineleri ihracatı da öne çıkıyor.

Rusya'da inşaat sektöründe potansiyel var

Rusya'nın dış ticaret rakamlarına bakıldığında 357.1 milyar dolarlık ihracat, 226.9 milyar dolarlık ithalat yaptığı görülüyor. Rusya'ya en çok Çin, Almanya, ABD ve Belarus ithalat gerçekleştirdi, Türkiye Rusya'nın ithalatındaki ülkeler arasında 16'ncı sırada yer aldı.

Geçen yıl Rusya'ya ihracat, önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 58 artarak, 2.7 milyar dolara ulaştı. Aynı dönemde ithalat ise yaklaşık yüzde 29 artarak 19.5 milyar dolar oldu. Söz konusu dönemde ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 32 artarak 22.2 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Rusya Türkiye'den en çok turuncu satın alırken, ihracat kalemleri arasında bu ürünü kara taşıtları için aksam ve parçaları, üzüm, kayısı, kiraz ve şeftali takip etti.

Ruble ile ticaretin de yapılabildiği Rus pazarı ilaç, gıda ve

inşaat sektörleri açısından önemli potansiyele sahip bulunuyor.

Meksika otomobil ve mücevher için önemli pazar

Meksika geçen yıl toplamda 409 milyar dolar ihracat, 420 milyar dolar ithalat gerçekleştirdi. Ülkenin ticaret partnerleri arasında ABD, Çin, Almanya başı çekerken, Türkiye bu ülkeye geçen yıl 441 milyon dolarlık ihracat, Meksika'dan da 772 milyon dolarlık ithalat yaptı.

Türkiye ile Meksika arasındaki ticaret, coğrafi uzaklık, nakliye masraflarının yüksekliği, kolay bozulabilir ürünlerin taşınmasındaki zorluklar, iki ülkenin de benzer üretim ve ihracat portföyüne sahip olması ve Türkiye'nin AB pazarına, Meksika'nın ise ABD pazarına odaklanması nedeniyle düşük hacimde seyretti.

Meksika'ya ihracatta önem arz eden başlıca ürünler, otomobiller, mücevherat, otomotiv yedek parçaları, fındık, kamyon-kamyonet, demir-çelik profiller ile teller olarak öne çıkarken, Türkiye'nin Meksika'dan ithal ettiği başlıca ürünler arasında da otomobiller, vinil klorür, telefon, medikal cihazlar, inorganik boyalar, kuru baklagiller, etilen polimerleri ve bilgi işlem makineleri başı çekti.

Meksika'nın ithalatında önemli paya sahip ve Türkiye'nin ihracatında potansiyel arz eden sanayi sektörleri/ürünleri, otomotiv yan sanayi, takım tezgahları, tekstil makineleri, gıda işleme makineleri, müteahhitlik hizmetleri, iş ve inşaat makineleri ve inşaat malzemeleri olarak öne çıkıyor.

Tekstil, turizm, madencilik, yenilenebilir enerji (özellikle güneş enerjisi), çevre teknolojileri, tarıma dayalı sanayi, tarım makineleri, gübre, ambalaj malzemeleri ve ekipmanları, sağlık, havacılık ve uzay sanayi, bilgi teknolojileri ve TV dizileri gibi sektörlerde de iki ülke arasında iş birliği imkanları bulunuyor.

İhracatta Temmuz rekoru

Türkiye'nin ihracatı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 11.8 artışla 14.1 milyar dolarla rekora ulaştı. Şimdiye kadarki en yüksek Temmuz ayı ihracatı, 2014 yılında 13.3 milyar dolar olmuştu. 12 aylık yıllıklandırılmış ihracat da 163.3 milyar dolarla rekor kırdı. Temmuz ayında parite etkisi, TL'deki değer kaybı nedeniyle 106 milyon dolar negatif oldu. Türkiye'nin Orta Vadeli Programı'nda (OVP) ihracat hedefi yıl sonu için 169 milyar dolar. Ancak 170 milyar dolar aşılıarak yeni bir rekora imza atılması bekleniyor.

Otomotiv ve çelik

Verilere göre Temmuz'da sektörel bazda yine en yüksek ihracatı 2.8 milyar dolarla otomotiv sektörü yaptı. İhracatındaki artış ise bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 13.8. Otomotivi, 1.6 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ve 1.5 milyar dolarla kimya sektörü takip etti. Temmuz'da en fazla ihracat artışı yaşayan sektörler ise, yüzde 77 ile savunma ve havacılık, yüzde 64 ile gemi ve yat oldu. Çelik sektörü ise yüzde 60.5 ile son aylardaki yükselişini sürdürmeye devam ediyor. Bu sektörde ABD'nin

İhracat 14.1 milyar dolarla Temmuz rekoru kırarken, 12 aylık ihracat da 163.3 milyar dolarla rekor seviyeye ulaştı.

SAVUNMADA ATAĞA KALKTIK

Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği (SSİ), Temmuz ayında yüzde 77 artışla 197 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Katma değeri yüksek, ileri teknoloji ürünlerin yoğunlukta olduğu savunma ve havacılık sanayi, Temmuz ayında ihracatını en çok artıran sektör oldu. Sektörün, Ocak-Temmuz dönemindeki ihracatı ise yüzde 21.8'lik artışla 1 milyar 104 milyon dolar olarak kayıtlara geçti. SSİ Başkanı Latif Aral Aliş, "Katma değer yüksek olduğu ve stratejik öneme sahip savunma ve havacılık sanayinde Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarının meyvesini artık topluyoruz" dedi.

engellemesine rağmen her ay yeni pazarlarla rekorlar kırılıyor.

Yaş meyve ve sebze ihracatı yüzde 13.2, fındık ve mamulleri ihracatı yüzde 4 ve mücevher ihracatı yüzde 1.8 azaldı.

Temmuz ayında 10.7 milyon ton ihracat gerçekleştirildi, miktar bazında yüzde 28.4'lük artış sağlandı. Ocak-Temmuz dönemindeki ihracat birim fiyatı kilogram başına 1.38 dolara yükseldi.

ABD'ye artış yüzde 33.3

Temmuzda en çok ihracat yapılan Almanya'ya ihracat yüzde 7.1, İngiltere'ye yüzde 25.5, ABD'ye yüzde 33.3, İtalya'ya yüzde 8.8 ihracat artışı yakalanırken ve Irak'a ihracat yüzde 9.5 azaldı. Bunların yanında, ihracat artışında dikkat çeken ülkeler var; Umman'a ihracatımız 4 katına, Libya'ya 3 katına, Kolombiya, Güney Kore ve Hindistan'a ihracatımız ise 2.5 katına çıktı.

Ülke gruplarında ise AB her zamanki gibi lider. AB'ye ihracat Temmuz'da yüzde 15 artarak 6.9 milyar dolara ulaştı, AB'nin ihracattaki payı da bu sayede yüzde 48.7 oldu.

İllerin ihracat karnesi

Temmuzda ihracat 59 ilde artarken, ilk 5 il sırasıyla İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Ankara olarak belirlendi. İhracat artışında öne çıkan iller ise yüzde 275 artışla Yalova, yüzde 216 artışla Zonguldak ve yüzde 161 artışla Çorum oldu.

Dış ticaret açığı Temmuz ayında çakıldı

Ticaret Bakanlığı'nın resmi olmayan geçici dış ticaret verilerine göre, temmuzda Türkiye'nin dış ticaret açığı yüzde 32.39 azalışla 6 milyar 3 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı da Temmuz 2017'de yüzde 58.7 iken bu yılın aynı ayında yüzde 70.1 olarak kaydedildi.

Bakanlığın Temmuz ayı geçici dış ticaret istatistiklerinden oluşan veri bülteni açıklandı. Buna göre, ihracat Temmuz'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 11.84 artarak 14 milyar 106 milyon dolara yükselirken, bir sevindirici gelişme de ithalatta yakalandı. Temmuz ayında ithalat yüzde 6.43 azalışla 20 milyar 109 milyon dolara geriledi. Dış ticaret hacmi bu dönemde yüzde 0.33 artarak 34 milyar 215 milyon dolar oldu.

Ocak-Temmuz dönemindeki ihracat yüzde 7.05 artışla 96.3 milyar dolara çıktı. Aynı dönemdeki ithalat ise yüzde 10.21 artışla 143 milyar 70 milyon dolar oldu. Yılın 7 aylık dönemindeki dış ticaret açığı ise 46 milyar 741 milyon dolar olarak gerçekleşti.

En çok ihracat yapılan fasıllar

Temmuz'da en çok ihracat yapılan fasıllar, 2 milyar 389 milyon dolarla "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları", 1 milyar 314 milyon dolarla "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" ve 967 milyon dolarla "demir ve çelik" olarak belirlendi.

Temmuz'da en çok ithalat yapılan fasıl ise 4 milyar 148 milyon dolarla "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler" oldu.

Ülkelere göre dış ticaret

Temmuz ayı itibarıyla 59 ilden 223 ülkeye ihracat yapıldı, 170'ine yapılan ihracatta artış yaşandı. 169 ülkeye ihracatta TL kullanıldı, toplam 3.9 milyar TL tutarında ihracat Türk Lirası ile yapıldı.

Geçen ay en fazla ihracat 1 milyar 300 milyon dolarla Almanya'ya yapıldı. Bu ülkeyi 1 milyar 18 milyon dolarla İngiltere ve 850 milyon dolarla ABD izledi.

En fazla ithalat ise 1 milyar 975 milyon dolarla Çin'den gerçekleştirildi. Bu ülkeyi 1 milyar 935 milyon dolarla Rusya ve 1 milyar 694 milyon dolarla Almanya takip etti.

Gümrük idareleri tarafından Temmuz'da tahsil edilen vergiler 13 milyar 656 milyon lira oldu.

İhracatta değer arttı, miktar azaldı

Haziran ayında ihracatta birim değeri yüzde 3.8 artış gösterirken, ithalat birim değerinde bu oran yüzde 6.9 olarak gerçekleşti. Aynı ay, miktar bazında ihracat yüzde 5, ithalat yüzde 10 azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Haziran ayına ilişkin 'Dış Ticaret Endeksleri' raporunu açıkladı. İhracat birim değer endeksi Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde yüzde 5.2 azalırken, ham maddelerde

(yakıt hariç) yüzde 4.2, yakıtlarda yüzde 43.4 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 4.1 arttı. İhracat birim değer endeksi 2018 yılı ikinci çeyrekte bir önceki yılın ikinci çeyreğine göre yüzde 5.6 arttı.

İthalat birim değer endeksi ise bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 1.8, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 10.6, yakıtlarda yüzde 34.9 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 3 artış kaydetti.

EİB'den Temmuz'da 1 milyar 86 milyon dolarlık ihracat

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), 2018 yılı sonu için belirlediği 13 milyar dolar ihracat hedefine 5 ay önce ulaştı. EİB'nin son bir yıllık ihracatı yüzde 17.5'lik artışla 13 milyar 83 milyon dolara yükseldi. Ege İhracatçı Birlikleri üyeleri, 2018 yılı Temmuz ayında ise 1 milyar 86 milyon 906 bin dolarlık döviz Türkiye'ye kazandı. 2017 yılı Temmuz ayında 925 milyon 166 bin dolarlık ihracatı kayda alan EİB'nin ihracatı Temmuz ayında yüzde 17.48'lik artış göstermiş oldu.

İhracatı sanayi ürünleri sırladı

Temmuz ayında Ege Bölgesi'nden yapılan ihracatı sanayi ürünleri sırladı. EİB'nin Temmuz ayında kayda aldığı sanayi ürünleri ihracatı yüzde 24'lük artışla 522 milyon dolardan 646 milyon dolara yükseldi.

Tarım ürünleri ihracatı yüzde 11'lik artışla 324 milyon dolardan 359 milyon dolara çıkarken, Madencilik sektörünün ihracatı yüzde 3'lük gelişimle 78 milyon 420 bin dolardan 80 milyon 816 bin dolara çıktı.

Ege İhracatçı Birlikleri çatısı altında faaliyet gösteren 12 ihracatçı birliğinden 9 tanesi Temmuz ayında ihracatını arttırmayı başarırken, 3 ihracatçı birliği 2017 yılı Temmuz ayı performansının gerisinde kaldı.

Hazirgiyim ihracatı zirveyi geri aldı

Ege Hazirgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, 134 milyon 151 bin dolarlık ihracatla Temmuz ayında 6 ay aranın ardından en fazla ihracat yapan birlik oldu. 2018 yılına hızlı giriş yapan Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği ise, Temmuz ayında yüzde 79'lük ihracat artışıyla 120 milyon 22 bin dolarlık ihracatı hanesine yazdırmasına karşın ikinci sıraya düşmekten kurtulamadı.

Tütün ihracatı yüzde 44 arttı

Temmuz ayında ihracatını yüzde 44 geliştirmeyi başaran Ege Tütün İhracatçıları Birliği 88 milyon 371 bin dolarlık ihracat rakamıyla zirvenin üçüncü

sırasında yer aldı. Ege Maden İhracatçıları Birliği de 80 milyon 816 bin dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırdı.

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği, uzun zaman sonra ihracatta yüzde 4'lük düşüş yaşadı ve 76 milyon 31 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Temmuz ayında ihracatı düşen bir diğer birlik ise; Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği oldu. Yaş meyve sebze ihracatı yüzde 11'lik azalışla 60 milyon 542 bin dolara indi.

Kuru meyve ihracatı yüzde 21 yükseldi

Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 21'lik ihracat yükselişi sağladı ve 51 milyon 748 bin dolar ihracat rakamına ulaştı. Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği ise; yüzde 9'luk artışla 45 milyon 510 bin dolarlık ihracatı hanesine yazdırdı.

Tekstil ihracatındaki artış yüzde 32

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği, Temmuz ayında yüzde 32'lik ihracat gelişimi ile 25 milyon 296 bin dolara çıkarken, Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin ihracatı ise yüzde 23'lük yükselişle 23 milyon 285 bin dolara tırmandı.

Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği Temmuz ayında 13 milyon 191 bin dolarlık ihracat gerçekleştirirken, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 11 milyon 442 bin dolarlık ihracata imza attı.

Eskinazi: 2018 yılı hedefimize 5 ay önce ulaştık

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, 2018 yılı sonu için belirledikleri 13 milyar dolar ihracat hedefine 5 ay önce ulaşmanın mutluluğunu yaşadıklarını, 2018 yılının geride kalan 5 ayında benzer bir ihracat

artış hızı yakalayarak 2018 yılı sonunda 14 milyar dolara ulaşmayı arzu ettiklerini kaydetti.

Türkiye'de 24 Haziran seçimleri sonrasında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Modeline geçildiğini ve Olağanüstü Hal Uygulamasının kalkması ile hayatın normalleşme sürecine girdiğini anlatan Eskinazi, "Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Çin ve Rusya'nın attığı adımlarla hararetlenen ticaret savaşları dünya genelinde ithalat maliyetlerini arttıracak, bu da dünya genelinde korumacılık önlemlerini beraberinde getirecek. Bu gelişmeler biz ihracatçıları tedirgin ederken, Türkiye ve Hollanda'nın ilişkileri normalleştirme kararı alması, Avrupa Birliği'nin lokomotif Almanya'nın Türkiye ile ilgili olumlu açıklamaları da geleceğe ilişkin umutlarımızı yeşertiyor. 7 gün 24 saat katma değerli ürün ihracatı yaparak Türkiye'nin refahına ve sosyal barışına katkı sağlamaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Son 9 yılın en düşük Haziran açığı

Cari işlemler açığı Haziran'da 2 milyar 973 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken 12 aylık açık ise 57 milyar 386 milyon dolar oldu. Geçen yılın aynı ayına göre 818 milyon dolar azalan cari açık, son 9 yılın en düşük Haziran rakamı olarak kayıtlara geçti.

Cari açıkta Haziran ayında gözlenen iyileşmede dış ticaret açığının geçen yıldan düşük açık ve hizmetler dengesinin fazla vermesi ana etken olurken, buna birincil gelir dengesinin düşük açık vermesi de katkıda bulundu.

Cari dengenin temel eğilim açısından takip edilen enerji dışı cari denge 20.6 milyar dolar açığa, enerji ve altın dışı (çekirdek) cari denge ise 7.2 milyar dolar açığa geriledi.

Temmuz ayı gümrük dış ticaret öncü verileri geçen yıla göre çok daha düşük dış açığa işaret ederek, son 12 aylık cari açığın 53.7 milyar dolara gerileyebileceğini düşündürdü.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre; Haziran'da ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre 228 milyon dolar azalarak 4.39 milyar dolara, birincil gelir dengesi açığı 125 milyon dolar azalarak 1 milyar dolara geriledi.

Hizmetler dengesinden kaynaklanan net girişler, bir önceki yılın

aynı ayına göre 712 milyon dolar artarak 2.39 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu gelişmede, seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirlerin 490 milyon dolar artarak 1.88 milyar dolara yükselmesi etkili oldu.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 119 milyon dolar azalarak 951 milyon dolar oldu. Bir önceki yılın Haziran ayında 285 milyon dolar net giriş gösteren ikincil gelir dengesi kalemi, bu yılın aynı ayında da 38 milyon dolar net giriş kaydetti.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, 951 milyon ABD doları olarak gerçekleşti. Portföy yatırımları 883 milyon dolar tutarında net çıkış yaptı.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 76 milyon dolar net alış, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 262 milyon

dolar net satış yaptığı görüldü. Yurtiçi yerleşiklerin yurtdışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, bankalar 335 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlarda 4.534 milyon dolar tutarında net çıkış yaşandı. Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1.80 milyar dolar net artış, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları ise 408 milyon dolar net azalış kaydetti.

Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler, sırasıyla 556 milyon dolar ve 141 milyon dolar ve 203 milyon dolar net geri ödeme yaptı.

Net hata noksan kalemi Haziran'da 455 milyon olurken, 6 aylık net hata noksan 8.32 milyar dolar olarak kaydedildi. Resmi rezervlerde bu ayda 6.99 milyar dolar rezerv azalışı gözlemlendi.

(Milyon Dolar)	Haziran		Ocak-Haziran		12 Aylık Kümülatif 2018
	2017	2018	2017	2018	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-3.791	-2.973	-21.298	-31.247	-57.386
SERMAYE HESABI	2	-4	1	31	46
FİNANS HESABI	-2.643	-2.522	-26.960	-22.894	-42.478
Doğrudan Yatırımlar (net)	475	-951	-3.367	-2.862	-7.684
Portföy Yatırımlar (net)	-4.248	883	-17.467	-79	-7.088
Diğer Yatırımlar (net)	-1.838	4.534	-3.726	-12.194	-14.140
Rezerv Varlıklar (net)	2.968	-6.988	-2.400	-7.759	-13.566
Net Hata ve Noksan	1.146	455	-5.663	8.322	14.862

Bütçe Temmuz'da 1.1 milyar lira fazla verdi

Merkezi Yönetim bütçesi Temmuz ayında 1.1 milyar TL fazla verdi. Bütçe geçtiğimiz yılın aynı ayında da 926 milyon lira fazla vermişti. Yılın ilk 7 ayında ise bütçe dengesi 45 milyar TL açık yönünde gerçekleşti. Geçen yılın aynı döneminde bu rakam 24.3 milyar TL idi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Temmuz ayına ilişkin bütçe gerçekleştirmelerini açıkladı. Buna göre; 2018 yılı Temmuz ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17.9 oranında artarak 61.8 milyar TL oldu. Bütçe giderleri ise yüzde 17.8 oranında artarak 60.7 milyar TL olarak gerçekleşti.

2018 yılı Temmuz ayında vergi gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 18 oranında arttı ve 54.4 milyar TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 14.8 oranında artarak 52.6 milyar TL oldu.

2017 yılı Ocak-Temmuz döneminde 8.4 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken, 2018 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise 3

milyar TL faiz dışı açık verildi.

7 aylık performans

2018 yılı Ocak-Temmuz döneminde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18.1 oranında artarak 415.4 milyar TL oldu. Bütçe giderleri ise yüzde 22.5 oranında artarak 460.4 milyar TL olarak gerçekleşti.

2018 yılı Ocak-Temmuz döneminde vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19.5 oranında artarak 349.2 milyar TL'ye yükseldi. Faiz hariç bütçe giderleri de yüzde 21.9 oranında artışla 418.5 milyar TL oldu.

Milyon TL	OCAK-TEMMUZ		Değişim Oranı (%)
	2017	2018	
Bütçe Giderleri	375.975	460.404	22.5
Faiz Hariç Giderler	343.223	418.454	21.9
Faiz Giderleri	32.752	41.950	28.1
Bütçe Gelirleri	351.665	415.443	18.1
Vergi Gelirleri	292.134	349.181	19.5
Bütçe Dengesi	-24.310	-44.962	-85.0
Faiz Dışı Denge	8.442	-3.011	-135.7

Sanayi üretimi aylıkta azaldı, yıllıkta arttı

Sanayi üretimi Haziran'da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3.2 artış gösterdi. Bir önceki aya göre ise yüzde 2 azaldı. Analistlerin veriye ilişkin artış beklentisi ise yüzde 5 civarındaydı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 'Sanayi Üretim Endeksi' raporunu açıkladı.

Arındırılmamış sanayi üretim endeksi, Haziran'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2.9 artış gösterdi. Bu dönemde 107.9 olarak hesaplanan endeks, geçen yılın haziran ayında 104.9 seviyesinde bulunuyordu.

Takvim etkisinden arındırılmış rakamlarla sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7.2, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2.9 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 4.6 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları incelendiğinde, söz konusu ayda bir önceki aya göre en fazla artış yüzde 6.6 ile yüksek teknoloji sektöründe gerçekleşirken, en fazla düşüş yüzde 6.4 ile dayanıklı tüketim malı sektöründe görüldü.

Bir önceki aya göre azalma var

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 5.1 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2.2 azalırken elektrik, gaz,

buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 2.1 arttı.

2018 yılı ikinci çeyreğinde takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5.3 arttı. Bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi ise yüzde 0.7 azaldı.

Temmuz'da kapasite yüzde 77

Türkiye'de imalat sanayi genelinde kapasite kullanımı 2018 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 1.2 puan azalarak yüzde 77.1 seviyesinde gerçekleşti. İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı ise bir önceki aya göre 1.2 puan azalarak yüzde 76.9 seviyesine indi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) yapılan açıklamaya göre, temmuz ayında imalat sanayisinde faaliyet gösteren 2 bin 607 iş yerine "İktisadi Yönelim Anketi" formu gönderilirken, 2 bin 88 katılımcıdan yanıt alındı. Tüm katılımcıların yanıtları ağırlıklı olarak toplulaştırıldı.

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) yüzde 87.5, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler imalatı yüzde 84.9, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı yüzde 83.6, kimyasal ürünlerin imalatı yüzde 83.5 ile 2018 yılı Temmuz ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörler oldu.

Temmuz ayında mal gruplarına göre kapasite kullanım oranları değerlendirildiğinde, tüm mal gruplarında azalış gözlemlendi.

İzmir'de kapasite kullanımını ikinci çeyrekte yüzde 68

İzmir'de imalat sanayinin 2018 yılı ikinci çeyreğinde kapasite kullanım oranı yüzde 68 oldu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, 1980 yılından bu yana sürdürdüğü İmalat Sanayinde Kapasite Kullanım Durumu çalışmasının 2018 yılı ikinci çeyrek sonuçlarını bir rapor haline getirdi. Merkez Bankası tarafından açıklanan aylık kapasite kullanım oranı, EBSO'nun çalışmasının da ana sorusunu oluşturdu.

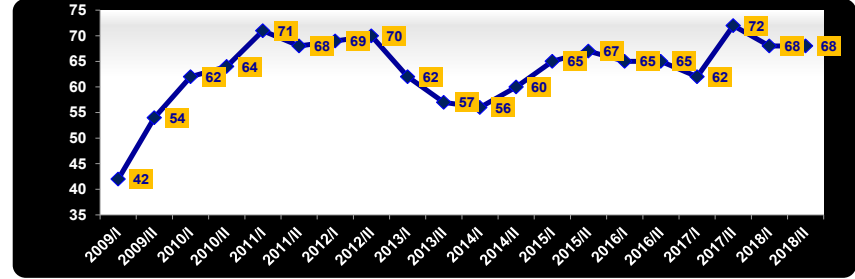
EBSO Araştırma Müdürlüğü'nün anket çalışması sonucu hazırladığı rapora göre; İzmir'de imalat sanayinin kapasite kullanımında en yüksek ikinci çeyrek gerçekleşmesi yüzde 72 ile geçen yıl yaşandı. 2018 yılı ikinci çeyrek verisi olan yüzde 68'lik oran, geçen yıl devre dışı bırakıldığında 2013 yılından bu yana en yüksek veri oldu.

Ankete katılan EBSO üyelerinin yüzde 75.8'i, 2018 yılı ikinci çeyreğinde ilk sırada birim maliyetlerinin arttığını ifade etti. Bunu hammadde ve satış fiyatları izledi. 2'nci çeyrekte dolar kurunun ortalama yüzde 20 artması da bu sonuçta etkili oldu. Üyelerin yüzde 69.4'ü, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde de yine birim maliyetlerinin artışının ilk sırada yer alacağını bildirdi. İkinci sırayı yine hammadde ve satış fiyatları aldı. Yılın üçüncü çeyreğinde dolar kurundaki artışın hammadde ve satış fiyatlarındaki artışın gerçekleşeceğini bugünden gösteriyor.

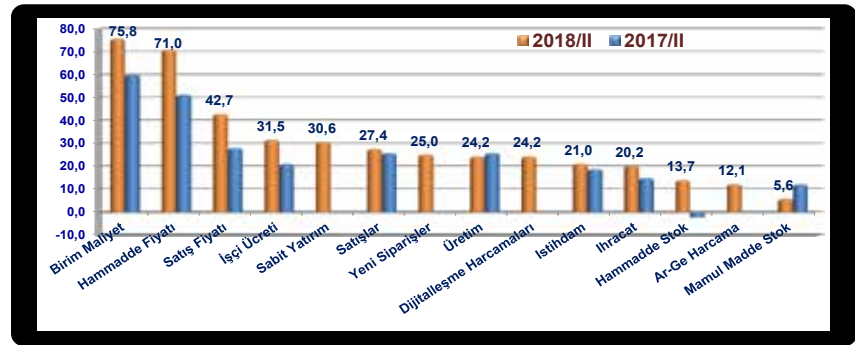
Döviz kurları yüksek, hammadde yetersiz

Yıllık bazdaki gerçekleşmelerde, üretimlerinin yaklaşık 3'te 1'ini işletmelerinde fason olarak yapan firmaların 2018'in ilk çeyreğine oranla ikinci çeyrekte fason üretim oranı yüzde 25.2'den yüzde 21.5 oranına

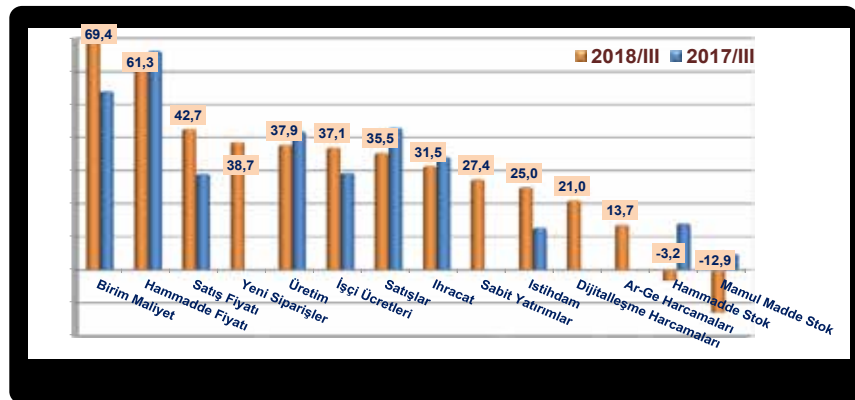
EBSO KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

2018 II. ÇEYREKTE NET GERÇEKLEŞME

2018 III. ÇEYREK İÇİN NET BEKLENTİLER

geriledi. Bu gelişmede de döviz kuru artışlarının özellikle işletme içi üretimi daha anlamlı kılmasının rolü olduğu ifade ediliyor. 2018 yılının ikinci çeyreği için; atıl kapasite ile çalışma nedenleri arasında ankete katılan firmaların yüzde 40.3'ü öncelikli olarak talep yetersizliğini gösterdi. İkinci ve üçüncü sırada ise hammadde yetersizliği ile mali sorunlar yer aldı.

Mali sorunların nedenleri arasında gösterilen kurdaki dalgalanmalar yüzde 36.3 ile ilk sırada yer alırken, bunu yine yüzde 34.7 gibi rakamla yüksek kredi faiz oranları izledi. Hammadde yetersizliğinden yakın firmaların yüzde 63'ü hem yerli hem de ithal hammadde temininde sorun yaşadıklarını bildirdi. Firmaların yüzde 57'si, hem iç hem de dış talep yetersizliğinden yakındı.

İşsizlik tek haneye doğru...

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2018 yılı Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 89 bin kişi azalarak 3 milyon 136 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0.5 puanlık azalış ile yüzde 9.7 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0.6 puanlık azalış ile yüzde 11.6 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 2 puanlık azalış ile yüzde 17.8 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0.5 puanlık azalış ile yüzde 9.9 olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı yüzde 48.1

İstihdam edilenlerin sayısı 2018 yılı Mayıs döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 650 bin kişi artarak 29 milyon 138 bin kişi, istihdam oranı ise 0.4 puanlık artış ile yüzde 48.1 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 97 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 747 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 18.8'i tarım, yüzde 19.5'i sanayi, yüzde 7.2'si inşaat, yüzde 54.6'sı ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.8 puan, inşaat sektörünün payı 0.3 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0.6 puan, hizmet sektörünün payı 0.6 puan arttı.

İşgücüne katılma oranı yüzde 53.3

İşgücü 2018 yılı Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 561 bin kişi artarak 32 milyon 274 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.3 puan artarak yüzde 53.3 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Mayıs 2018	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.285	2.997	1.998	10.640	19.919
Kadın	1.384	2.483	88	5.263	9.218
Toplam	5.669	5.480	2.086	15.903	29.138

için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı değişim göstermeyerek yüzde 72.6, kadınlarda ise 0.5 puanlık artışla yüzde 34.4 olarak kayıtlara geçti.

Mayıs 2018 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.5 puan azalarak yüzde 33.7 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre değişim göstermeyerek yüzde 22.4 oldu.

Kamu istihdamı yüzde 15.1 arttı

Maliye Bakanlığı'nın derlediği verilere göre, 2018 yılı II. döneminde toplam kamu istihdamı 2017 yılının aynı dönemine göre yüzde 15.1 oranında artarak 4 milyon 131 bin kişi oldu. Bu artışta, daha önce kamu istihdamında yer almayan taşeronların kamu çalışanı statüsüne (sürekli işçi) geçmesinin etkisi görüldü.

Arındırılmış rakamlarda istihdam azaldı, işsizlik arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Mayıs 2017-2018	Toplam	
	2017	2018
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	59.781	60.571
İşgücü (Bin kişi)	31.713	32.274
İstihdam (Bin kişi)	28.488	29.138
Tarım	5.577	5.480
Tarım dışı	22.911	23.658
İşsiz (Bin kişi)	3.225	3.136
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.068	28.297
İşgücüne katılma oranı (%)	53.0	53.3
İstihdam oranı (%)	47.7	48.1
İşsizlik oranı (%)	10.2	9.7
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.2	11.6
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	58.2	58.6
İstihdam oranı (%)	52.2	52.7
İşsizlik oranı (%)	10.4	9.9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.2	11.6
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.8	17.8
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	22.0	21.9

istihdam bir önceki döneme göre 98 bin kişi azalarak 28 milyon 681 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0.2 puan azalarak yüzde 47.4 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 93 bin kişi artarak 3 milyon 400 bin kişi olarak gerçekleşirken, işsizlik oranı 0.3 puan artarak yüzde 10.6 seviyesine geldi.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre değişim göstermeyerek yüzde 53 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 48 bin, inşaat sektöründe 49 bin, hizmet sektöründe 19 bin kişi azalırken, sanayi sektöründe 19 bin kişi arttı.

İşgücü piyasasına ikili yeni model

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte iş hayatında da yeni bir dönem başlıyor. Türkiye'yi bir üst lige taşıyacak insan kaynakları, işgücü piyasası, istihdam politikalarında ikili modele geçiliyor. Cumhurbaşkanlığı'na bağlı İnsan Kaynakları Ofisi ve Çalışma Genel Müdürlüğü nitelik, donanımlı kadrolar oluşturulmasında kilit rol üstlenecek. Küresel insan kaynağı envanteri çıkarılacak, yetenekli isimler milli projelere kazandırılacak. Kamuda modern insan kaynağı yönetim modellerini hayata geçecek.

20 milyon görüşme

Çalışma Genel Müdürlüğü de, kamunun personel kadrolarına ilişkin eğitim, sınav, pozisyonlar gibi işlemleri yürütecek. Nitelikli işgücü için yurtdışı tanıtım ofisi kurulacak. Vatandaşın beceri, sosyal statüsü, demografik durumu dikkate alınarak nitelikli danışmanlık almaları kapsamında 5 yılda 20 milyon görüşme gerçekleştirilecek. Yeni dönemde nitelikli işgücünü

Türkiye'ye çekmek için aktif politikalar izlenecek. Yurtdışı ve yurtdışındaki uluslararası işgücü ve yurtdışındaki Türk işgücü için özel bir sistem kurulacak. Turkuaz Kart uygulaması sürdürülecek. İhtiyaç duyulan ülkelerde, ülkemize yönelik beyin göçünü sağlamak ve yüksek nitelikli işgücünü çekmek amacıyla yurtdışı tanıtım ofisleri kurulacak. Aktif işgücü programları çeşitlendirilecek, gençlerin ve kadınların niteliklerini geliştirecek etkinlikler gerçekleştirilecek. Gençlerin katılacağı siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi geleceğin mesleklerine yönelik işbaşı eğitim programları düzenlenecek.

Personel sınavlarını yapacak

Yeni sistemle gelecek yıl kapatılacak olan Devlet Personel Başkanlığı'nın fonksiyonlarının büyük bölümünü de Çalışma Genel Müdürlüğü yürütecek. Müdürlük, yeni dönemde kamu kurumlarının personel kadrolarıyla ilgili işlemleri ve uygulamaları takip edecek.

Enflasyon Temmuz'da beklentinin **ALTINDA**

Türkiye'nin enflasyonu, Temmuz ayında piyasa beklentisinin altında artış gösterdi. Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE), Temmuz ayında yüzde 0.55, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 9.77 arttı. Yıllık enflasyon ise yüzde 15.85 oldu. Temmuz ayı itibarıyla 12 aylık ortalamalar dikkate alındığında, tüketici fiyatları yüzde 12, yurt içi üretici fiyatları yüzde 17.41 arttı. Çekirdek enflasyon ise yüzde 14.60'tan yüzde 15.10 seviyesine çıktı.

Temmuz 2018'de endekste kapsanan 407 maddeden; 52 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 279 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 76 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2018 Temmuz ayında ana harcama grupları itibarıyla aylık en yüksek artış yüzde 2.26 ile lokanta ve oteller grubunda oldu.

Endekste yer alan gruptan ev eşyasında yüzde 1.82, eğlence ve kültürde yüzde 1.62, sağlıkta yüzde 1.20 ve konutta yüzde 1.10 artış gerçekleşti.

Aylık en fazla düşüş gösteren

grup ise yüzde 3.07 ile giyim ve ayakkabı oldu. Gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 0.28 ve haberleşmede yüzde 0.11 düşüş gerçekleşti.

Yıllık değişimler

Yıllık en fazla artış döviz kurlarına bağlı fiyat artışları nedeniyle yüzde 24.21 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. Ev eşyası yüzde 20.32, gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 19.40, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 17.24 ve lokanta ve oteller yüzde 13.86 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

Çekirdek enflasyon yüzde 15'i aştı

Merkez Bankası, para politikası için enflasyonda bazı mevsimsel ve fiyatları kontrol edilen ürünlerin değişimi gözardı edilerek hesaplanan çekirdek enflasyon verisine bakıyor. Temmuz'da bu verilerde de bozulma sürdü. TÜİK'in işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler

ENFLASYONU HANGİ GRUP NASIL ETKİLEDİ

	Aylık değişim (%)	Etkisi (puan)
Gıda ve içecek	-0,28	-0,7
İçki ve sigara	0,76	0,04
Giyim ve ayakkabı	-3,07	-0,21
Konut	1,10	0,16
Ev eşyası	1,82	0,14
Sağlık	1,20	0,03
Ulaştırma	1,09	0,19
Haberleşme	-0,11	0,00
Eğlence ve kültür	1,62	0,05
Eğitim	1,06	0,03
Lokanta ve oteller	2,26	0,16
Çeşitli mal ve hiz.	0,58	0,03

ve tütün ile altın hariç hesapladığı B çekirdek enflasyonu Haziran'daki yüzde 14.58 seviyesinden temmuzda yüzde 15.01'e çıktı. Yine TÜİK'in enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE fiyatlarındaki değişimi dikkate almayarak hesapladığı C çekirdek enflasyonu ise yüzde 14.60'tan yüzde 15.10'a yükseldi.

Ege'nin ateşi yüksek

Aylık en yüksek artış yüzde 0.97 ile TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)'da oldu. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış yüzde 11.49 ile TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 17.81 ile TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) bölgesinde ve 12 aylık ortalamalara göre en yüksek artış yüzde 13.21 ile TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye) bölgesinde gerçekleşti.

Yı-ÜFE yıllıkta yüzde 25

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yı-ÜFE), 2018 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 1.77, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 17.56, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 25 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 17.41 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe yüzde 0.86, imalat sanayi sektöründe yüzde 1.87, elektrik ve gaz sektöründe yüzde 0.99, su

sektöründe yüzde 1.44 artış olarak gerçekleşti.

Aylık en fazla artış tütün ürünlerinde

Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 11.09 ile tütün ürünleri, yüzde 3.84 ile kağıt ve kağıt ürün-

leri, yüzde 3.45 ile kimyasallar ve kimyasal ürünleri olarak gerçekleşti. Buna karşılık içecekler yüzde 0.33, basım ve kayıt hizmetleri yüzde 0.12, metal cevherleri yüzde 0.02 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi grupları sınıflama-

sına göre 2018 yılı Temmuz ayında aylık en fazla artış sermaye malında ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti.

Enflasyonu kur geçişkenliği yüksek mal grubu körükledi

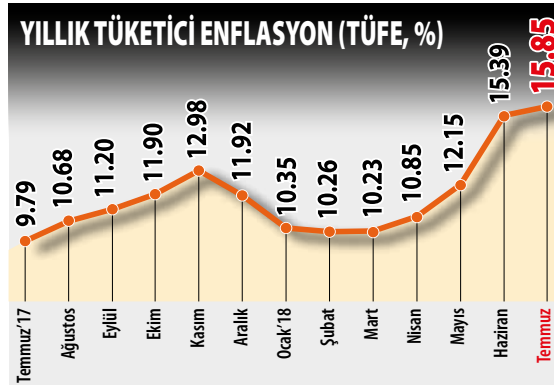
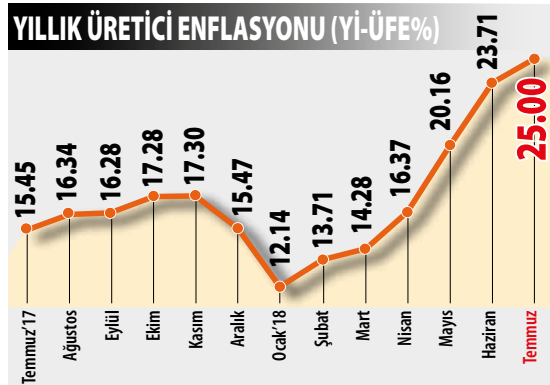
Merkez Bankası (TCMB) Temmuz ayında tüketici fiyatlarındaki yükselişe en belirgin katkının döviz kuru geçişkenliğinin yüksek olduğu temel mal grubundan geldiğini, kısa vadede enerji enflasyonundaki yukarı yönlü seyrin devam etmesinin beklendiğini açıkladı.

TCMB beklentilerin altında yüzde 0.55 artan ve yıllık bazda yüzde 15.85 ile 2003 bazlı serinin zirvesine yükselen TÜFE'ye ilişkin açıkladığı Temmuz ayı fiyat gelişmeleri raporunda şu değerlendirmelerde bulundu:

"Temmuz ayında tüketici fiyatları yüzde 0.55 oranında artmış ve yıllık enflasyon 0.46 puan yükselerek yüzde 15.85 olmuştur. Enflasyondaki yükselişe en belirgin katkı döviz kuru geçişkenliğinin yüksek olduğu temel mal grubundan gelmiştir. Bu kalemde alt gruplar geneline yayılan fiyat artışları izlenmiştir. Gıda fiyatlarının yıllık artış oranı hız kesmekle birlikte yüksek seyretmiştir. Turizm sektöründeki canlı seyir, bağlantılı gruplarda fiyat artışlarını desteklemektedir. Bu görünüm altında çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonları artarken ana eğilimleri yüksek seviyesini korumuştur."

TCMB, öte yandan elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki görünüme bağlı olarak kısa vadede enerji enflasyonundaki yukarı yönlü seyrin devam etmesinin beklendiğini de belirtti.

Konutta tüketilen doğalgaz ve elektrik fiyatları Ağustos ayı başından geçerli olmak üzere yüzde 9 artırılmıştı. Ekonomistler elektrik ve doğalgaz fiyatlarına yapılan zammın enflasyona etkisini 35-40 baz puan aralığında hesaplıyor. Zam, TCMB'nin açıkladığı yüzde 13.4 seviyesindeki yıl sonu tahmini içerisinde yer alıyor.

Enflasyonda hedefler yükseldi

2018 yılı enflasyon hedefini 5 puan arttırarak yüzde 8.4'ten 13.4'e çıkararak Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya, "Bu güncellemenin 2.3 puanı petrol fiyatları ve döviz kurundan, 1.4 puanı ise gıda fiyatlarından geliyor dedi. Çetinkaya, 2019 enflasyon hedefini yüzde 6.5'ten 9.3, 2020'yi ise yüzde 5'ten 6.7'ye yükseltti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, yıl sonu enflasyon hedefini 5 puan artırarak yüzde 8.4'ten 13.4'e çıkardı. TCMB Başkanı Murat Çetinkaya, "Bu güncellemenin 2.3 puanı petrol fiyatları ve döviz kurunun ithalat fiyatlarına etkisinden, 1.4 puanı ise gıdadan geliyor" dedi.

Akaryakıtta fiyat artışlarını engelleyen vergi düzenlemelerine de işaret eden Çetinkaya, tahminleri oluştururken akaryakıt fiyatlarında istikrarı sağlamaya yönelik düzenlemelerin yıl sonuna kadar devam edeceğini öngördüklerini söyledi. Murat Çetinkaya, "Enflasyonu düşürmeye odaklı, sıkı bir politika duruşu ve güçlendirilmiş politika koordinasyonu altında enflasyonun kademeli olarak hedeflere yaklaşacağını öngörmekteyiz" diye konuştu.

Merkez Bankası, yılın üçüncü Enflasyon Raporunu açıkladı. 2018 yıl sonu tahmininde 5 puanlık revizyona gidildiği raporda en dikkat çekici tahminlerden biri yıl sonu gıda enflasyonunun da yüzde 7'den yüzde 13'e çıkarılması oldu. Önceki raporlardan farklı olarak ise tahmin detayı artırılırken, tahmin ufkunun son yılı olan 2020 için de ilk kez açıklama yapılarak yüzde 6.7 rakamı belirlendi.

2018 yılı sonunda enflasyonun yüzde 70 olasılıkla orta noktası yüzde 13.4 olmak üzere yüzde 12.5 ile yüzde 14.3 aralığında gerçekleşeceğini öngördüklerini kaydeden Çetinkaya şunları söyledi: "Enflasyonun 2019 yıl sonunda yüzde 9.3'e, 2020 yıl sonunda ise yüzde 6.7'ye geriledikten sonra orta vadede yüzde 5 düzeyinde istikrar kazanacağını tahmin ediyoruz. Yüzde 7'den yüzde 13'e güncellenen gıda fiyatları, bu güncellemeyle 1.4 puan katkıda bulunmakta. Yılın ikinci çeyreğindeki yüksek oranlı tahmin sapması ve fiyatlama davranışlarındaki bozulma, enflasyon tahminine 1.3 puan katkıda bulunuyor. ÖTV artışı sonucu alkollü içecek fiyatlarındaki artış da, güncellemenin 0.1 puanlık kısmını oluşturuyor. Aşağı yönlü güncellenen çıktı açığı ise, 2018 yıl sonu tahminini 0.1 puan aşağı çekiyor."

Yılın ikinci yarısında iktisadi faaliyetlerin dengelenmeye devam edeceğini öngördüklerini ifade eden Çetinkaya, "Reel kurdaki birikimli değer kayıplarının, turizmdeki güçlü toparlanmanın ve küresel büyümedeki olumlu seyrin etkisiyle mal ve hizmet ihracatının büyümeye desteğini sürdürerek cari işlemler dengesini olumlu etkilemeye devam etmesini

bekliyoruz” değerlendirmesinde bulundu.

Rapor öngörüsünün önemli ölçüde gerçekleştiğini, benzer görünümün işlenmemiş gıda ve alkol-tütün dışı tüketici enflasyonu tahmininde de gözlemlendiğini anlatan Çetinkaya, yakın dönemde maliyet yönlü gelişmeler ve gıda fiyatlarındaki oynaklığın enflasyon üzerinde etkili olduğuna vurgu yaptı.

Türk Lirası’ndaki değer kaybının yanı sıra petrol ve emtia fiyatlarındaki artışın da bu gelişmede etkili olduğuna değinen Murat Çetinkaya, talep koşullarının enflasyonu yükseltici etkisinin bir miktar zayıflamakla birlikte yılın ikinci çeyreğinde de sürdüğünü söyledi.

Maliyet baskısı

TCMB Başkanı Çetinkaya, üretici enflasyonunun ikinci çeyrek sonunda yüzde 23.7’ye ulaşmasıyla tüketici fiyatları üzerinde maliyet baskısının önemli ölçüde güçlendiğini belirtirken, bu dönemde talep koşullarının önceki çeyreğe kıyasla azalmakla birlikte, enflasyonu yükseltici etkide bulunmaya devam ettiğini dile getirdi.

Gerekirse sıkılaştırma

Yeni orta vadeli programın önemli olduğunu kaydeden Çetinkaya, “Maliye politikası eşgüdümü önümüzdeki dezenflasyon sürecinin önemli bileşenlerinden birisi. Enflasyon tahmin patikasından belirgin bir sapma olacağı kanaati kurulda (PPK) oluşursa, gerekli adımlar atılır, bunun karşılığı bir ilave parasal sıkılaştırmaysa bu tereddüt etmeden gerçekleştirilir” dedi.

İstihdama Yansıyor

2018 yılının 3. Enflasyon Raporunu açıklayan Çetinkaya, ekonomideki gidişatı da değerlendirdi. İkinci çeyreğe ilişkin verilerin, iktisadi faaliyetin yavaşlayarak dengelenme sürecine girdiğini gösterdiğini kaydeden Çetinkaya şöyle devam

etti: “Bu eğilimin yakın dönemde istihdam ve işsizlik verilerine de yansımaya başladığını görüyoruz. Bu dönemde, finansal koşullardaki sıkılaşma, talep belirsizliği ve enflasyondaki yukarı yönlü seyrin, yurt içi talebi hem tüketim hem de yatırım harcamaları kanalıyla sınırlandıracağını öngörüyoruz. Bununla birlikte, kamu kesiminin harcamaları ve diğer mali tedbirler aracılığıyla iktisadi faaliyeti destekleyici duruşu, ikinci çeyrekte yurt içi talepteki yavaşlamayı kısmen sınırladı.”

Enerji Zammı

Tahminlerini yaparken, akaryakıt dışındaki enerji kalemlerinde, yılın üçüncü çeyreğinde, Nisan enflasyon raporuna kıyasla daha yüksek oranlı fiyat ayarlamaları yapılacağı varsayımıyla hareket ettiklerini belirten Çetinkaya, “Orta vadeli tahminleri üretirken, maliye politikasının enflasyonu düşürmeye odaklı olarak ve para politikasıyla eş güdümlü hâlinde belirlendiği bir görünümü esas aldık. Bu çerçevede, kamunun iktisadi faaliyeti destekleyici duruşunun yerini nötr bir duruşa bırakacağını, ayrıca kamu kontrolündeki fiyat ve ücretlerin

geçmişe endekslemeyi azaltacak şekilde büyük ölçüde enflasyon hedefleri ile uyumlu olarak belirlemediğini varsaydık” dedi.

Faizde Beklemeyi Tercih Ettik

Para Politikası Kurulu’nun (PPK) son toplantısında aldığı faiz artırmama kararının gerekçelerini de anlatan Çetinkaya, son 3 toplantıda 500 baz puanlık sıkılaştırma yaptıklarını anımsattı. Bu sıkılaştırmanın gecikmeli etkilerini takip etmek istediklerini kaydeden Çetinkaya, “İç talep koşulları, çıktı açığı ve önümüzdeki dönem patikasının biraz daha netleşmesi, bu toplantıda bekleme kararını etkileyen unsurlar oldu” diye konuştu. Çetinkaya, Merkez Bankası’nın bağımsızlığına ilişkin bir soruya ise, Para Politikası Kurulu’nun kararlarını tamamen enflasyon görünümünü dikkate alarak belirlediği yanıtını verdi. Son toplantının bir istisna olmadığını kaydeden Çetinkaya, “Önümüzdeki toplantılar da istisna olmayacak. Merkez Bankası’na yasayla verilmiş net bir hedef ve bir araç bağımsızlığı var” ifadelerini kullandı.

Reel ve finansal sektörde risk görmüyoruz

Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya, döviz kuru, faizler ve enflasyondaki yükseliş nedeniyle reel kesimin bilançolarındaki bozulmaya yönelik henüz risk görmediklerini söyledi. Çetinkaya şu görüşleri dile getirdi:

“Son yıllarda hem döviz kuru, hem finansman maliyetlerindeki artışın reel sektör bilançolarını etkilediğini biliyoruz. Yeniden yapılanımlarda bir miktar artış olduğunu gözlemliyoruz. Önemli kısmının proje finansmanı kredileriyle ilgili olduğunu ve taleplerin nakit akımlarıyla uyumlu kredi yapılandırılmaları olduğunu görüyoruz. Dikkat çekici veya sinyal veren bir risk olmadığı kanaatindeyiz. Finansal kesime de tabii bunun doğrudan ve dolaylı etkileri olabilir. Bugün itibarıyla bankacılık sektörünün hem likidite hem sermaye tamponlarının hem mevcut hem de olası şokları karşılayabilecek ölçüde güçlü olduğu kanaatindeyiz. Diğer paydaşlarla birlikte gelişmeleri yakından takip ediyoruz ve stres senaryoları da sürekli gündemimizde.”

Reel kesim güveni Temmuz'da azaldı

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE), Temmuz'da bir önceki aya göre 1.9 puan azaldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Temmuz ayına ilişkin İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi açıklandı. Buna göre, Haziranda RKGE, bir önceki aya göre 1.9 puan azalarak 102.7 seviyesine geriledi.

Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek 3 aydaki üretim hacmine ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, son 3 aydaki toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek 3 aydaki ihracat sipariş miktarı, mevcut toplam sipariş miktarı, gelecek 3 aydaki toplam istihdam miktarı, genel gidişat ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi de (RKGE-MA), bir önceki aya göre 1.0 puan azalarak 101.5 puan seviyesinde gerçekleşti.

Son 3 aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi ve ihracat sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin bir önceki aya

göre zayıfladığı, iç piyasa sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin ise azalış bildirenler lehine döndüğü gözlemlendi.

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmeler ile mevcut mamul mal stoklarının seviyesinin mevsim normallerinin üzerinde olduğu yönündeki değerlendirmelerin güçlenerek devam ettiği görüldü.

ÜFE beklentisi yükseldi

Gelecek 3 aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi ve iç piyasa sipariş miktarına ilişkin artış yönlü beklentilerin güçlendiği, ihracat sipariş miktarına ilişkin artış yönlü beklentilerin ise zayıfladığı gözlemlendi. Gelecek 12 aydaki sabit sermaye yatırım harcaması ve gelecek 3 aydaki istihdama ilişkin artış yönlü beklentilerin de zayıfladığı görüldü.

Ortalama birim maliyetlerde, son 3 ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek 3 ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin güçlenerek devam ettiği gözlemlendi. Gelecek 3 aydaki satış fiyatı artış beklentilerinin ise zayıfladığı görüldü. Gelecek 12 aylık dönem sonu itibarıyla yıllık

ÜFE beklentisi, bir önceki aya göre 1.5 puan artarak yüzde 15.2 seviyesinde gerçekleşti.

Ankete katılan iş yerlerinin yüzde 51.1'i üretimlerini kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtirken, yüzde 16.1'i talep yetersizliğinin üretimlerini kısıtlayan en önemli faktör olduğunu bildirdi. Bunu sırasıyla ham madde-ekipman yetersizliği, mali imkansızlıklar, iş gücü yetersizliği ve diğer faktörler izledi.

Son 3 aydaki rekabet gücüne ilişkin gelişmeler değerlendirildiğinde, yurt içi piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak bir önceki dönemde artış bildirenler lehine olan seyrin azalış bildirenler lehine döndüğü görüldü. Yurt dışı piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak ise bir önceki dönemde değişiklik olmadığı yönündeki değerlendirmelerin, yerini azalış yönlü değerlendirmelere bıraktığı gözlemlendi.

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 6.5'e, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 23.2'ye gerilerken, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 70.3'e yükseldi.

Sektörel güven endekslerinde artış

Hizmet, perakende ve inşaat sektörü güven endekslerinde sırası ile yüzde 0.7, yüzde 3.1 ve yüzde 2.3 artış kaydedildi. Artışlara karşın 3 sektör de referans değerinin altında kalarak güvendedeki kayba işaret etti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Temmuz 2018'e ilişkin 'Sektörel Güven Endeksleri' raporunu açıkladı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Haziran ayında 91.2 iken, Temmuz ayında yüzde 0.7 oranında artarak 91.9 değerine yükseldi. Hizmet sektörü güven endeksindeki bu artış; son 3 aylık dönemde "iş durumunun" iyileştiğini ve "hizmetlere olan talebin" arttığını değerlendiren girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. Gelecek 3 aylık dönemde "hizmetlere olan talebin" artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısı ise azaldı.

Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu ve hizmetlere olan talep endeksleri sırasıyla yüzde 2.5 ve yüzde 1.9 artarken, hizmetlere olan talep beklentisi endeksi yüzde 1.8 azaldı.

Perakende ticaret sektörü güven endeksi 97.3 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Temmuz ayında yüzde 3.1 oranında artarak 97.3 değerine yükseldi. Perakende ticaret sektörü güven endeksindeki bu yükseliş; son 3 aylık dönemde "iş hacmi-satışların" arttığını, "mevcut mal stok seviyesinin" mevsim normallerinin altında olduğunu değerlendiren ve gelecek 3 aylık dönemde "iş hacmi-satışların" artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasın-

dan kaynaklandı.

Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar, mevcut mal stok seviyesi ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla yüzde 3.8, yüzde 3.4 ve yüzde 2.1 arttı.

Tüketicinin geleceğe dönük olumlu beklentileri arttı

Tüketicilerin beklenti ve eğilimlerine bakıldığında da mevcut ve gelecek dönem için pozitif sonuçlar ortaya çıktı. Temmuz'da bir önceki aya göre, hanelerin mevcut maddi durumunu gösteren endeks yüzde 0.8 artarken, gelecek 12 aylık dönem için maddi durum beklentilerinde de yüzde 3.3 yükseliş gözlemlendi.

Geçen 12 aylık duruma göre mevcut durumdaki genel ekonomik durumu ifade eden tüketici değerlendirmelerini içeren endekste Temmuz'da Haziran'a göre yüzde 3.5 artış kaydedildi. Gelecek 12 aylık dönem için genel ekonomik durum beklentisindeki yükseliş de yüzde 4.6 olarak gerçekleşti.

Dayanıklı tüketim malı almak için uygun zaman

Tüketiciler, dayanıklı tüketim malı satın almak için uygun zamanın geldiğini ifade ederken, mevcut

dönemin bu satın almalara uygunluğunu gösteren endeks yüzde 7.4 arttı. Söz konusu endeks gelecek 12 aylık dönem için ise yüzde 0.4 azaldı.

Mevcut dönemin tasarruf etmek için uygunluğunu ortaya koyan göstergede de yüzde 3.5 yükseliş görülürken, gelecek 12 aylık dönemde vatandaşların tasarruf etme ihtimalinde yüzde 10.2 artış kaydedildi.

İnşaat sektörü güven endeksi 77.1

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 75.3 iken, Temmuz ayında yüzde 2.4 oranında artarak 77.1 değerine yükseldi. İnşaat sektörü güven endeksindeki bu artış; "alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyini" mevsim normalinin üzerinde değerlendiren ve gelecek 3 aylık dönemde "toplam çalışan sayısında" artış bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı.

İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla yüzde 2.7 ve yüzde 2.3 arttı.

Özel sektörün yurt dışı kredi borcu kısa vadede arttı, uzun vadede azaldı

Özel sektörün Haziran sonu itibarıyla yurt dışından sağladığı kısa vadeli kredi borcu (ticari krediler hariç) 486 milyon dolar yükselerek 19.1 milyar dolara çıkarken, uzun vadeli kredi borcu ise 36 milyon dolar azalarak 221.7 milyar dolara geriledi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından haziran dönemine ait özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu gelişmeleri yayınlandı. Verilerin borçluya göre dağılımına bakıldığında, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak bir önceki yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmalarının 1.2 milyar dolar azaldığı, tahvil ihracı biçimindeki borçlanmalarının ise 194 milyon dolar artışla 30.7 milyar dolara ulaştığı görüldü.

Aynı dönemde, bankacılık dışı finansal kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları 355 milyon dolar azalırken, tahvil stoku da 841 milyon dolar gerileyerek 3.7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde, finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmalarının 2.5 milyar dolar

arttığı, tahvil stokunun da 528 milyon dolar artışla 7.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği görüldü.

Kısa vadeli kredi borcuna ilişkin olarak ise, 2017 yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmaları 282 milyon dolar artışla 12.9 milyar dolar, finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları ise 425 milyon dolar artışla 3.6 milyar dolara yükseldi.

Bir yıl içindeki anapara geri ödemesi 69.6 milyar dolar

Özel sektörün yurt dışından sağladığı toplam kredi borcu, Haziran sonu itibarıyla kalan vadeye göre incelendiğinde, 1 yıl içinde gerçekleştirilecek olan anapara geri ödemelerinin toplam 69.6 milyar dolar tutarında olduğu gözlemlendi.

Verilerin alacaklıya göre dağılımına bakıldığında, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, Haziran sonu itibarıyla tahvil hariç özel alacaklılara olan borç, bir önceki yıl sonuna göre 851 milyon dolar artarak 153.7 milyar dolara çıktı. Kısa vadeli kredi borcuna ilişkin olarak ise, tahvil hariç özel

alacaklılara olan borcun bir önceki yıl sonuna göre 663 milyar dolar artarak 18.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği gözlemlendi.

Döviz kompozisyonuna bakıldığında, 221.7 milyar dolar tutarındaki uzun vadeli kredi borcunun yüzde 59.7'sinin dolar, yüzde 34.4'ünün Euro, yüzde 4.3'ünün Türk Lirası ve yüzde 1.6'sının ise diğer döviz cinslerinden oluştuğu ve 19.1 milyar dolar tutarındaki kısa vadeli kredi borcunun ise yüzde 44.4'ünün dolar, yüzde 34'ünün Euro ve yüzde 21.5'inin Türk Lirası ve yüzde 0.1'inin diğer döviz cinslerinden oluştuğu görüldü.

Sektör dağılımı incelendiğinde, Haziran sonu itibarıyla, 221.7 milyar dolar tutarındaki uzun vadeli toplam kredi borcunun yüzde 50.1'ini finansal kuruluşların, yüzde 49.9'unu ise finansal olmayan kuruluşların borcu oluşturdu. Aynı dönemde, 19.1 milyar dolar tutarındaki kısa vadeli toplam kredi borcunun yüzde 79'unu finansal kuruluşlar, yüzde 21'ini ise finansal olmayan kuruluşlar tarafından gerçekleştirildi.

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2013	2014	2015	2016	2017	2018/I
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	1.809.713	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.104.907	792.691
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	8,5	5,2	6,1	3,2	7,4	7,4
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	9,3	6,1	5,9	3,8	8,8	9,3
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.524	25.933	26.621	27.205	28.189	29.138
İstihdam Oranı (%)	45,9	45,5	46,0	46,3	47,1	48,1
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.747	2.853	3.057	3.330	3.454	3.136
İşsizlik Oranı (%)	9,7	9,9	10,3	10,9	10,9	9,7
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12	12	12,4	13	13,1	11,6
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Tem.18
Yİ-ÜFE (yıllık)	2,45	6,97	6,36	5,71	9,94	25,00
YD-ÜFE (yıllık)	-1,13	16,15	2,63	10,9	17,73	35,33 (Haz. 2018)
TÜFE (yıllık)	6,16	7,4	8,17	8,81	8,53	15,85
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Haz. 18
İhracat	151.803	157.610	143.889	142.544	157.020	82.223
İthalat	251.661	242.177	207.234	198.617	233.800	122.960
Dış Ticaret Dengesi	-99.859	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-40.737
Cari İşlemler Dengesi	-63.621	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-31.247
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-May. 18
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	94.438	64.468	98.935	98.312	179.316	65.877
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.589	3.884	4.508	5.109	7.442	2.921
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Haz. 18
Kurulan Şirket Sayıları	108.930	126.635	114.691	106.447	118.021	67.772
Kapanan Şirket Sayıları	37.273	39.051	32.762	31.928	32.706	15.263
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Şirket Sayısı (Adet)	3.762	4.678	5.570	5.575	6.137	2.378
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	10.523	8.632	12.077	7.534	7.450	1.689
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018/I	May.18
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179,0	-180,3	-205,5	-207,7	-222,4	-217,3
BORÇLANMA (Milyar \$)	2013	2014	2015	2016	2017	2018/I
Dış Borç Stoku	392,3	405,3	399,7	408,7	454,3	466,7
Kamu	118,9	121,3	116,6	123,3	136,4	140,9
Özel	268,1	281,6	281,7	284,6	317,2	325,1
KREDİLER (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018/I	2018/II
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	212,1	214,7	216,7	239,1	245,4	240,8
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
Toplam Sanayi	3,5	3,5	2,9	1,8	6,3	6,4
İmalat Sanayi	4,4	3,1	3,3	1,4	6,4	6,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2013	2014	2015	2016	2017	Tem.18
Kapasite Kullanım Oranı	76,7	75,0	76,8	77,4	78,5	77,1
GÜVEN ENDEKSLERİ	2013	2014	2015	2016	2017	Tem.18
Reel Kesim Güven Endeksi	106,6	104,6	103,5	105,2	104,9	102,7
Tüketici Güven Endeksi	76	72,5	66,3	69,5	68,6	73,1
Ekonomi Güven Endeksi	103,9	99,0	96,6	93,9	98,6	92,2
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	77,7	89,8	100,0	109,1	141,4	186,4
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-May. 18
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	240.154	251.963	261.783	274.408	292.574	120.106
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Tem. 18
Bütçe Dengesi	-18.543	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-44.962
PROTESTOLU SENET	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Haz. 18
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.092	1.004	1.000	1.017	940	434
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	7.494	8.221	10.081	12.288	12.686	6.971
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Haz. 18
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	748	674	776	778	435	196
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	301	239	229	232	121	38
BORSA VE DÖVİZ	2013	2014	2015	2016	2017	Tem.18
BIST 100 Endeksi	77.315	76.306	79.901	77.587	100.439	96.972
Euro/\$	1,33	1,33	1,11	1,11	1,13	1,17

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.9	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (‰)	20.6	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	13.2	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	15.9	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	12.4	-
Net Göç Hızı (‰)	2.91	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	5.8	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	56	55	58	59	59	61	59	62	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.4	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	33.0	31.1	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	397	422	432	490	466	470	513	524	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	30.5	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	32.5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	231	243	247	276	243	262	254	263	-
İşsizlik Oranı (%)	15.1	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	14.0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.4	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	15.1	-
ENFLASYON (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/7
TÜFE (yıllık)	7.25	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	13.1	16.2
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
İhracat	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	5.122
İthalat	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	5.188
Dış Ticaret Dengesi	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	-66
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	4.022
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5.9	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.9	6.3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/II
Kapasite Kullanım Oranı	62	70	63	60	55	64	63	67	68
PROTESTOLU SENETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	20.736
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4.5	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9	4.8
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	319	245	367	463	510	571	775	740	378
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Belge Adedi	167	188	209	215	186	208	230	431	166
Yatırım (Milyon TL)	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	2.387
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.01	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	4.3	3.6
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	1.9	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	10.0	3.2
ENERJİ TÜKETİMİ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	1.628
MALİ / FİNANS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
Bütçe Gelir/Gider	3.99	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.5	4.3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.77	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.8	11.3
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	87.9	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4	120.3
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7	5.8
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2	5.0
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1.35	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	2.9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
Kurulan Şirket Sayısı	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	2.743
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.5	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	5.9
Kapanan Şirket Sayısı	860	943	1.094	1.095	991	740	644	832	344
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.5	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.2	6.4
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.633
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4	4.3
MARKA-PATENT SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	3.440
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.9	6.4
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	34	31	42	59	55	86	96	77	138
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5.3	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	3.9	4.9
TURİZM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	326
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.4	2.0
TARIMSAL ÜRETİM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	4.2	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	6.4	5.7	-
İŞ KAZALARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	5.4	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	4.7	2.9
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.4	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0	6.1

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

